

Werner Mücher

DUIZEND JAAR VREDE

Verkorte weergave van de Duitse versie

Tausend Jahre Frieden

Oude Sporen 2008

INHOUD

Voorwoord	4
1. Overzicht vanuit bijbels standpunt	5
Heeft Israël daadwerkelijk een toekomst?	5
De geestelijke vernieuwing van het volk Israël.....	5
Wanneer vindt de wedergeboorte van Israël plaats?	6
De gelijkenis van de vijgenboom	9
2. Van de Opname tot aan het Vrederijk	12
Chronologisch overzicht	12
De Opname.....	14
De hoofdrolspelers.....	14
Satan wordt uit de hemel op de aarde geworpen.....	15
De tijd van de Grote Verdrukking.....	16
De laatste gebeurtenissen voor het aanbreken van het Vrederijk..	17
De strijd om Jeruzalem	17
Andere volkeren die bij de laatste gevechten betrokken zullen zijn.....	18
Gods wegen met Israël en de volken volgens Jesaja 8:6-9:7	19
De Vredevorst grijpt in – eerst vanuit de hemel.....	24
De moord op de beide getuigen in Jeruzalem.....	26
De slag in Harmagedon	26
Oordeel over de koning van het Noorden.....	27
Het begin van het Vrederijk	28
De Vredevorst verschijnt in het openbaar	29
De intocht van de Vredevorst in Jeruzalem	30
De onderwerping van de overige vijanden	33
Rusland valt met zijn bondgenoten Israël aan en wordt vernietigd	34
Oordeel over de goddeloze Joden.....	36
Het oordeel over de levenden.....	37
De verlossing van Juda en Jeruzalem.....	38
Satan wordt voor 1000 jaar gebonden	40
Einde van de eerste opstanding	41
Wie mag er in het Vrederijk binnentreden?	42
De terugkeer van de verstrooiden naar Sion.....	46
De terugkeer van de tien stammen.....	47

3. Het Vrederijk.....	49
De Koning van het Vrederijk	49
Christus, Hoofd over alles.....	50
De regering van Christus en de verheerlijkte heiligen.....	51
Jezus, de Zoon des mensen.....	53
Jezus, de Koning en Hogepriester.....	54
Jeruzalem, de regeringsmetropool	57
De wederopbouw van Jeruzalem	58
Heilsbeloften	60
Jeruzalem, de regeringsmetropool in het Vrederijk.....	62
Het nieuwe Jeruzalem contra het grote Babylon.....	64
De hoer contra de bruid.....	66
De beschrijving van het Nieuwe Jeruzalem.....	67
De boom van het leven.....	71
Geen vloek en geen nacht.....	72
De politieke wereldorde in het Vrederijk	73
Christus wordt door een vorst vertegenwoordigd	73
De grenzen van het rijk.....	74
De positie van de volken in het Vrederijk – heerschappij over alle volken (vgl. Dan. 7:14).....	75
Gerechtigheid en rechtspraak in het Vrederijk	76
Gerechtigheid in het Vrederijk	76
De uitoefening van het recht in het Vrederijk.....	78
De dagelijkse uitoefening van het oordeel.....	80
Als straf geen regen over sommige volken	81
De dienst aan God in het Vrederijk.....	81
De nieuwe tempel en de offerdienst in het Vrederijk	82
De terugkeer van de heerlijkheid van God	87
Het brengen van offers in de nieuwe tempel	88
Het gebied van de tempel en de stad Jeruzalem	90
Overige zegeningen in het Vrederijk	92
De rivier uit het heiligdom	92
De zegeningen van het land Israël	97
De bevrijding van de schepping van de vloek van de zonde	98
De Koning der koningen en Zijn rijk.....	99

VOORWOORD

‘Heerlijkheid zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde’ (Lucas 2:14) – dat verkondigde het hemelse leger dat God loofde, toen de Verlosser Jezus Christus geboren werd die eeuwen te voren als de Vredevorst was aangekondigd (Jesaja 9:6).

Toen Hij 2000 jaar geleden geboren werd, kon de ‘vrede op aarde’ niet komen, omdat het volk Israël zijn Redder niet aannam, alhoewel zij zich in een uitermate benarde situatie bevonden en de vrede zo goed hadden kunnen gebruiken. Daarbij kwam nog dat het grootste deel van het volk onder de volken van de aarde verstrooid was. Een heel klein deel bevond zich in het land Israël, echter onder Romeinse heerschappij. Talloze gedeelten in de Bijbel profeteren dat er eens, als de Vredevorst komt, wereldwijde en voortdurende vrede zal zijn. God geeft zijn plan van zegen voor zijn aardse volk en tevens voor alle volken niet op. Hij heeft de beloofde zegeningen alleen voor Zich uitgeschoven, ja, de vertraging is zelfs een deel van zijn weg met de mensheid.

Hij verzamelt in deze tijd van genade een hemels volk uit alle volken, de gemeente. Maar spoedig eindigt deze bijzondere genadetijd. Dan zal God Zich weer tot zijn volk Israël keren. Romeinen 11 getuigt ervan, dat Israël in de toekomst gered zal worden (vers 26). Een nooit tevoren gekende tijd van gerechtigheid, van vrede, welvaart en vreugde zal dan aanbreken.

1. OVERZICHT VANUIT BIJBELS STANDPUNT

Heeft Israël daadwerkelijk een toekomst?

Sinds vele eeuwen verwerpen veel theologen de leer van het letterlijke herstel van het volk Israël in het land dat God eens aan Abraham beloofd heeft. Zij interpreteren de bedoelde voorspellingen zo, alsof haar vervulling in de kerk al plaatsgevonden heeft. Helaas worden hun ogen zo gehouden, dat zij niet herkennen dat Israël een toekomst heeft. Dat Israël daadwerkelijk een toekomst heeft, lezen we in een 3500 jaar oude profetie, in Deuteronomium 30:1-5.

Nog voordat het volk Israël uit Egypte trekt en de 40 jaar lange woestijnreis begint, laat God deze woorden door Mozes optekenen. God vertelde van te voren dat er voor het volk, nadat het om hun ongehoorzaamheid uit het land verdreven is geweest, een dag zal komen waarop het weer door Hem vergaderd zal worden. Maar voor het zover is, zal er een echte omkeer naar de HERE hun God moeten plaatsvinden. Het teken van deze omkeer is hun gehoorzaamheid met hart en ziel. Dan zal God het volk weer in het land van zijn vaders brengen en hen meer zegenen dan hun vaders. Dat is de fantastische zegen van het komende Vrederijk. We moeten niet vergeten dat God deze profetie al deed nog voordat de Israëlieten het land binnen kwamen. God is daadwerkelijk een God, die vanaf het begin het einde verkondigt (Jes. 46:10). Het 'einde' bestaat daarin dat God Israël spoedig meer zal zegenen dan ooit te voren. Maar hoe komt deze innerlijke verandering tot stand bij dit hardnekkige volk dat zich zover van God heeft verwijderd?

De geestelijke vernieuwing van het volk Israël

Deze verandering komt tot stand doordat God op bijzondere wijze zal ingrijpen. Daarover lezen we in Ezechiël 36:24-28. Hoewel deze profetie van Ezechiël ongeveer 1000 jaar jonger is dan de profetie van Mozes in Deuteronomium 30, gaat het toch over dezelfde gebeurtenis, namelijk die van het bijeenvergaderen van het volk

Israël. Het bijzondere werk van God waardoor het volk Israël tot een echte omkeer komt, bestaat daarin dat God rein water op het volk sprenkelt. Dit betekent dat het Woord van God – waarvan water vaak een beeld is (vgl. Ef. 5:26) met macht tot hun harten gericht wordt. Het is het Woord van *God* dat mensen reinigt. Alle zonden en alle afgodendienst worden daardoor weggewassen. Evenwel zal dit werk eerst tot een erkenning van zonden voeren en daarna tot geloof in God en vergeving van zonden.

God zal hun dan een *nieuw* hart en een *nieuwe* geest geven. Dat zal hen in staat stellen de geboden van God met hart en ziel te gehoorzamen. Hij sprenkelt water op hen en geeft hun zijn Geest. Dat is het werk van de wedergeboorte, waarvan de Heer Jezus in Johannes 3 met Nikodemus sprak, toen Hij zei: 'Tenzij iemand geboren wordt uit water en Geest, kan hij het koninkrijk van God niet binnengaan' (vs. 5). Als schriftgeleerde had Nikodemus dat kunnen weten.

Wanneer vindt de wedergeboorte van Israël plaats?

Men zou de conclusie kunnen trekken dat Israël in ieder geval al gedeeltelijk wedergeboren is, omdat God al begonnen is het volk te vergaderen en terug te brengen in het land Israël.

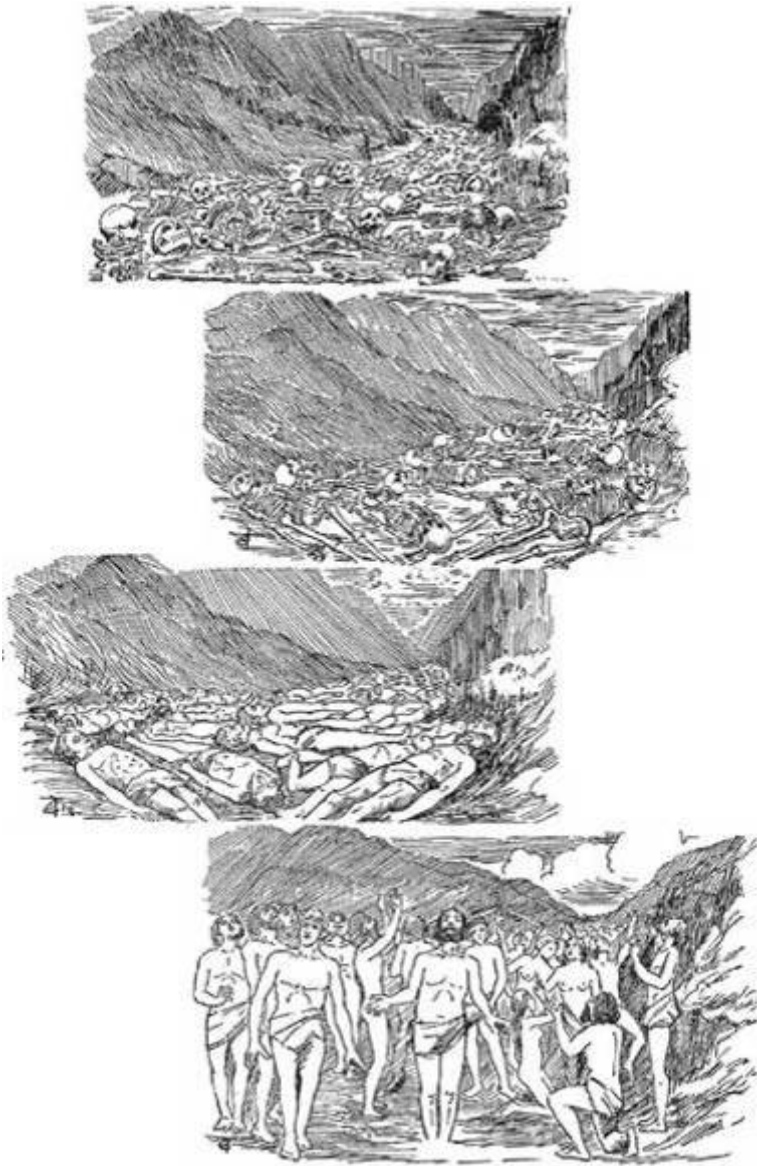
Een duidelijk antwoord op deze vraag vinden we ook in het boek van de profeet Ezechiël, in hoofdstuk 37:1-14.

In deze profetie wordt het herstel van Israël in twee fasen beschreven. Ezechiël zag een dal vol doodsbeenderen, die volledig verdord waren. Op Gods vraag aan Ezechiël, of deze beenderen weer tot leven konden komen, antwoordde hij, dat God het wel wist. Daarop kreeg hij de opdracht over het gebeente te profeteren. God zou weer een geest in hen brengen, zodat ze levend zouden worden en wel doordat God eerst zenuwen over het gebeente zou leggen en dan zou er vlees overheen groeien. Ze zouden met een huid worden overtrokken, maar er zou nog geen geest in hen zijn. Daaraan zouden allen kunnen erkennen dat God de HERE is (vs. 1-7).

Toen Ezechiël dat profeteerde, ontstond er een geluid: de dode beenderen voegden zich aan elkaar. Ook zag hij, hoe de zenuwen erover werden gelegd, vlees daarover groeide en hoe er een huid

overheen trok. Let goed op: in deze dode lichamen was vooralsnog geen leven. Tot hiertoe is het handelen van God – hoewel het een wonder is – een verwijzing naar het bijeenbrengen van het volk Israël als natie, en dat is profetisch de eerste fase van het herstel van het volk Israël. Maar het belangrijkste ontbreekt nog: het leven. Ondanks het gedeeltelijk bijeenbrengen heeft er bij Israël tot op de huidige dag geen ware bekering tot God plaatsgevonden en is er nog geen echte levensverbinding met Hem!

Na een onderbreking moest Ezechiël opnieuw profeteren; hij moest tot de geest spreken, dat hij in de doden moest blazen, zodat zij weer levend zouden worden. En zo gebeurde het dan: de doden werden levend en gingen op hun voeten staan: een zeer groot leger van mensen. Dit is de verwijzing naar de innerlijke verandering van het volk Israël. Een heel volk, weliswaar niet voltallig, wordt tot nieuw leven verwekt!

Ezechiël 37 helpt ons dus te onderscheiden tussen een voorlopig uiterlijk, nationaal herstel en een innerlijk, geestelijk herstel. Het

ationale herstel heeft al plaatsgevonden. Een in deze samenhang beslissende gebeurtenis vond plaats toen David Ben Gurion, de eerste staatspresident van de nieuwe staat Israël, Israël als nieuwe staat uitriep op de avond van de 14^e mei 1948!

David Ben Gurion

1886 -1973

Geboren in Plonsk. (Polen) Op 18 jarige leeftijd leraar aan de Warschau joodse school. Kwam in 1906 aan in het land Israël. Hij werd betrokken bij de eerste landbouwcommunes. Deze ontwikkelden zich later in Kvutzah en later in Kibboets.

De gelijkenis van de vijgenboom

Deze beide fasen van het herstel van Israël vinden we in de gelijkenis van de Heer Jezus over de vijgenboom in Matteüs 24:32-33. In het begin van dat hoofdstuk hebben de discipelen al gevraagd wat het teken van zijn komst en van de voleinding van de eeuw zou zijn (vers 3b). De gelijkenis van de vijgenboom is een deel van het antwoord dat de Heer op deze vraag geeft. De vraag draait om de gebeurtenis met betrekking tot zijn komst. Zijn komst zal een bepaald tijdperk tot voleinding brengen en tegelijkertijd een nieuw tijdperk inluiden, namelijk het Vrederijk.

Over welke tijd gaat het nu eigenlijk? Voor een deel gaat het over het einde van de verstrooiing van Israël onder de volken als gevolg van de verwerping en kruisiging van de Messias. Dit tijdperk eindigt als het volk Israël zich tot God bekeert en hun Messias van harte met de volgende woorden welkom zal heten: “Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer” (Matt. 23:39). Zodra het volk op deze wijze toebereid is, kan de tijd van het Vrederijk beginnen. Ook hier zien we duidelijk dat het herstel van Israël in twee fasen verloopt, die de Heer

Jezus met de jaargetijden lente en zomer vergelijkt. De lente is de tijd waarin de bomen uitlopen en de zomer de tijd waarin de vruchten rijp worden.

Hoe kunnen wij weten dat de vijgenboom een beeld is van het volk Israël? Een paar dagen voordat de Heer Jezus met zijn discipelen sprak over de vijgenboom, ging Hij 's morgens met hen van Betanië, waar Hij de nacht had doorgebracht, naar Jeruzalem. Hij had honger. Toen Hij langs een vijgenboom kwam, liep Hij naar de boom toe en zocht naar vijgen. Hij vond er geen; Hij vond alleen maar bladeren. Hij vervloekte de boom die daarop onmiddellijk verdorde. Omdat zij die met Hem waren, zich verbaasden, zei Hij tot hen dat zij met de vijgenboom hetzelfde konden doen, als zij geloof zouden hebben. Zij zouden zelfs een berg in de zee kunnen werpen. Zij hoefden alleen in geloof tot God te bidden (zie Matt. 21:19-22).

De vijgenboom is hier het beeld van het ongelovige volk Israël! De Heer heeft vele jaren onder dit volk gewerkt en er vruchten voor God gezocht, maar er geen gevonden. In plaats daarvan ondervond Hij enkel afwijzing.

Enkele dagen na dit voorval nagelde zijn volk Hem aan het kruis. In plaats van vrucht aan God te brengen, vermoordden zij de Zoon van God (vgl. Matt. 21:33-41)! De Heer bereidde zijn discipelen op deze vijandschap voor, die ook zij zouden ervaren. Maar in het geloof zouden zij deze vijandschap overwinnen. Ook zij zouden dit volk dat rijp is voor het oordeel, als een dorre boom kunnen zien en als een berg die zij echter door het geloof in de zee zouden kunnen werpen en zodoende kunnen overwinnen.

Van het toenmalige volk Israël ten tijde van de Heer Jezus is niets overgebleven. God zelf heeft deze berg in het jaar 70 in de zee geworpen. Na vele eeuwen is het volk echter weer als natie te voorschijn gekomen. Er is weer een vijgenboom: er is weer een staat Israël. De takken lopen weer uit en er zijn weer bladeren te zien. De lente van het nationale herstel van het volk is alweer voorbij – en dat was een zeer bijzondere gebeurtenis. Het is altijd iets bijzonders als je in de lente mee kunt beleven hoe alles weer groen wordt en begint te

bloeien. Maar de lente is nog geen zomer, waar de vruchten rijpen. Hoe nabij is de zomer?

De Heer Jezus bevestigt met deze korte gelijkenis, wat we uit Ezechiël 37 hebben geleerd. En als het nationale herstel al een groot wonder was, dan zal het geestelijke herstel een nog veel groter wonder zijn. Van dit herstel schrijft de apostel Paulus in Romeinen 11: "Want als hun verwerping de verzoening van de wereld is, wat zal hun aanneming anders zijn dan leven uit de doden?" (vs. 15).

2. VAN DE OPNAME TOT AAN HET VREDERIJK

Chronologisch overzicht

Voordat we ons bezig gaan houden met de afzonderlijke toekomstige gebeurtenissen – beginnend met de opname van de gemeente van Jezus Christus tot aan het Vrederijk – willen we voor een beter overzicht de gebeurtenissen chronologisch samenvatten:

1. De opname van de gemeente van Jezus Christus.
2. Begin van de laatste jaarweek (zeven jaar) van Daniël, de tweede 3 ½ jaar van de Grote Verdrukking inbegrepen.
3. De eerste 3 ½ jaar is een tijd van verschrikkelijke rampen (Matt. 24:4-13, Op. 6).
4. Tijdens deze tijd wordt het evangelie van het koninkrijk wereldwijd verkondigd (Matt. 24:4).
5. Dan begint de tweede 3 ½ jaar, de Grote Verdrukking.
6. Aan het begin van de tweede 3 ½ jaar wordt satan uit de hemel geworpen (Op. 12:7-12).
7. Tegelijkertijd ontvangt de leider van Europa van satan zijn troon en macht om deze voor 3 ½ jaar uit te oefenen (Op. 13:4-5).
8. De antichrist stelt de gruwelijke afgod in de tempel op (Matt. 24:15; Op. 13:14, 15), plaatst zich in de tempel en laat zich als God aanbidden (2 Tess. 2:3-4).
9. Voor de godvrezende Joden uit Judea is dit het teken om de omliggende bergen in te vluchten (Matt. 24:16).
10. God verwekt twee trouwe getuigen die tijdens de 3 ½ jaar van de Grote Verdrukking in Jeruzalem werkzaam zijn en buitengewone wonderen verrichten – aan het einde van deze tijd worden zij vermoord maar na 3 ½ dag staan zij weer op (Op. 11:3-13)
11. De zeven bazuinoordelen treffen hoofdzakelijk Europa, dus de voormalige christenheid (Op. 8–9).

12. Met zeven schalen wordt de toorn van God uitgegoten – bij de zesde schaal droogt de Eufraat uit, zodat de legers uit het oosten kunnen oprukken (Op. 16).
13. De afvallige “eindtjddkerk” (in het beeld van de hoer) wordt onttroond en vernietigd (Op. 17–18).
14. Dan volgen de laatste oorlogen om Jeruzalem: Egypte valt Israël binnen, daarna komt de koning van het noorden (Dan. 11:40–45).
15. De koningen van het aardrijk (= het gebied van het Romeinse Rijk) worden naar Armageddon vergaderd (Op. 16:14-16).
16. In de hemel vindt de bruiloft van het Lam plaats (Op. 19:6-9).
17. Christus komt, vergezeld door de zijnen, uit de hemel (Op. 19:11-16).
18. Slag bij Armageddon, waar Christus de twee beesten (de heerser van Europa en de antichrist) in de poel van vuur werpt en de koningen van Europa en hun legers met het zwaard worden gedood (Op. 19:17-21).
19. De bezettingsmacht van Jeruzalem en de vijanden van Israël worden verslagen (Zach. 12:14).
20. Edom wordt tezamen met de andere koningen geoordeeld (Jes. 34; 63).
21. Russische legers vallen Israël aan en worden vernietigd (Ezech. 38–39).
22. Oordeel over de goddeloze Joden (Op. 14:17-20).
23. Oordeel over de levenden (Matt. 25:31-46).
24. Satan wordt voor 1000 jaar gebonden (Op. 20:1-3).
25. Afsluiting van de eerste opstanding (Op. 20:4-6).
26. Terugkeer van de Joden die tijdens de Grote Verdrukking zijn gevluht (Ps. 122).
27. Terugkeer van de 10 stammen van Israël uit de volken (Ezech. 20:34-38).

De Opname

Met de oprichting van de staat Israël is de vervulling van de profetie over de eindtijd begonnen. In mei 2003 heeft Israël de 55e verjaardag van dit belangrijke feit gevierd.

Maar voordat het herstel van de staat Israël zijn tweede fase kan ingaan, moet er nog een centraal feit plaats vinden: de opname van alle gelovigen van de genadetijd vanaf de pinksterdag, in het nieuwe testament de “gemeente” (Gr. ekklesia) genoemd. Een bijbelgedeelte, waar deze gebeurtenis duidelijk wordt beschreven, vinden we in 1 Tessalonicenzen 4 vers 13 – 18. Met de opname begint een periode van zeven jaar waarop het Vrederijk aansluit.

Dat is de laatste “jaarweek”, waarvan we in Daniël 9:27 lezen. Deze periode wordt opgedeeld in twee gelijke perioden van ieder 3 ½ jaar. Het begin van de laatste 3 ½ jaar wordt door de onderbreking van de offerdienst gemarkeerd, die na de opname weer in Jeruzalem zal plaatsvinden. In de eerste 3 ½ jaar zullen wereldwijd vreselijke rampen gebeuren, die zowel in Matteüs 24 vers 4–13 als ook in Openbaring 6 beschreven worden. Een lichtstraal in deze tijd is de eveneens wereldwijde verkondiging van het evangelie van het koninkrijk door godvruchtige Israëlieten, die na de opname van de gemeente tot geloof zullen komen (Matt. 24:14).

In de laatste 3 ½ jaar vinden die oordelen plaats, die in Openbaring 8-19 worden beschreven.

De hoofdrolspelers

De hoofdrolspelers in de tijd tussen de opname van de gemeente en het Vrederijk zullen twee door satan geïnspireerde leiders zijn. De ene is de leider van het verenigde Europa – de voortzetting van het oude Romeinse Rijk – en de andere is de antichrist, een religieus en politiek leider in Israël. Beide zullen voor een korte tijd beslissende invloed hebben op de wereldwijde gebeurtenissen. Deze beide personen worden in Openbaring 13 in het beeld van twee dieren beschreven. Beide zullen vermoedelijk kort na de opname van de gemeente op het toneel verschijnen, maar pas in de laatste drieënhalve jaar hun gehele occulte macht ten toon spreiden. In ieder geval wordt aan het begin

van de laatste jaarweek, die zeven jaar duurt, een verdedigingsverbond tussen Europa en Israël gesloten, zoals we in Daniël 9:27 kunnen lezen: “En hij (de Romeinse vorst, d.i. de heerser van Europa) zal een vast verbond met de velen (de massa van het Joodse volk) sluiten voor een week (zeven jaar); en in de helft der week zal hij (de Romeinse vorst) slachtoffer en spijsoffer doen ophouden. En vanwege de bescherming van de gruwel zal een verwoester (de koning van het noorden) komen tot vernietiging en vastbeslotenheid zal uitgestort worden over het verwoeste.”

Satan wordt uit de hemel op de aarde geworpen

In dit vers in Daniël 9 wordt er dus over gesproken dat in het midden van die zeven jaar de offerdienst in Israël zal ophouden. Om de draagwijdte van de gebeurtenissen op dat moment te kunnen begrijpen, is het goed om te weten dat precies dit moment ofwel kort ervoor een strijd in de hemel plaats vindt, die in Openbaring 12:7-12 wordt beschreven. Deze gebeurtenis is zeer beslissend voor het begin van de laatste 3½ jaar, de tijd van de Grote Verdrukking (vgl. Jer. 30:7). Bij deze strijd in de hemel zal de satan – hij wordt hier als de draak gekenschetst – de nederlaag lijden en op de aarde worden geworpen. Hij zal dan speciaal gebruik maken van de twee leiders uit Openbaring 13 en proberen de gehele mensheid in een chaos zonder weerga te storten.

Heel veel mensen zullen met de heerschappij van de heerser van Europa instemmen en daardoor volkomen van God afvallig worden. De Antichrist zal als bondgenoot van deze heerser nauw met hem samen werken; hij zal gaan zitten in de tempel en zich als God laten vereren (2 Tess. 2:3, 4). Ook zal hij een gruwelijke afgod in de tempel opstellen – vermoedelijk een beeld van de heerser van Europa (vgl. Op. 13:15) – die alle mensen zullen aanbidden. Met de invoering van deze satanische afgodsdienst begint tegelijkertijd een vreselijke vervolging van alle godvrezende mensen.

Het vierde dier

De totalitaire en brutale heerschappij in Europa zal geen voorbeeld in de geschiedenis hebben. Zij wordt uitgeoefend door het beest, waarvan Daniël schreef: "...schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote ijzeren tanden, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten" (hst. 7:7). God zal dit rijk en zijn leiders vooral benutten, om de mensen die eens een christelijke belijdenis hadden tot de volle maat van hun boosheid te brengen. Zij zullen er dan voor worden veroordeeld dat zij "de waarheid in ongerechtigheid" bezaten en dat zij "terwijl zij God kenden, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt" (Rom. 1:18, 21). Maar dan zal dit satanische rijk na enkele jaren door de Heer Jezus zelf worden vernietigd en door het Vrederijk worden opgevolgd.

De tijd van de Grote Verdrukking

We hebben al gewezen op de zegeloordelen in Openbaring 6 die plaats zullen vinden in de eerste 3 ½ jaar. De bazuinoordelen zullen aan het begin van de laatste 3 ½ jaar plaats vinden (Op. 8 en 9) en de schaaloordeelen zullen aan het einde daarvan plaats vinden (Op. 16), kort voor de oprichting van het rijk.

Deze laatste 3 ½ jaar zal de verschrikkelijkste oordeelsperiode zijn die er ooit is geweest. De Heer Jezus heeft in zijn grote eindtijdtoespraak in Matteüs 24 en 25 gezegd dat het een tijd van grote verdrukking zal zijn (Matt. 24:21-22). Gelukkig wordt de tijd tot 3 ½ jaar begrensd, anders zou geen mens het einde van deze verdrukking levend bereiken. En in de verschrikkelijke gebeurtenissen van deze laatste

tijd zullen uiteindelijk alle volkeren van de aarde betrokken worden: Jeruzalem wordt tot een schaal der bedwelming voor alle volkeren (Zach. 12:2-3). Maar bovenal: God bestuurt en bewerkt uiteindelijk al deze catastrofes om het boze te bestraffen, de rechtvaardigen te zegenen en de voorwaarden voor het Vrederijk te scheppen.

De laatste gebeurtenissen voor het aanbreken van het Vrederijk

We willen ons echter in het kader van dit boek niet te lang bezighouden met de gebeurtenissen tijdens de tijd van de Grote Verdrukking en komen daardoor nu tot de gebeurtenissen die aan het einde van deze tijd plaatsvinden en dus onmiddellijk aan de oprichting van het Vrederijk voorafgaan.

De strijd om Jeruzalem

De laatste dagen van de Grote Verdrukking vinden hun hoogtepunt in een enorme militaire confrontatie rond Jeruzalem, de toekomstige hoofdstad van het Vrederijk. Daarover lezen we onder andere in de profeet Zacharia (Zach. 12:1-4). God zelf is het, zoals gezegd, die Jeruzalem tot middelpunt van dit gebeuren maakt. De stad wordt dan tot een schaal van bedwelming en een lastige steen. Een schaal van bedwelming wordt zij voor de omliggende (Arabische) volken en een lastige steen voor alle volken der aarde. Zij zullen uiteindelijk allen in het conflict betrokken worden en zullen proberen dit op te lossen – hetzij met kwade, hetzij met goede bedoeling – maar zij zullen zichzelf daarbij verwonden.

Alle strategieën tot verovering of bevrijding van Jeruzalem zullen niet slagen, omdat God ze teniet zal doen. De verlossing van Israël en Jeruzalem heeft Hij aan Zichzelf voorbehouden, en wel voor het ogenblik waarop een overblijfsel uit Israël zich tot God bekeert en Christus als de ware Messias verwacht. Precieze details over het begin van de laatste grote militaire confrontatie vinden we in het boek Daniël (Dan. 11:40-45).

Omdat dit bijbelgedeelte ons een zo precies beeld van de oorlogszuchtige gebeurtenissen rondom Jeruzalem levert, willen we er ons iets grondiger mee bezighouden.

De eindtijd zijn de dagen die onmiddellijk aan het Vrederijk voorafgaan. Egypte valt zonder nader beschreven reden Israël aan waarop Syrië ook ingrijpt in het conflict en wel met grondtroepen en marine-eenheden.

Daarbij zal Syrië een hele serie andere landen overvallen en ze als een onstuimige rivier met zijn overstromingen verwoesten.

Ook Israël wordt verregaand verwoest. Uit Zacharia 14:2 is te zien dat Jeruzalem daarbij ingenomen zal worden en de helft van de bewoners wordt gedeporteerd. Drie landen ontkomen aan de veroveringswoede van Syrië (Edom, Moab en een deel van Ammon). Deze drie landen lagen in het gebied van het tegenwoordige Jordanië en een deel van Saoedi-Arabië. Syrië zet dan zijn veroveringsveldtocht voort in Egypte, waarbij Libië en Ethiopië aan de zijde van Egypte zullen vechten.

Tijdens deze rooftocht horen de Syriërs in Egypte geruchten van het oosten en van het noorden. Het ligt voor de hand daarbij te denken aan het oprukken van troepen van het oosten en noorden in de richting Israël. Dat zorgt ervoor dat de Syrische troepen zich terugtrekken uit Egypte met het doel Jeruzalem bezet te houden. Ze zullen zich tussen de Middellandse Zee en Jeruzalem legeren, maar plotseling door een sterke hand vernietigd worden. We vinden een voorbeeld van de vernietiging van het Syrische leger in het boek Jesaja, waar de ondergang van de Assyrische legermacht aangekondigd wordt (Jes. 30:30-33).

Andere volkeren die bij de laatste gevechten betrokken zullen zijn

Zonder erover te willen speculeren welke andere volkeren er nu precies bij de laatste gevechten betrokken zullen zijn, vinden we in de Schrift toch duidelijke aanwijzingen over andere volkeren. Soms worden ze globaal aangeduid, maar voor een deel worden ze ook met name genoemd. Openbaring 16 staat in verbinding met het zesde schaaloordeel: "En de zesde goot zijn schaal uit op de grote rivier, de Eufraat, en zijn water droogde op, zodat de weg bereid werd voor de koningen die van de opgang der zon komen."

Hier is dus sprake van niet nader omschreven koningen ten oosten van Israël. Het zou hier om landen zoals Pakistan, India, China of zo

kunnen gaan – God vond het niet nodig ons verdere details hierover mee te delen.

Anders is het echter met sommige buurlanden van Israël, waarvan een aantal met name in Psalm 83:3–9 genoemd wordt. De hier genoemde vijanden zijn: Edom, Ismaël, Moab, Hagarenen, Gebal, Ammon, Amalek, Filistea, Tyrus en Assur, tien vijanden dus, die in de vroege geschiedenis van Israël geen onbelangrijke rol hebben gespeeld. Het is moeilijk precies te bepalen, welke vroegere vijand in de toekomst welke staat is. Duidelijk is in elk geval dat al deze vijanden zich samenvoegen, zelfs een verbond sluiten en zullen proberen de staat Israël compleet te vernietigen, zodat zijn naam van de aardbodem uitgeroeid zal worden: "opdat zij geen natie meer zijn". Het lijkt wel alsof we naar de nieuwsberichten van vandaag luisteren of de krant lezen.

Wij moeten daarbij wel in het oog houden dat God de ontzettende nood in die dagen gebruikt en uiteindelijk bewerkt, om zijn volk Israël tot inkeer en boetedoening te brengen en tot Hem te laten terugkeren. Hij is het die in de gebeurtenissen zal ingrijpen, om daarmee zijn doel te bereiken. Wat voor de één een vreselijk oordeel betekent, betekent voor de ander een reusachtige uitredding.

Gods wegen met Israël en de volken volgens Jesaja 8:6-9:7

Hier lezen en belichten we een gedeelte van de profeet Jesaja (8:6-15) waar het handelen van God met zijn volk en de andere volkeren beschreven wordt.

In de tijd van Jesaja vertrouwde de koning van Juda meer op de koningen van Israël en van Syrië dan op zijn God. Daarom liet God een machtige vijand optrekken: de Assyriër. Deze wordt hier met een woeste rivier vergeleken die het land Juda tot in de verste hoeken onder water zet. Zo zal het ook in de toekomst zijn: Israël zal wat zijn bescherming betreft op Europa vertrouwen in plaats van op God. Daarom zal God de koning van het Noorden in het hart geven, het land te verwoesten. Al de landen er om heen worden opgeroepen om te strijden. De volkeren zullen van verre opkomen. Ze zullen zich klaar maken, om verslagen te worden, ze zullen plannen maken, waarvan niets terecht zal komen.

En waarom dit alles? Omdat God met ons is (Hebr. Immanuël). Dat wijst heen naar de komst van Jezus Christus die 2000 jaren geleden

kwam om Israël van alle tegenspoed te bevrijden (vgl. Matt. 1:22, 23), en die op het punt staat een tweede keer te komen, zodra zijn volk boete doet.

God waarschuwt Jesaja ervoor niet op de weg van het volk te gaan, omdat het een weg zonder Hem en van Hem vandaan was. Jesaja roept alle getrouwen in Israël op, niet met de samenzweringen bezig te zijn en niet bang te zijn voor die dingen, waar de goddelozen onder het volk bang voor waren. Ze moesten de HERE heiligen en vrezen: Godvrezendheid is de uitweg uit alle nood.

God zou voor allen die trouw waren tot een heiligdom worden, dat wil zeggen dat Hij bij hen zou wonen, in hun harten (vgl. Jes. 57:15). De goddelozen onder het volk – zowel in Juda als ook in Israël – zou Hij ten val brengen en oordelen. Het volk in zijn geheel zal in de toekomst de antichrist als koning accepteren en hem goddelijke eer bewijzen (2 Tess. 2:3, 4).

Het gehele goddeloze gedeelte van het volk Israël zal door God uitgeroeid worden. Volgens Zacharia 13:8 zal twee derde van de bevolking uitgeroeid worden en sterven.

Bij een bevolking van 6,3 miljoen Israëliërs in het land, zoals op dit moment het geval is, zouden dus in korte tijd meer dan 4 miljoen mensen in het land sterven! Het oordeel over de goddeloze Joden wordt verder nog beschreven in plaatsen zoals Jesaja 33:41; 66:15-17; Matteüs 24:37-41 en Openbaring 14,17-20.

Bind de getuigenis toe; verzegel de wet onder mijn leerlingen...
(Jes. 8:16-18)

Er zijn tijden waarin God voor de mensen in het algemeen het getuigenis toebindt en de wet verzegelt, zodat alleen de ware discipelen het kunnen begrijpen. Voor het goddeloze deel van het volk heeft God dan geen boodschap meer, omdat ze niet bereid waren zich in de daarvoor gegeven tijd te bekeren. Zo profeteerde ook Amos: "Zie, de dagen komen, luidt het woord van de Here HERE, dat Ik een honger in het land zal zenden - geen honger naar brood, en geen dorst naar water, maar om de woorden des HEREN te horen. Dan zullen zij zwerven van zee tot zee, en van het Noorden naar het Oosten zullen zij dolen, om te zoeken het woord des HEREN; maar vinden zullen zij het niet" (Am. 8:11-12). Dat betekent tegelijk, dat het oordeel van God niet te ontwijken is. We vinden hier de ernstige

waarschuwing aan iedereen dat er een tijd zal aanbreken, waarin hij zich niet meer kan bekeren, omdat de tijd van genade voor hem voorbij is.

En wat doet de rechtvaardige in een tijd waarin God zijn aangezicht verbergt? Hij vertrouwt desondanks op zijn God en hoopt op Hem. Hij weet dat het oordeel over de goddelozen tegelijkertijd de bevrijding van de getrouwen van het volk betekent. Daarna spreekt Jesaja over deze getrouwen en noemt ze "de kinderen, die de HERE mij gegeven heeft". Dit trouwe overblijfsel van het volk zal tot tekenen en wonderen van God worden, die dan op de berg Sion in de tempel woont, dat wil zeggen in nauwe betrekking tot de tempel gezien wordt.

Profetisch duidt dit al op de tijd van het Vrederijk. Jesaja 8:18 is ons uit het Nieuwe Testament goed bekend, omdat de schrijver van de brief aan de Hebreeën dit vers op de Heer Jezus toepast en wel na zijn opstanding in verbinding met Gods kinderen. Verder werpen we in Jesaja 8:19-22 een blik op de boosheid van de goddeloze Joden: door hun verbinding met de antichrist en diens afgodendienst zijn ze volledig in de macht van de satan en het occultisme. Er is voor hen geen hoop op het morgenrood van een nieuwe dag. Ze zullen verschrikkelijk lijden en ten slotte de koning - de antichrist - vervloeken, maar ook hun God!

Hoe zal een volk dat zijn God vervloekt, geholpen moeten worden? Is er dan helemaal geen toekomst meer voor het land Israël? Toch wel; het volk, dat in de duisternis wandelt, zal een groot licht opgaan (Jes. 8:23; Jes. 9:4). Ja, dit licht is al een keer opgegaan, toen de Messias naar zijn volk kwam, maar zij hem afwezen. Toen kon het juk van hun last en de staf van hun schouder en de stok van hun drijvers - de bezetting door de Romeinen - niet beëindigd en verbroken worden. In de toekomst zal dit grote licht echter nog een keer opgaan. Dan zal God elk juk verbreken. God zal Zich over het Godvrezende gedeelte van het volk erbarmen.

En hoe zal God hun redding schenken? Door zijn Zoon! Ze zullen zeggen: Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij rust op zijn schouder en men noemt hem: Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst (Jes. 9:5).

Wat zullen dat voor ogenblikken zijn voor Israël, als het erkent dat zijn Messias meer dan 2000 jaar geleden geboren werd: Een kind is ons

geboren. En dit kind is niemand minder dan de Zoon van God. God heeft aan zijn volk zijn Zoon gegeven! Hij is de onuitsprekelijke gave (2 Kor. 9:15), ook voor Israël! Bij zijn geboorte zei de engel tegen Maria: "Wees niet bang, Maria; want u hebt genade bij God gevonden; en zie, u zult zwanger worden en een Zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven. Deze zal groot zijn en Zoon van de Allerhoogste worden genoemd, en de Heer, God, zal Hem de troon van zijn vader David geven, en Hij zal over het huis van Jakob koning zijn tot in eeuwigheid en aan zijn koningschap zal geen einde zijn" (Luc. 1:30-33).

Op hoeveel schouders heeft in de achterliggende duizenden jaren al heerschappij gelegen? Maar het ogenblik komt elke dag dichterbij waarop de heerschappij van de hele wereld op de schouder van één enkele Mens liggen zal: op de schouder van Jezus Christus. Hij zal in het Vrederijk de heerschappij hebben tot het welzijn van alle mensen en dat niet slechts voor enkele tientallen jaren, maar tot in eeuwigheid. "Eeuwigheid" betekent hier niet alleen de hele periode van het Vrederijk, maar sluit ook de overgang van dit rijk naar alle eeuwigheid in (vgl. 1 Kor. 15:24; Op. 22:5).

Naast de twee benamingen 'Kind' en 'Zoon' worden hier in Jesaja 9:5, nog vijf andere namen van de Heer Jezus genoemd: Wonderbaar, Raadsman, sterke God, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst. Het is de moeite waard om enkele ogenblikken over deze namen na te denken:

1. Wonderbaar - Deze naam is uitsluitend aan Christus voorbehouden. Hij deed niet alleen een aantal wonderen (zie Ex. 15:1; Ps. 77:2-5; 78:12; 88:1-3; 89:6; Jes. 25:), en niet alleen is dit of dat wonderbaar aan Hem, maar alles aan Hem is door en door wonderbaar. Toen Manoach de engel des HEREN vroeg – in het Oude Testament meestal een belichaming van de Zoon van God –, antwoordde deze: "Waarom vraagt gij toch naar Mijn naam? Immers, die is wonderbaar" (Richt 13:18). Tot de grootste wonderen van God in het verleden behoort de bevrijding van Israël uit Egypte. In de toekomst zal de bevrijding van Israël uit de hand van al zijn vijanden een nog groter wonder zijn. De komende Koning zal Zich als de Wonderbare bewijzen. Hij doet dat, wat mensen duizenden jaren lang niet voor elkaar hebben gekregen, namelijk binnen de kortste tijd een rijk van gerechtigheid en van vrede stichten.

2. Raadsman - De Heer heeft het niet nodig, zoals het bij koningen normaliter het geval is, Zich met raadgevers te omringen. Hij Zelf is

het die door “de Geest van raad en van sterkte” die op Hem rust (Jes. 11:2), alle anderen raad geeft. Een voorbeeld daarvan zien wij in Salomo, aan wie de koningin van Seba vroeg wat in haar hart was, waarop zij alle antwoorden kreeg: “En Salomo verklaarde haar al haar woorden; geen ding was er verborgen voor de koning, dat hij haar niet verklaarde” (1 Kon. 10:3). Als Paulus in de brief aan de Romeinen de leer van de rechtvaardiging heeft voorgesteld, breekt hij aan het eind van hoofdstuk 11 uit in een lofprijzing aan God en citeert o.a. Jesaja 40:13-14: "O diepte van rijkdom, zowel van de wijsheid als van de kennis van God! Hoe ondoordringelijk zijn Zijn oordelen en hoe onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft het denken van de Heer gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest?" (Rom. 11:33-34).

3. Sterke God - Deze naam maakt duidelijk dat Christus Zelf God is. Hij is niet alleen als mens de Zoon van God, zoals de engel het verkondigde toen Hij werd geboren (Luc. 1:35), maar ook God, de Zoon, dus God Zelf in Zijn onbegrensdeheid (zie Deut. 10:17; Neh. 9:32; Ps. 24:8; Jer. 32:18). Dat de Messias Zelf God is, blijkt ook duidelijk uit Jeremia 23:6, waar een van zijn namen “de HERE onze gerechtigheid” is. Israël wordt niet door zijn militaire sterkte gered, maar Hij is het die Israël door zijn sterkte van al zijn vijanden zal bevrijden.

4. Vader der eeuwigheid - Deze naam van de Messias staat in nauwe samenhang met de voorgaande naam. De betekenis van deze naam is niet dat de eeuwigheid uit Hem zou zijn voortgekomen, maar dat Hij in eeuwigheid een trouwe en wijze Vader is. Dat betekent dat Hij het is die op een liefdevolle manier zijn volk aanneemt, zolang het bestaat. Zo schreef Paulus ook in Romeinen 11:29 met het oog op het volk Israël: "Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk".

5. Vrededorst - Deze naam houdt in dat de Heer Jezus alle machten die de vrede in de toekomst willen verstoren, zal uitschakelen en dat Hij vrede onder de volken zal brengen, ja, het Vrededorst zal oprichten. "En het werk der gerechtigheid zal vrede zijn; en de werking der gerechtigheid zal zijn gerustheid en zekerheid tot in eeuwigheid" (Jes. 32:17). Hij zal aan het begin van het rijk de verstoorder van de vrede, die alles in verwarring heeft gebracht, voor de duur van 1000 jaar binden (Op. 20:1-3) en daarna voor eeuwig oordelen. God zal door de Heer Jezus zegeningen bereiden die geen einde hebben (Jes. 9.6). Toekomstige zegeningen zijn niet meer gebaseerd op wat God van de

mens verwacht, maar op de gehoorzaamheid van zijn Zoon en op dat wat Hij aan het kruis van Golgota heeft bewerkt. Daar heeft Hij God op zo'n wijze verheerlijkt, dat God bovenmate kan zegenen. Hijzelf zal de heerschappij op de schouder van zijn Zoon leggen en vermeerderen dat wil zeggen verder uitbreiden. Als gevolg van de rechtvaardige regering van Christus zal de vrede eveneens vermeerderen, totdat zij de gehele aarde vervult.

Het koninkrijk dat God met David in het midden van zijn volk begon, zal zijn heerlijke ontvouwing door Christus Jezus vinden. De totstandbrenging van een wereldwijde rechtvaardige regering betekent wel eerst oordeel over alle vijanden van het volk Israël en van de Messias. God zal alle vijanden voor de Heer Jezus leggen als een voetbank voor zijn voeten (Ps. 110:1). God waakt er nauwlettend over dat zijn Zoon alle eer zal worden toegebracht (Jes. 45:23; Fil. 2:9-11).

De Vrededorst grijpt in – eerst vanuit de hemel

Nadat we ons hebben beziggehouden met Jesaja 8 en 9, keren we terug naar de grote strijd die om Israël en in het bijzonder om de stad Jeruzalem ontbrand is. De koning van het noorden had Jeruzalem immers bezet en de helft van de inwoners gedeporteerd, was toen naar Egypte getrokken en uiteindelijk naar Israël teruggekeerd, omdat hem berichten (over het optrekken van troepen) uit het oosten en noorden bereikten. Hij had zich tussen Jeruzalem en de Middellandse Zee gevestigd.

Europa, de bondgenoot van Israël, is intussen met zijn legers in Harmagedon aangekomen met het doel Jeruzalem te bevrijden. Jeruzalem heeft in de afgelopen millennia al veel belegeringen beleefd en is al vaker veroverd. Denk maar aan de belegering door de Assyriërs (Jes. 36 en 37), dan de verwoesting van Jeruzalem door de Babyloniërs (2 Kron. 36) en de verovering en onderdrukking door de Romeinen in het jaar 70 na Christus.

Nu staan de vijanden weer voor de poorten van Jeruzalem. De nood van de bevolking in Jeruzalem zal onvoorstelbaar groot zijn. Sinds meerdere jaren worden alle godvrezende Joden gruwelijk vervolgd; veel van hen zijn door de trouw tegenover God als martelaren

omgekomen. De getrouwen in Juda hebben op grond van het woord van de Heer Jezus in Matteüs 24:15 op tijd het land verlaten.

Vermoedelijk was de koning van Israël, de antichrist, voor de invasie door Egypte en Syrië in ballingschap gegaan, misschien naar Rome, want we vinden hem later samen met heersers van Europa in Harmagedon terug (Op. 19:20). Andere troepen trekken op, o.a. de troepen uit het Oosten. Rusland bekijkt het gebeuren in en om Israël en mobiliseert zijn troepen, houdt zich echter nog in om samen met andere volkeren later tegen Israël op te trekken. (Ezech. 38, 39)

Er komt een geweldige polarisatie. Enerzijds staat Europa aan de kant van de dwerg Israël met de zwaar bevochten hoofdstad Jeruzalem. Beiden zijn niet in de laatste plaats daarom vast met elkaar verbonden, omdat hun leiders instrumenten in de hand van satan zijn. Zij zijn het die sinds jaren alle godvrezende mensen gruwelijk vervolgen, op een wijze die zonder weerga in de geschiedenis is.

Hun uiteindelijk motief bestaat daaruit, dat ze “met het Lam oorlog voeren” willen (Op. 17:14). Ten diepste richt hun strijd zich tegen het Lam, terwijl ze al de sporen van de zegen die Christus als het Lam van God achtergelaten heeft, willen wegvagen. Deze oorlog zal ook losbarsten, als het Lam als aanvoerder van een geweldig groot leger tegen hen zal optrekken (Op. 19:11). Bovendien zijn daar de Arabische buurvolkeren die, door veel volkeren ondersteund, Israël volkomen willen laten verdwijnen wat anderen vóór hen al vaak geprobeerd hebben.

Als dit conflict zijn hoogtepunt bereikt, zal God ingrijpen door zijn Zoon te sturen, die Hij na het volbrachte werk op Golgota uit de dood opgewekt heeft en aan zijn rechterhand verhoogd heeft. Dan zal God tot Hem zeggen: “Heers temidden van uw vijanden” (Ps. 110:2). Dat is het ogenblik waarop Christus naar de aarde terugkeert, deze keer niet in nederigheid, om aan het kruis te sterven, ook niet, om de gelovigen van de genadetijd, zijn bruid, tot Zich in de hemel te verhogen – dat is al enige jaren daarvoor gebeurd – nee, nu komt Hij om een einde te maken aan de geweldige chaos.

Mijn indruk is dat Hij eerst tegen de beide beesten en de regeringsleiders van Europa met hun legers ten strijde zal trekken. Deze strijd zal in Harmagedon plaatsvinden. Welke horror scenario's waren in het verleden al niet verbonden met de naam Harmagedon. We vinden de naam Harmagedon overigens maar één keer in de

Bijbel, en wel in het boek Openbaring (16:12-16). Harmagedon is dus de plaats, waarheen de draak, het beest en de valse profeet de regeringsleiders van de gehele wereld – hier in de betekenis van het gebied van het Romeinse rijk – zullen bijeenbrengen. God gebruikt demonische machten voor deze mobilisatie, opdat Christus deze machten vernietigt.

De moord op de beide getuigen in Jeruzalem

In deze tijd vindt een andere gebeurtenis plaats, die we niet willen overslaan. God zal in de donkere tijd van de heerschappij van het beest (de Romeinse overheerser) en de antichrist een helder getuigenis van zijn rechten in Jeruzalem in stand houden, doordat hij twee getuigen met speciale kracht toerust (Op. 11:3–11). Deze beide getuigen zullen tijdens de gehele duur van de laatste 3 ½ jaar profeteren. Als vijanden hen willen aanvallen, worden ze gedood. Daarnaast hebben beide getuigen macht de hemel te sluiten, zodat het niet regent; ze kunnen water in bloed veranderen en de aarde naar eigen inzicht met plagen treffen. Uiteindelijk voert het beest oorlog met hen en doodt hen.

Daarmee is overigens een eind gekomen aan de 3 ½ jaar van de Grote Verdrukking. De dode lichamen van de beide getuigen zullen drie en een halve dag openlijk te zien zijn. Velen die ze zien, zullen zich over hun dood verheugen. Maar dan staat er: *“En na de drie en een halve dag kwam de levensgeest uit God in hen en ze gingen op hun voeten staan, en grote vrees viel op hen, die hen aanschouwden. En zij hoorden een luide stem uit de hemel tot hen zeggen: Kom hier op! En zij stegen op naar de hemel in de wolk, en hun vijanden aanschouwden hen”* (Op. 11:11-12). God heeft de getuigen gedurende de tijd van verdrukking bewaard; nu bekroont Hij hun trouwe getuigenis met hun opstanding en opname in de hemel. Dit veroorzaakt angst en schrik bij hun vijanden. De opstanding van de twee getuigen wordt begeleid door een grote aardbeving waarbij 7000 mensen de dood vinden.

De slag in Harmagedon

Nu keren we terug naar Harmagedon. Het vermoorden van de twee getuigen is de laatste handeling die ons van het beest wordt

meegedeeld. Intussen hebben het beest, de valse profeet en de tien koningen van Europa met hun legers zich in Harmagedon verzameld. Daar worden ze nu allemaal door Christus Zelf vernietigd, waarbij Hij door hemelse gelovigen en engelen wordt begeleid. Dat lezen we in Openbaring 19:11–14 en 19–21.

Aan de vernietiging van deze strijdkrachten zullen geen aardse troepen deelnemen. Christus Zelf oefent het oordeel uit samen met de verheerlijkte gelovigen en Zijn engelen (vgl. 2 Tess. 1:7–10; Zach. 14:5). De heerser van Europa en de koning van Israël, de antichrist – hier de valse profeet genoemd –, worden zonder enige vorm van proces in de vuurzee geworpen, de oorspronkelijk voor de duivel en zijn engelen (demonen) bereide plaats (Matt. 25:41). De duivel zelf, die aan het begin van het Vrederijk voor duizend jaar in de afgrond is geworpen met zijn engelen, zullen pas duizend jaar later, na het Vrederijk, daar belanden (Op. 20:10).

De koningen van Europa en hun strijdkrachten zullen ook volledig vernietigd worden en de dode soldaten zullen de vogels van de hemel tot voer dienen – bepaald geen roemrijk eind voor soldaten!

Oordeel over de koning van het Noorden

We hebben al in Daniël 11 gezien dat de koning van het Noorden zich na zijn terugtrekking uit Egypte met zijn legers tussen de Middellandse Zee en Jeruzalem zal vestigen. Daar zal hij, zonder dat iemand hem helpt, aan zijn eind komen. Het is mogelijk dat Joël 4:12–17 naar deze gebeurtenis verwijst.

Het dal van Josafat ligt in de directe nabijheid van Jeruzalem. Hier zal een grote slachting plaatsvinden. Het kan echter ook zijn dat de koning van het Noorden met zijn legers helemaal geen gelegenheid meer heeft om zo dicht bij Jeruzalem te komen, omdat hij voordien al verslagen is en dat het hier om het verslaan van de legers van andere buurstaten van Israël gaat. Het is in ieder geval duidelijk dat door de komst van de Heer Jezus de ene na de andere vijand op de knieën wordt gedwongen. En bij deze oorlogen zal de Heer niet meer alleen zijn. Maar Hij zal de vijanden samen met zijn volk Israël verslaan, wat uit Zacharia 12:4–9 opgemaakt kan worden.

Er staat dat de Heer Zelf eerst de legers van de tegenstander zal verzwakken, doordat Hij de paarden met schuwheid en blindheid en de soldaten met waanzin slaat. Daarna wordt een onderscheid tussen de vorsten van Juda en de inwoners van Jeruzalem gemaakt: de inwoners van Jeruzalem zullen de vorsten van Juda te hulp komen; jaloersheid uit het verleden speelt dan geen rol meer. God zal de vorsten een buitengewone militaire kracht verlenen, zodat zij de volken aan hun rechter- en linkerzijde zullen neerwerpen en daarmee Jeruzalem voor de uiteindelijke verovering behoeden. Het gevaar van de volledige vernietiging van Jeruzalem is daarmee verdwenen; de inwoners van Jeruzalem kunnen in de stad blijven wonen. God zal eerst de inwoners uit de omgeving van Jeruzalem te hulp komen, zodat het koningshuis en de bewoners van Jeruzalem zich niet boven hen verheffen.

Uiteindelijk is het echter de Heer Zelf die de inwoners van Jeruzalem bewaart. De zwakste inwoner van de stad zal zijn als David, die een grote krijgsheld was. Het koningshuis zal in die tijd als God Zelf zijn, dat betekent dat God het koningshuis met Zijn kracht uitrust; de Engel van de Heer is Christus, de door God gezondene, de volmaakte Representant van God, God Zelf (vgl. Jes. 9:5). In vers 9 staat: "Te dien dage zal Ik [God!] zoeken te verdelgen alle volken die tegen Jeruzalem oprukken."

Het begin van het Vrederijk

De gebeurtenissen volgen elkaar nu snel op. In snel tempo worden achtereenvolgens de beide getuigen gedood en weer opgewekt, vindt de slag om Armageddon plaats en wordt de koning van het noorden verslagen. Dit laatste mogelijk tezamen met de legers van andere volken in de directe nabijheid van Jeruzalem. Die dagen worden verkort omdat anders geen vlees gered kan worden (Matt. 24:22; vgl. Rom. 9:28). Deze enorme omwentelingen zijn het hoogtepunt van de verleidingen van satan tegen al wat Goddelijk is en uiteindelijk tegen het Lam, dat nu met Zijn heerschappij begint. En op het hoogtepunt van deze gebeurtenissen zal Christus in Zijn heerlijkheid verschijnen (Ps. 102:17).

De Vredevorst verschijnt in het openbaar

Als de Heer Jezus samen met de hemelse legers de vijanden in Armageddon vernietigt (Op. 19:11vv.), doet Hij dat vanuit de hemel, en wel bijna onzichtbaar voor de hele wereld. Maar wanneer Hij even later verschijnt om Zijn volk Israël uit de hoogste nood te bevrijden, zullen Zijn voeten op de Olijfberg staan. Van deze zichtbare wederkomst lezen we in Zacharia 14:3-5.

Hier vinden we op indrukwekkende wijze de wederkomst van Christus. De verzen staan in het laatste hoofdstuk van het boek Zacharia, dat de uiteindelijke bevrijding van Jeruzalem beschrijft. Deze bevrijding komt tot stand, doordat de Heer samen met het overblijfsel van Israël tegen haar vijanden strijdt. Nu is Hij zichtbaar voor de hele wereld verschenen; en Hij zal niet alleen voor Jeruzalem “verschijnen”, nee, zijn voeten zullen op de Olijfberg staan, die ten oosten van Jeruzalem ligt. Dat was de plaats vanwaar de opgestane Heer omgeven door zijn discipelen — terwijl Hij hen zegende — naar de hemel terugkeerde (Luc. 24:50 en 51). En toen de discipelen alleen achtergebleven naar de hemel staarden, stonden er plotseling twee engelen bij hen en zeiden: *“Galilese mannen, wat staat u naar de hemel te kijken? Deze Jezus die van u is opgenomen naar de hemel, zal zo komen, op dezelfde wijze als u Hem naar de hemel hebt zien gaan”* (Hand. 1:9-11).

De Olijfberg

Wie weet, zal Hij op precies dezelfde plaats op de Olijfberg staan vanwaar Hij 2000 jaar geleden naar de hemel is gegaan. Een

bijzondere begeleidende gebeurtenis bij Zijn verschijning zal zijn, dat de Olijfberg in oost-westelijke richting zal scheuren, zodat de ene helft van de berg naar het noorden en de andere helft naar het zuiden zal wijken. Daardoor ontstaat een dal waardoor de bewoners van Jeruzalem in paniek zullen vluchten. Misschien zijn ze bang om onder het puin van hun instortende huizen begraven te worden. De vlucht is echter niet meer nodig, want de Koning van de gerechtigheid is er om hen te bevrijden en hen te behoeden (Luc. 1:71).

We lezen op een andere plek van het prachtige lofgezang van Zacharia, de vader van Johannes de dooper, waarin hij door de Heilige Geest een profetie uitspreekt, die in vervulling gaat op het moment van de wederkomst van Christus (Luc. 1:68-79). Als God Zijn volk deze redding geeft, zal het overblijfsel van Israël haar hele schuld en zonde belijden, die daaruit bestaat dat Israël 2000 jaar geleden zijn Messias aan het kruis heeft genageld. De godvrezende mensen in Israël zullen dan met diepe smart de woorden uit Jesaja 53 naspreken. Dan worden ze zich ervan bewust welk een nameloos lijden zij Jezus, de Nazireeër, aangedaan hebben. Het is op dit ogenblik, dat de "ware Jozef" zich aan zijn broeders bekend zal maken. Destijds ging Jozef een tijd lang met zijn broeders om, totdat ze hun schuld inzagen. Dan hoorden ze uit zijn mond de woorden: "Ik ben Jozef... God heeft mij voor u uit gezonden om u een voortbestaan te verzekeren op aarde, en om voor u een groot aantal geredden in het leven te behouden." Verder lezen we: *"Daarop viel hij zijn broer Benjamin om de hals en hilde; en Benjamin hilde bij hem. Jozef kuste al zijn broers, terwijl hij zijn tranen de vrije loop liet. Pas toen waren zijn broers in staat iets tegen hem te zeggen"* (Gen. 45: 3, 7, 14 en 15). Men kan de geschiedenis van Jozef niet zonder innerlijke bewogenheid lezen. Maar de eigenlijke profetische betekenis zal pas in deze ogenblikken voor het overblijfsel in Israël in vervulling gaan.

De intocht van de Vrededorst in Jeruzalem

De Messias zal Zijn triomfantelijke intocht in de stad houden en door Zijn volk met de woorden van Psalm 24:7-10 begroet worden. Maar eerst willen we een blik op een profetie werpen die voor een deel al is vervuld, namelijk die van Zacharia 9:9 en 10. Bij Zijn eerste komst trok de Heer Jezus op een ezel Jeruzalem binnen als een teken dat Hij het

door leed beproefde Jeruzalem vrede wilde brengen. Toen erkenden de bewoners van de stad niet wat tot hun vrede diende (Luc. 19:42).

Dan zullen ze hun Messias ontvangen met de woorden: “*Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer!*” (Matt. 23:39; Ps. 118:26). Maar destijds liet Hij Zich gevangen nemen en Zich door zijn volk aan het kruis nagelen. Maar door het werk aan het kruis legde Hij de basis voor hun toekomstige redding. Wanneer Hij dan terugkomt, zal ook het volgende vers vervuld worden: Hij zal de militaire macht van Israël afschaffen, omdat Israël zich niet meer behoeft te verdedigen. Uiteindelijk zal Hij aan alle volken van de aarde vrede verkondigen, wanneer Hij alle vijanden verslagen heeft en zijn heerschappij zich tot aan de einden van de aarde uitgebreid zal hebben.

Dan gaat de profetie uit Daniël 2:44, 45, 35 in vervulling. De steen is een beeld van de Heer Jezus, die zonder menselijk toedoen alle koninkrijken omverwerpt. Deze steen vervult uiteindelijk de hele aarde. Zijn rijk zal noch verstoord worden, noch zal de heerschappij naar een ander volk gaan. Hij is de God des hemels, die de heerschappij aan Zijn Gezalvde overgeeft.

We willen ons nu met een vers uit de psalmen bezig houden, waarin de Messias al lange tijd van te voren werd aangekondigd. Een psalm die de Geest van God David heeft ingegeven. De profetische aankondiging van de Messias in Psalm 2. De psalmen hebben naast een letterlijke uitleg en een directe toepassing op het leven van de gelovigen ook een profetische betekenis, die al in Psalm 2:1-6 heel duidelijk wordt. Deze Psalm gunt ons een blik in hoe God de ontwikkelingen en de diepste beweegredenen van de mens en daarmee ook van de politieke leiders gedurende deze tijd ziet. De volken zijn in oproer, de koningen en vorsten beraadslagen hoe zij de situatie meester kunnen worden. Ze zien als oorzaak voor hun catastrofale situatie, hun laatste restje binding met God. Daarom willen ze zich definitief van Hem losmaken.

Ze zijn zich er niet van bewust dat ze alleen hierdoor nog bestaan, omdat deze grote God hun adem geeft en hen nog tot vervulling van zijn plannen gebruikt. Ze maken geen enkele indruk op Hem door hun boosheid: Hij lacht en spot met hen die Hem bespotten en belasteren (vgl. Op. 13:5, 6; 16:9, 11). God zal in toorn tot hen spreken en wel door zijn koning, die Hij op Sion gezalfd heeft en die de rechtmatige koning in Jeruzalem zal zijn. De zalving van deze Koning is nu al bijna 2000 jaar geleden geschied. Het is deze grote Koning, de Koning van God, zo vergaan als koning David (Hand. 4:25).

Want de schrijver van deze Psalm is een beeld van deze Koning. Ook David was al lang gezalfd, voordat hij eindelijk koning werd. Hij werd op dood en leven door Saul, de eerste koning van Israël, vervolgd. Saul, een beeld van de antichrist, leidde het volk Israël aan de rand van een ruïne en moest plaats maken voor David, die in vele oorlogen alle vijanden van het volk Israël overwon en zo de voorwaarde schiep dat zijn zoon Salomo – ook een beeld van Christus, de grote Vredevorst – het volk naar een tijd van ongekende vrede leidde.

Nadat de psalmdichter Gods zicht en plan heeft beschreven, laat hij nu de Messias Zelf aan het woord komen: Hij spreekt van zijn menswording en hoe God Hem als Zoon heeft aangesproken en Hem heeft opgedragen de heerschappij over de naties over de gehele aarde op Zich te nemen. De tijd van zijn menswording tot aan zijn wederkomst in heerlijkheid om als Rechter en Koning het rijk op te richten wordt hier buiten beschouwing gelaten, zoals dat zo vaak in het woord van God het geval is. De tussenvoeging van de genadetijd na het volbrachte werk aan het kruis en de vorming van de gemeente,

de hemelse bruid, was in het Oude Testament een verborgenheid, ook al vinden we dat in verschillende voorbeelden aangeduid.

Hoe kunnen de koningen en rechters deze wereldwijde crisis ontlopen? Als zij godvrezend worden en niet de banden en koorden doorbreken die hen nog aan God binden. Echte toewijding wordt getoond, als men de eeuwige God met vreugde dient (vgl. Ps. 100:2), die gaat gepaard gaat met een dienst voor God en met ontzag voor zijn Zoon en een hartelijke genegenheid naar Hem, zoals die in een kus tot uitdrukking komt.

Wee de mensen die zich niet aan de Zoon willen onderwerpen; zijn toorn zal hen treffen. Gelukkig allen die zich in vertrouwen tot Hem wenden, want Hij is de enige toevlucht die er is in deze tijd.

De onderwerping van de overige vijanden

De komst van Christus zal de hele situatie rondom Jeruzalem in één keer veranderen. Als bij de grote slag in het dal van Josafat de oorlogvoerende volken uit de omgeving van Israël verslagen worden, kan het zijn dat de een of andere vijand zich nog op de achtergrond heeft gehouden. Maar de Heer zal ook deze vijanden in korte tijd verslaan. Een heel zwaar oordeel zal het land Edom treffen. Edom lag vroeger in het zuiden van het huidige Jordanië. Later kwamen de Nabateeën in het gebied van Edom. God had Edom het gebergte van Seir gegeven (Gen. 32:3, 33:14-16, 36:8-9;30, Num. 24:18, Deut. 2:4 ev). Het boek Obadja geeft getuigenis van de dodelijke haat van dit broedervolk van Israël. Van het gericht over Edom lezen we onder andere in Jesaja 34:5-8 en 63:1-6. Edom zal een vernietigend oordeel krijgen en na deze verzen worden ook andere volken samen met Edom vernietigd.

Mogelijkerwijs gaat het hier bij die andere volken om de "*koningen die van de zonsopgang komen*" (Op. 16:12). Op grond van hun optrekken, keert de koning van het noorden uit Egypte terug (Dan. 11:44). Het gericht over Edom en de andere volken gaat samen met de uiteindelijke bevrijding van Jeruzalem.

Wanneer er staat dat de Heer zelf het oordeel zal uitoefenen en dat niemand Hem daarbij ondersteunt, betekent dat dat Hij daarbij niet gebruik maakt van andere volken, zoals het zo vaak in de

geschiedenis is gebeurd. Het sluit echter niet uit, dat Israël deel heeft aan de ondergang van Edom. Dat wordt bijvoorbeeld uit de volgende verzen duidelijk: „En mijn wraak op Edom zal Ik leggen in de hand van mijn volk Israël; dat zal Edom behandelen naar de eis van mijn toorn en van mijn grimmigheid; zij zullen mijn wraak leren kennen” (Ezech. 25:14). “Het huis van Jakob zal het vuur zijn, het huis van Jozef de vlam, en het huis van Esau de stoppels: zij zullen hen in brand steken en verteren, en van het huis van Esau zal niemand ontkomen” (Ob.:18). Het gericht zal het hele land Edom treffen en van het volk zal er niemand worden over gelaten (Ob. 1:18), zodat het tijdens de gehele duur van het Vrederijk niet bewoond zal zijn (vgl. Jer. 49:13). Echter, het gebergte van Esau zal door de bewoners van het zuiden worden ingenomen (Ob. 1:19).

Rusland valt met zijn bondgenoten Israël aan en wordt vernietigd

Nu moeten we ons met een vijand van Israël bezig houden, die zich tot nu toe stil heeft gehouden. De hoofdstukken 38 en 39 van Ezechiël beschrijven ons deze vijand en hoe hij vernietigd wordt. Het gaat om de geweldige legers uit het uiterste noorden onder de verzamelnaam Gog uit het land Magog. Van Israël uit gezien bevindt Rusland zich in het uiterste noorden. Rusland zal in deze tijd met een heleboel andere volken een bondgenootschap hebben, onder andere met Perzië, Ethiopië, Put (= Libië) en anderen. Lees daarvoor een aantal verzen uit Ezechiël 38:1-6. Aan het begin van deze beschrijving wordt meteen duidelijk dat het God zelf is die deze vijand en zijn bondgenoten bijeenbrengt, zodat Hij ze uiteindelijk oordeelt. God handelt volkomen soeverein. Wij zijn vaak zo onder de indruk van het handelen van mensen, maar mensen en zelfs hele volken kunnen uiteindelijk alleen dat doen, wat God toelaat en ze kunnen het alleen doen op de door Hem vastgestelde tijd, zodat Zijn doelen bereikt worden.

Vallei van
Jizreël

Tegelijkertijd is echter de mens 100 procent verantwoordelijk voor zijn daden. Dat zien we in de volgende verzen 10-12. Wanneer Rusland met zijn bondgenoten aanvalt, leeft Israël enigermate in rust; bovendien heeft het grote rijkdom verkregen (vgl. Zach. 14:14). Rusland vindt dit ogenblik gunstig om het kleine land Israël aan te vallen en geheel te vernietigen en daarmee het gehele gebied in het Nabije Oosten onder zijn heerschappij te brengen. Maar ze houden er geen rekening mee dat de Heer in hun midden is en het voor Hem geen enkele moeite kost om hen te vernietigen. Vers 16 bevestigt noch eens dat God het lot bestuurt, ja Hij doet het om de voorwaarden voor een duurzame vrede te scheppen. Het soevereine handelen van God zal er toe dienen dat alle volken van de aarde Gods rechtvaardig handelen zullen erkennen. God heiligt zich voor de ogen van alle bewoners van de aarde: Zijn heiligheid wordt herkend aan de manier waarop Hij het kwaad bestraft.

In Ezechiël 39 vinden we de details over de manier waarop God ingrijpt en deze vijand op de bergen van Israël vernietigt. In een paar punten samengevat zijn dat:

1. De gedode soldaten zullen voedsel voor de vogels en de roofdieren zijn (vs. 4, 17-20).
2. De volken zullen weten dat God de HERE is (vs. 6).

3. De inwoners van Israël zullen zeven jaar vuur kunnen stoken van hun wapens (vs. 9,10).
4. De Israëlieten zullen hen beroven (vs. 10).
5. Het hele volk Israël zal de lijken van de soldaten zeven maanden lang in een dal begraven. Dat wordt dan het dal der menigte van Gog genoemd (vs. 11-13).
6. God zal door het oordeel Zijn heerlijkheid onder alle volken op aarde bewijzen – bovendien zullen ze erkennen dat Israël vanwege haar ongerechtigheid weggevoerd was (vs. 21, 23 en 24).
7. Het huis van Israël zal God door het oordeel nog beter leren kennen; daarmee komt in hun gevangenschap voorgoed een keer (vs. 22, 25vv.).

"En Ik zal mijn aangezicht niet meer voor hen verbergen, wanneer Ik mijn Geest over het huis Israëls heb uitgestort, luidt het woord van de Here HERE" (Ezech. 39:29).

Oordeel over de goddeloze Joden

Gedurende de oordelen zullen veel Joden omkomen. Het toppunt van hun boosheid was dat zij de antichrist als de beloofde Messias hebben aangenomen. Nu komen deze goddeloze Joden, voor zover ze nog leven, onder het volledige oordeel van God. Eén van de duidelijkste teksten daarvoor vinden we in Zacharia 13: 8 en 9. Twee derde zal omkomen en de gelovige Joden die overgebleven zijn, zullen als zilver worden gelouterd en van alle 'slakken' worden bevrijd. Dit definitieve oordeel over de goddeloze Joden vinden we ook in Openbaring 14:17-20, waar hun oordeel met een wijnoogst van overrijpe druiven wordt vergeleken. Opmerkelijk is daar het gegeven dat het bloed uit de wijnpers tot aan het bit van de paarden reikt, en wel 1600 stadiën ver. Deze afstand komt overeen met ongeveer 300 km, de afstand van het noorden tot aan het zuiden van het land Israël. Over dit oordeel heeft de Heer Jezus in Zijn rede over de eindtijd gesproken (Matt. 24: 37-40). Deze verzen worden soms ten onrechte op de opname toegepast, maar het gaat hier om een oordeel dat met de zondvloed uit de dagen van Noach wordt vergeleken. God zal een selectief oordeel uitvoeren. Door dit oordeel worden daadwerkelijk

alleen de goddeloze Joden weggenomen. De godvrezenden zullen het Vrederijk binnengaan.

Het oordeel over de levenden

We willen ons nu met een ander oordeel bezighouden, waar de Heer Jezus ook in de eerdergenoemde rede over heeft gesproken (Matt. 25:31-46). De Heer wijst hier in symbolische taal op een oordeel dat wij duidelijk van de verschillende oordelen op andere plaatsen kunnen onderscheiden. Omdat er hier sprake van is dat Hij Zelf op de troon van Zijn heerlijkheid zit, kunnen we hieruit de conclusie trekken dat de hier beschreven scène ook in het Vrederijk plaats vindt. De oprichting van het rijk met al de verschillende oordelen gebeurt niet op één dag, alhoewel natuurlijk de beslissende slagen elkaar snel opvolgen. Hier zullen alle volken van de hele wereld verzameld worden. Moet men zich dat zo voorstellen, dat werkelijk alle mensen – de hele mensheid – in Jeruzalem moeten verschijnen? Ik denk van niet. Misschien zal het zo zijn, dat vertegenwoordigers (de verantwoordelijken?) van alle landen voor deze oordeelstroon verschijnen. Wanneer ze daar samen gekomen zijn – mogelijk ook niet slechts op één enkele dag – dan zal de Heer een rechtvaardig oordeel over de volken uitspreken. Hij zal als een herder de bokken van de schapen scheiden. De bokken ontvangen het oordeel en de schapen de zegen. Het criterium voor de beoordeling is de behandeling van de broeders van de Heer Jezus, dat zijn de godvrezende Joden die in de afgelopen jaren vervolgd werden.

We hebben er al aan gedacht dat trouwe Joden direct na de opname van de gemeente in korte tijd het evangelie van het koninkrijk wereldwijd zullen verkondigen en dat onder sterke vijandschap (Matt. 24:14). Het is treffend, hoe de Heer Jezus zich met de trouwe Joden gedurende hun tijd van verdrukking één maakt. Of men hen nu iets te eten of te drinken heeft gegeven, of men hen in huis heeft opgenomen of heeft gekleed of hen in de gevangenschap heeft opgezocht: Hij zal het allemaal zo zien alsof men het aan Hem heeft gedaan. De vertegenwoordigers van de volken zullen zich verwonderen en Hem vragen wanneer ze Hem dan deze weldaden hebben bewezen, en dan zullen ze uit Zijn mond ervaren dat Hij deze vervolgd zijn broeders noemt. De bijeengekomen volken zullen dan ook uit Zijn mond horen dat ze door Zijn Vader gezegend zijn en dat voor hen het

rijk is bereid, dat alle zegen van de 1000-jarige regering van Christus in zich sluit. Aan de andere kant horen de bokken dat zij vervloekt en naar het eeuwige vuur, de eeuwige verdoemenis, worden verwezen. Dat betekent niet dat ze al op dat moment al in de eeuwige verdoemenis gaan, maar wel dat ze omkomen en dat hun eeuwig oordeel vast ligt.

De verlossing van Juda en Jeruzalem

De vernietiging van alle vijanden waarmee we ons hebben beziggehouden – de Europese legers in Armageddon (Op. 19), het leger van de koning van het Noorden (Dan. 11), de strijdkrachten van andere volken (Zef. 3), daarna Edom en andere volken (Jes. 34; 63), de legers van de koning van het uiterste Noorden (Ez. 38; 39), de goddeloze Joden en uiteindelijk de “bokken” (vijandige landen) – heeft als doel Juda en Jeruzalem voorgoed te bevrijden. De vernietiging van de vijanden betekent tegelijkertijd de redding van een overblijfsel, dat God voor Zich heeft toebereid in de tijd van het lijden. Maleachi heeft daar over geprofeteerd (Mal. 3:1-6). Gods doel met Zijn volk is dat Hij het herstelt en dat het Hem dan weer dient en offers brengt. Daarom wordt hier in het bijzonder de stam van de priesters (Levi) genoemd, die God voor Zich reinigt. Op deze manier kunnen Juda en Jeruzalem God dan weer op een Hem waardige manier offers brengen. God heeft al vroeger een symbolisch aantal van 144.000 uit de stammen van Israël verzegeld, opdat zij levend het Vrederijk binnen gaan (Op. 7:1-8). Het zijn de bij het oordeel overgebleven Israëlieten (Matt. 24: 37–41). Van hen staat: *“Uw volk zal geheel uit rechtvaardigen bestaan, voor altoos zullen zij het land bezitten: een scheut die Ik gepland heb, een werk mijner handen, tot mijn verheerlijking”* (Jes. 60:21).

We willen ons nu met een deel van het hoofdstuk bezig houden dat de begeleidende verschijnselen van de komst van Christus op een andere manier belicht en ook met de bevrijding van Jeruzalem heeft te maken (Zach. 14:6–15). In Zacharia 12–14 vinden we in totaal zestien keer de uitdrukking „op die dag“. Het is vaak zo in profetische gedeelten van het Woord van God, dat een „dag“ een bepaalde tijdsperiode betekent en niet alleen een dag van 24 uur. We hebben al eerder gezien dat het in de laatste drie hoofdstukken van de profeet Zacharia om de laatste grote oorlogshandelingen rondom Jeruzalem

gaat, die in haar bevrijding hun hoogtepunt zullen vinden. In hoofdstuk 14:7 is zelfs sprake van een unieke dag waarop het niet licht zal zijn, omdat de hemellichamen verduisteren. Daarover lezen we in Matteüs 24:29: *“Terstond echter na de verdrukking van die dagen zal de zon verduisterd worden en de maan zal haar glans niet geven en de sterren zullen van de hemel vallen en de machten der hemelen zullen wankelen.”* In Haggai 2:7 en 8 staat er over deze tijd: *“Want zo zegt de HERE der heerscharen: Een ogenblik nog, een korte wijle, dan zal Ik de hemel en de aarde, de zee en het droge doen beven. Ja, Ik zal alle volken doen beven en de kostbaarheden van alle volken zullen komen en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de HERE der heerscharen.”* Op vele wijzen heeft God deze voor Hem zo belangrijke gebeurtenis, de wederkomst van de Messias en de verlossing van Israël, door veel profeten aangekondigd.

Toen lag alles nog in de verre toekomst, maar binnenkort zullen deze profetieën vervuld worden. En als de algemene nood haar hoogtepunt bereikt heeft, als deze unieke dag aanbreekt, waarvan men niet kan zeggen of het om een dag of een nacht gaat, zal plotseling in de avond het licht doorbreken. Het zal licht worden! Zoals God helemaal aan het begin van de Bijbel sprak: *“Er zij licht”* (Gen. 1:3) en daarmee de schepping begon te ontstaan, zo zal God op deze dag ingrijpen en het Vrederijk tot doorbraak doen komen.

Op deze dag zal in Jeruzalem een bron ontspringen, en precies op deze plaats zal later de tempel gebouwd worden (vgl. Ezech. 40–48). Ook in Ezechiël 47:1–12 is van het water van deze bron sprake, een beek, die daar tempelbeek wordt genoemd. Hier in Zacharia 14 vinden we de verklaring daarvoor. De beek zal zich verdelen: een arm zal naar het oosten in de Dode Zee vloeien, waarvan het water daardoor gezond wordt en de andere arm naar het westen in de verder liggende zee, dat is de Middellandse Zee. Op Ezechiël 47:1–12 komen we later nog terug.

Nu is de Heer koning over de gehele aarde en begint Zijn openlijke heerschappij. Leslie M. Grant schrijft daarover: "En de Heer zal koning zijn over de hele aarde", niet alleen over Israël, maar over alle volken. Nog eenmaal: Gods koning is de Heer Jezus (vgl. Ps. 2:6–8), en de Schrift noemt Hem "Heer". Veelzeggend wordt toegevoegd: "op die dag zal de Heer één zijn en Zijn naam één". Israël zal dan als nooit tevoren te waarheid begrijpen, die de Heer Jezus hun verkondigde: *“Ik en de Vader zijn een”* (Joh. 10:30). Nadat ze Christus verworpen

hebben, klagen ze in hun blindheid de christenen aan dat zij twee goden zouden hebben (of drie, als zij van de drie-eenheid hebben gehoord), maar deze waarheid zullen ze op een wonderbaarlijke manier herkennen, als hun ogen geopend worden en ze erkennen dat in Christus "de gehele volheid van de Godheid lichamenlijk" woont (Kol. 2:9). Ze zullen de God van Abraham, Izaäk en Jakob, in de persoon van de Heer Jezus geopenbaard, belijden. Zo zal ook Zijn naam één zijn. De eenheid van Zijn naam was al eerder verkondigd, bijvoorbeeld in Jesaja 9:5: *"men noemt zijn naam Wonderbare Raadsman, Sterke God, Eeuwige Vader, Vredevorst."* Deze betekenissen zijn niet als afzonderlijke namen te zien, ze zijn slechts één naam. Zo bestaat er eenheid in de personen van de Godheid en eenheid in Zijn naam.

Eindelijk zal Jeruzalem verheven zijn en op haar plaats wonen, dat betekent niet meer vertrapt worden. Er zal in de stad geen ban meer zijn en ze zal in veiligheid wonen. In de verzen 12–15 van Zacharia 14 wordt de plaag beschreven die de legers zal treffen die tegen Jeruzalem ten strijde zijn getrokken. De soldaten zullen levend verteerd worden en de legers elkaar wederzijds afslachten.

Voor de Heer is het een kleinigheid de vijanden dermate te verwarren dat ze zichzelf vernietigen; daarvan vinden we veel voorbeelden in het Oude Testament. Juda zal bij deze laatste slachting bij Jeruzalem haar inwoners ter hulp schieten en de vijand compleet verslaan. Aansluitend zal Israël de rijkdom van de omliggende volken inzamelen. Toen de Israëlieten uit Egypte trokken, beroofden ze ook de Egyptenaren (Ex. 3:22, 11:2, 12:35). Zo zal het in de toekomst ook zijn: God zal er voor zorgen dat zijn volk de rijkdommen krijgt van de volken die Jeruzalem wilden vernietigen. Israël zal zijn vijanden hun rijkdom niet alleen afnemen, maar de volken brengen hun rijkdommen later zelfs vrijwillig naar Israël (Jes. 60:5).

Satan wordt voor 1000 jaar gebonden

De ene na de andere vijand wordt terzijde gesteld of zijn macht ontnomen. In die tijd zal ook de macht ontnomen worden van een andere vijand. Deze vijand is Satan. Hij was al enige jaren daarvoor uit de hemel geworpen, zoals we dat in Openbaring 12:7-12 vinden. Over het ontnemen van zijn macht lezen we in het boek Openbaring (Op. 20:1-3). Tot dit ogenblik kon satan tot verderf van de mens

werken. 6000 jaar lang heeft hij geprobeerd het werk van God op allerlei manieren te verstoren. Daarbij hebben scharen van gevallen engelen, de demonen, hem geholpen. Maar Johannes, de schrijver van het boek Openbaring, zag, hoe een engel uit de hemel kwam die de sleutel van de afgrond en een grote ketting in zijn hand had. Duizend jaar lang wordt de satan nu gebonden en in de afgrond geworpen. Hier wordt niets over zijn helpers, de demonen, gezegd. We vinden echter een verwijzing hiernaar in Jesaja 24:21-23: *“En te dien dage zal het geschieden, dat de HERE bezoeking zal brengen over het heer der hoogte in den hoge en over de koningen der aarde op de aardbodem. En zij zullen bijeengebracht worden, zoals men gevangenen bijeenbrengt in een kuil, en zij zullen opgesloten worden in een kerker, en na vele dagen zullen zij bezocht worden. Dan zal de blanke maan schaamrood worden, en de gloeiende zon zal zich schamen, want de HERE der heerscharen zal Koning zijn op de berg Sion en in Jeruzalem, en er zal heerlijkheid zijn ten aanschouwen van zijn oudsten.”* Vers 23 maakt duidelijk dat het om de begintijd van het Vrederijk gaat. Vanaf deze tijd kan satan de volken niet meer verleiden. Voor hoeveel oorlogen, voor hoeveel vormen van afgodendienst en al de verschillende religies is hij wel niet verantwoordelijk!? Het is maar goed dat we niet de hele omvang van de duistere machten van het occultisme kennen. Dit alles komt ten einde wanneer deze tijd aangebroken is.

Einde van de eerste opstanding

In aansluiting op het binden van satan volgen in Openbaring 20:4-6 details over de opstanding van de martelaren van de voorgaande jaren. Voor Johannes ontvouwt zich een scène in de hemel waar hij oordeelstronen ziet en martelaren die in de voorgaande jaren consequent geweigerd hadden de afgodendienst van het dier aan te nemen. Zij hebben hun trouw met hun leven betaald. Tot deze menigte van martelaren behoren ook diegenen die al in de eerste drie en een half jaar na de opname van de gemeente de dood hebben gevonden (vgl. Op. 6:9-11). Tegen hun was gezegd dat ze nog een korte tijd moesten wachten totdat ook hun medewerkers gedood zouden zijn, voltallig zouden zijn. De Heer Jezus heeft over deze martelaren in zijn rede in Matteüs 24:9 gezegd: *“Dan zullen zij u overleveren aan verdrukking en zij zullen u doden, en u zult door alle*

volken gehaat worden om mijns naams wil". Van deze martelaren is onder andere ook in Jesaja 57:1 en in Openbaring 14:13 sprake. Nu zullen al deze martelaren opstaan. Dat is het tijdstip dat de Heer Jezus in Johannes 6:39, 40, 44 en 54 als de laatste dag betitelde, waar Hij mensen opwekt. De benaming "*de laatste dag*" is een uitdrukking voor de afsluiting van een periode waarop een andere periode volgt, namelijk, de tijd van het Vrederijk.

We weten uit de eerste brief van Paulus aan de Tessalonicenzen dat bij de komst van Christus om de gemeente op te nemen niet alleen de op dat moment op aarde levende gelovigen tot Hem worden opgenomen, maar dat dan ook alle "*doden in Christus*" opstaan (4:16). Dat betekent, dat voor een klein ogenblik geen enkel wedergeboren mens, die in geloof is ontslapen, dood zal zijn. Doch kort daarna zullen weer gelovigen die het evangelie van het koninkrijk hebben aangenomen, sterven, met name de martelaars. En over hen staat in Openbaring 20:4 dat zij levend zullen worden en met Christus duizend jaar zullen heersen. Het is Christus die hen opwekt, opdat zij de tijd van het Vrederijk mee beleven en met Hem zullen regeren.

Andere mensen, dat zijn alle ongelovigen, zullen nu nog niet opgewekt worden, maar pas na het Vrederijk om voor de grote witte troon te verschijnen en dan voor eeuwig veroemd te worden (zie Op. 20:11 e.v.). Aansluitend staat er in de verzen 5 en 6 dat diegene gelukkig en heilig is, die aan de eerste opstanding deel heeft. De eerste opstanding heeft met deze laatste fase haar afsluiting. Ze is begonnen toen de Heer Jezus, de aanvoerder van het geloof, gestorven was en opgewekt werd (1 Kor. 15:23); de tweede fase vindt plaats wanneer Hij komt, en de doden in Christus opstaan en samen met de levende gelovigen opgenomen worden (1 Tess. 4:16), en de derde fase is wanneer de martelaren aan het begin van het Vrederijk op zullen staan. Het gedeelte van Openbaring 20:1-6 is overigens de enige plek in Gods Woord waar we horen dat het Vrederijk precies duizend jaar zal duren (vs. 2-6).

Wie mag er in het Vrederijk binnentreden?

Welke mensen overleven de holocaust van de tijd van de verdrukking? Hoeveel mensen zullen in de Grote Verdrukking omkomen? Daarover bestaan geen zekere uitspraken. Het is goed dat

we ons bij alle overleggingen beperken tot wat God ons in zijn woord eenduidig heeft geopenbaard. We weten bijvoorbeeld dat na de opname het evangelie van het koninkrijk wereldwijd door trouwe Joden zal worden verkondigd: *"En dit evangelie van het Koninkrijk zal over het hele aardrijk worden gepredikt tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde komen"* (Matt. 24:14).

Maar hoeveel zullen het zijn die de boodschap geloven en zich bekeren? We hebben al eerder gezien dat de profetieën van de Heer Jezus in Matteüs 24:4-14 betrekking hebben op de tijd na de opname van de gemeente. Tot aan de opname wordt het evangelie van de genade van God (Hand. 20:24) verkondigd, daarna het evangelie van het koninkrijk, waarvan we de wezenlijke inhoud bijvoorbeeld in Matteüs 3:1, 2 vinden: *"In die dagen nu trad Johannes de Doper op en predikte in de woestijn van Judea en zei: Bekeert u, want het koninkrijk der hemelen is nabijgekomen"*. Het koninkrijk was nabij, omdat de koning van dit rijk in het midden van zijn volk was en op het punt stond het rijk op te richten.

Dat was toen nog niet mogelijk, omdat Israël zijn koning verwierp. In de toekomst wordt datzelfde evangelie nog eenmaal verkondigd, dan echter niet alleen aan het volk Israël, maar aan alle volken wereldwijd; dat wordt door de uitdrukking *"over het hele aardrijk"* versterkt. Dan zal het rijk met macht en grote heerlijkheid opgericht worden; God zal alle vijanden aan Christus' voeten leggen.

Wat bedoelde de Heer toen Hij zei: „Dan zal het einde komen“? Ik denk dat *"het einde"* betrekking heeft op de tijd die in de daaropvolgende verzen vanaf Matteüs 24:15 beschreven wordt, namelijk de tijd van de Grote Verdrukking, waarop een nieuw begin volgt. Opmerkelijk is, dat Daniël het gedeelte in hoofdstuk 11:40-45 met de volgende woorden inleidt: *"Maar in de eindtijd"*. Dan beschrijft hij de gebeurtenissen die direct aan het Vrederijk voorafgaan.

De mensen die in deze tijd leven, kunnen het evangelie van het koninkrijk alleen aannemen als zij hun zonden belijden. Vele mensen zullen echter tot berouw en bekering komen. Daardoor krijgen ze deel aan de gevolgen van het verlossingswerk van Jezus Christus. We vinden een beschrijving van deze mensen in Openbaring 7. Allereerst is daar sprake van 144.000 verzegelden – dat zijn de gelovigen uit het volk Israël. Daarna wordt een grote volksmenigte genoemd, die niemand kan tellen. Zij komen uit de Grote Verdrukking en gaan levend het Vrederijk binnen. Daarnaast zijn er vele gelovige

martelaars uit Israël en uit de volken. Zij worden echter in vergelijking met de gelovigen die levend het Vrederijk binnengaan, niet benadeeld, want ze worden aan het begin van het rijk opgewekt (Op. 20:4-6).

We willen ons nu wat meer met Openbaring 7 bezighouden. Dit hoofdstuk is een tussenvoeging en wel tussen de beschrijving van de oordelen van de zegels en de oordelen van de bazuinen. Zoals we al eerder hebben gezien, bevinden we ons in de tijd gezien met dit hoofdstuk in het midden van de 70ste jaarweek van Daniël. In de eerste 3 ½ jaar zijn veel mensen door grote catastrofes weggevaagd en gedurende deze tijd is ook het evangelie van het koninkrijk wereldwijd verkondigd. Hier vinden we nu de mensen die zich in deze tijd hebben bekeerd. Dan toont de Geest van God ons welke mensen door de oordelen van de laatste 3 ½ jaar heen bewaard worden. Voordat de winden over de aarde komen – zij worden door vier engelen vastgehouden – komt een engel van de zonsopgang en roept de vier engelen toe dat de knechten van God verzegeld moeten worden.

Johannes hoort het getal van de verzegelden: 144.000, en wel uit de 12 stammen van Israël telkens 12.000. Het gaat hierbij dus om de gelovigen uit het volk Israël. Ongetwijfeld hebben deze getallen een symbolische betekenis. Opvallend is dat de stammen Efraïm en Dan in deze opsomming ontbreken. Misschien komt dat, doordat deze stammen zich in het bijzonder met afgodendienst in verbinding hebben gesteld. In ieder geval was het de stam Dan die de afgodendienst in Israël heeft ingevoerd (vgl. Richt. 18); later was het centrum van de afgodendienst in Dan (1 Kon. 12:29, 30). Het ontbreken van de namen betekent niet dat er geen mensen uit deze beide stammen in het Vrederijk zullen ingaan, want beide stammen worden in Ezechiël 48 genoemd, waar het over de verdeling van het land Israël in het Vrederijk gaat.

We komen nu tot de twee groepen mensen (Op. 7:9-12), die na de opname van de gemeente tot levend geloof in God komen en levend het Vrederijk ingaan. Johannes ziet een ontelbaar grote menigte, dit keer niet uit Israël, maar uit alle volken van de aarde. Krijgen we geen warm hart als we lezen hoe plotseling veel mensen binnen het gezichtsveld komen, die in een relatie tot de troon van God en van het Lam staan? God heeft hen in de zwaarste tijd bewaard en hun de overwinning gegeven: ze zijn met witte kleren bekleed, het symbool

voor hun reinheid en afzondering van het kwaad, en ze hebben palmtakken in hun handen, het teken van zegeviering en overwinning. Ze prijzen God en schrijven Hem en het Lam, dat op de troon zit, hun wonderbaarlijke verlossing toe. De troon is dus niet alleen een oordeelstroon voor de vijanden, maar ook een regeringstroon voor de gelovigen. Met deze lofzang voor God en het Lam stemmen ook de engelen, de oudsten (gelovigen) en de levende wezens in.

Nu ontvangt Johannes van een van de oudsten verdere informatie over de mensen die tot deze grote volksmenigte behoren (Op. 7:13-17). Zij komen uit de Grote Verdrukking en zijn door het bloed van het Lam rein geworden, dat betekent dat zij – net zoals wij nu – vergeving van hun zonden ontvangen door het verlossingswerk van Christus. Ze worden gezien als in verbinding met de troon, terwijl zij God dag en nacht dienen in Zijn tempel. Dat betekent niet, dat deze mensen in de hemel zouden zijn, nee, ze bevinden zich op de aarde, maar ze staan in een hele nauwe relatie tot God, die zij priesterlijk dienen. God was en is het, die hen beschermt. Ze worden door God voor hun ontberingen in het verleden rijkelijk schadeloos gesteld, ja, God Zelf zal hen troosten, zoals iemand door zijn moeder getroost wordt.

In Openbaring 7 gaat het om mensen die absoluut wedergeboren zijn. Van de verzegelden uit het volk Israël staat dat zij knechten van God zijn en van de grote volksmenigte lezen we dat ze hun kleren in het bloed van het Lam gewassen hebben. Zijn er dan ook mensen die levend het Vrederijk binnengaan, zonder dat ze opnieuw zijn geboren? Ik denk van wel. We lezen dat in de verzen 45 en 46 van Psalm 18. Deze psalm van David gaat profetisch over de tijd wanneer de Messias de vijanden van het volk Israël op de knieën dwingt en God zijn volk tot "*hoofd der natiën*" (vs. 44) stelt. In die tijd zullen er mensen zijn, die gewillig Zijn heerschappij erkennen en Hem dienen. Maar er zullen ook mensen zijn, die zich alleen gedwongen aan Hem zullen onderwerpen. Ze worden in de verzen 45 en 46 als "*zonen van de vreemde*" gekenmerkt, die zich alleen uiterlijk aan Hem onderwerpen, zonder dat hun harten veranderd zijn. Zover zij de heerschappij van Christus erkennen, kunnen ze levend in het Vrederijk gaan.

Maar wat het volk Israël betreft, daar hebben we duidelijke aanwijzingen voor dat alleen de rechtvaardigen – mensen die opnieuw geboren zijn – in het Rijk kunnen ingaan. "*Uw volk zal geheel uit rechtvaardigen bestaan, voor altoos zullen zij het land bezitten:*

een scheut die Ik geplant heb, een werk mijner handen, tot mijn verheerlijking" (Jes. 60:21). Een ander vers dat bevestigt dat alle zondaars in Israël zullen sterven, is: "Want zie, Ik geef bevel, en Ik schud het huis van Israël onder al de volken, gelijk men met een zeef schudt, en geen steentje zal ter aarde vallen. Door het zwaard zullen zij sterven, al de zondaren van mijn volk, die zeggen: Gij moogt het kwaad niet nader brengen en het ons niet tegemoet voeren" (Amos 9:9, 10).

Wat de volken betreft, hebben we al gezien, dat zij bij het oordeel van de levenden (Matt. 25:31vv) voor de troon van de Heer Jezus zullen verschijnen en naar hun houding tegenover de broeders van de Heer Jezus, d.i. tot het volk Israël, geoordeeld worden. Misschien is dat de tijd, dat de verzen uit Jesaja 66:18–20 in vervulling gaan. Hier zien we dat de volken niet alleen verzameld worden, maar dat er van degenen die niet onder het oordeel gevallen zijn, gezonden worden tot hen, die in deze tijd nog niet van God hebben gehoord en Zijn heerlijkheid nog niet hebben gezien. Zij zullen hun de heerlijkheid van God verkondigen. Dat betekent dat zulke mensen die nog niet van Hem gehoord hebben, zich dan alsnog kunnen bekeren. Als antwoord daarop zullen deze volken de nog bij hen overgebleven Joden naar Jeruzalem brengen, opdat God ook uit hen sommigen neemt, die Hij tot priesters en Levieten maakt.

Afgezien van hen die levend het Vrederijk binnengaan, worden natuurlijk veel mensen gedurende het Vrederijk geboren en ook zij worden als zondaars geboren en moeten zich bekeren. Dat betekent dat het evangelie van de verlossing door het bloed van Christus tijdens de gehele duur van het Vrederijk verkondigd zal worden.

De terugkeer van de verstrooiden naar Sion

Zoals we al eerder hebben gezien, zullen, volgens de woorden van de Heer Jezus in Matteüs 24:15 en volgende, godvrezende Joden uit Judea in het midden van de 70e jaarweek van Daniël, dus aan het begin van de Grote Verdrukking, wanneer de antichrist de gruwel van de verwoesting in Jeruzalem opricht, de bergen in vluchten en dus naar de omliggende landen vluchten. Alleen daardoor zullen zij veilig zijn voor de vervolging door de antichrist en de goddeloze volksgenoten en later ook voor de intocht van de koningen uit het

zuiden en de koningen uit het noorden. Er zijn aanwijzingen dat een deel van de vluchtelingen in Jordanië een onderkomen vindt (Jes. 16:4; Ps. 60:10).

Nadat de Messias Jeruzalem is binnengetrokken, zullen al deze godvrezende Joden in het land terugkeren. Daarover gaat profetisch Psalm 122. De Psalmen 120 tot en met 134 hebben de titel "bedevaartliederen" en als thema het herstel van het volk Israël. Hier lezen we hoe de godvrezende Joden, die uit het land gevlucht waren, naar Jeruzalem optrekken. En hoewel de stad in deze ogenblikken nog een puinhoop is, ziet de gelovige haar toch als opgebouwd en als de vaste plaats om te wonen. Door de heerschappij van de Vrededorst doen nu rust en vrede hun intrede. Ook de broeders en medegenoten van de godvrezende Joden zijn in de stad, dat is het overblijfsel, dat gedurende de belegering van Jeruzalem in de stad is achtergebleven (Zach. 14:2). Nadat Christus is teruggekomen, zullen de uit Judea gevluchte Joden weer in het land van hun vaders terugkeren. Andere schriftplaatsen waar de bijeenvergadering van het overblijfsel wordt genoemd, zijn Jesaja 11:12; Jeremia 3:18; 30:3; 50:4,5 en Psalm 126:1-4.

De terugkeer van de tien stammen

Veel uitleggers zijn van mening dat gedurende de Grote Verdrukking voornamelijk Joden uit de beide stammen Juda en Benjamin in het land Israël zullen zijn, omdat het in het bijzonder mensen uit deze beide stammen waren, die uit de Babylonische gevangenschap teruggekeerd waren en in het land woonden toen de Heer Jezus werd geboren. Zij waren het ook die Hem naar het kruis brachten. Zij zullen als gevolg daarvan de volle zwaarte van de verdrukking in het land meemaken. Wanneer het herstel van het hele volk Israël plaatsvindt, zullen echter ook de tien stammen in het land terugkeren, die duizenden jaren lang verstrooid waren, zoals we in Ezechiël 20:34-38 kunnen lezen. Niemand anders dan God zelf is het, die het wonder van het vergaderen van Zijn Volk - op veel manieren aangekondigd - tot stand brengt. God doet dat met sterke hand en met uitgestrekte arm, wat ons herinnert aan de bevrijding van Israël uit Egypte aan het begin van de geschiedenis van het volk. Hij doet het ook met "groot erbarmen" en met "eeuwige goedertierenheid" (Jes. 54:7-8). Tegelijkertijd betekent dit handelen van God echter het oordeel voor

de volken, waar de Israëlieten zich hebben opgehouden. Uit de verzen in Ezechiël 20 maken we op dat God niet alle Israëlieten in het land zal terugvoeren. Hij zal met hen in het gericht gaan; ze zullen allen afzonderlijk als schapen gekeurd worden. Alleen de godvrezenden onder hen zullen het land binnengaan. De opstandelingen en de van God afgevallenen worden afgezonderd en geoordeeld; van hen zal niemand het land binnenkomen. De bijeenvergadering van de tien stammen, de broeders van de twee stammen, wordt in Jesaja 66:20,21 en Psalm 147:1,2 beschreven. In samenhang met de bijeenvergadering van de verdrevenen van Israël wordt in Psalm 147:2 een andere gebeurtenis in één adem genoemd: "De Heer bouwt Jeruzalem, Hij verzamelt Israëls verdrevenen". Met de wederopbouw van Jeruzalem zullen we ons later nog bezighouden.

3. HET VREDERIJK

De Koning van het Vrederijk

Nadat alle oordelen, oorlogen, het binden van de satan en de opstanding van de martelaren hebben plaatsgevonden, is aan de voorwaarden voor de oprichting van het Vrederijk voldaan. Nu doen gerechtigheid en vrede werkelijk hun intrede, waarvoor de volken in de afgelopen eeuwen zich tevergeefs hebben ingespannen. Zonder de Vredevorst was dit niet mogelijk. Met het nu aanbreekende rijk van de vrede zet God de kroon op de verschillende tijdperken van Zijn handelen met de mensheid.

Wanneer we ons nu met het Vrederijk zelf enigszins willen bezighouden, moeten we ons eerst wenden tot de Bijbelverzen die de Koning van dit rijk beschrijven. Daarbij willen we ons nogmaals herinneren dat deze Koning bij Zijn eerste komst, meer dan 2000 jaar geleden, niet door Zijn volk werd erkend, maar werd afgewezen.

Naar het plan van God moest Hij ook eerst het werk van de verlossing op het kruis van Golgota volbrengen, want zonder dit werk kon het

volk Israël niet van zijn zonden worden verlost. En zonder dit werk konden er ook geen zegeningen voor de hele aarde zijn. Tegelijkertijd heeft de Heer Jezus Zich in Zijn leven als mens, doordat Hij de wil van God van het begin tot het einde heeft volbracht, gelegitimeerd als degene aan wie God alles, ook de heerschappij over het hele heelal in handen kan geven (vgl. Joh. 13:3).

Christus, Hoofd over alles

Met het Vrederijk wordt nu het geweldige plan van God vervuld, dat lange tijd verborgen was, namelijk dat Christus Hoofd over het gehele universum – de zichtbare en de onzichtbare wereld – zal worden. Paulus schrijft hierover in de brief aan de Efeziërs, hoofdstuk 1:9–11. Uit deze paar verzen blijkt dat God al voor de schepping van al het zichtbare een bijzonder plan had voor de tijd, die de apostel hier de ‘volheid van de tijd’ noemt.

Wat is nu die ‘volheid van de tijd’ precies? Het betekent de *vervulling* of de *vervolmaking* van de tijden. De verschillende tijden zijn de tijdperiodes van de afgelopen millennia. De afsluiting van deze periodes is de tijd van het Vrederijk.

Waaruit bestaat nu het welgevallen dat God voorzien had? Het is Zijn welgevallen in die komende tijd in Christus als Hoofd alles samen te brengen: Alle dingen in de hemelen en alle dingen op de aarde, dus alle onzichtbare en zichtbare dingen, de gehele schepping. Nadat de Heer Jezus was gestorven, opgestaan en verheerlijkt en het verlossingswerk had volbracht, heeft God Hem tot Hoofd over alle dingen gemaakt (vgl. Hebr. 2:7–9). In principe is Hij dat dus nu al, maar voor de hele wereld wordt dat pas zichtbaar wanneer Hij in heerlijkheid verschijnt. Op dit moment is er nog een strikte scheiding tussen hemel en aarde, maar in het Vrederijk worden hemel en aarde tot een uniform systeem samengevoegd.

We hebben in Johannes 1:51 daar een verwijzing naar, als de Heer Jezus tegen Natanaël zegt: ‘Voorwaar, voorwaar, Ik zeg je: Je zult van nu aan de hemel geopend zien en de engelen van God opstijgen en neerdalen op de Zoon des Mensen.’ Deze nauwe verbinding tussen hemel en aarde is door de komst van Jezus mogelijk geworden en zal spoedig realiteit worden. Zoals Adam en Eva de

opdracht kregen gemeenschappelijk over de aarde te heersen, zo zal Christus samen met Zijn bruid over het gehele universum heersen.

Hoewel het aardse Jeruzalem de hoofdstad van de hele wereld zal zijn, zal toch de eigenlijke regeringsmacht vanuit de hemel komen en wel van een stad, die in het Woord van God *'het nieuwe Jeruzalem'* wordt genoemd. Deze stad zal de hemelse tegenhanger van het aardse Jeruzalem zijn. Ze wordt in Openbaring 21:9 tot 22:5 uitvoerig beschreven. Omdat het nieuwe Jeruzalem tegelijkertijd de bruid van het Lam is, is het duidelijk dat het daarbij gaat om het geheel van alle gelovigen van de gemeente uit de genadetijd. Hier in Efeze 1 vinden we er nogmaals een bevestiging voor, dat de gelovigen van de gemeente aan de heerschappij van Christus over de gehele aarde zullen deelnemen, ja dat de gelovigen zelfs tot erfgenamen gemaakt zijn. Vandaag de dag, waar Christus nog openlijk afgewezen wordt, delen ze in Zijn verwerping. Maar wanneer Hij in heerlijkheid verschijnt, zal dat veranderen: Dan zullen zij met Hem heersen en met Hem voor de hele wereld worden verheerlijkt (Rom. 8:17; 2 Tess. 1:10; 2 Tim. 2:12).

De regering van Christus en de verheerlijkte heiligen

In het boek van de profeet Daniël wordt beschreven hoe God de heerschappij over de wereld aan Christus overgeeft en hoe de verheerlijkte heiligen daaraan ook deel zullen hebben (Dan. 7:13,14). Aan het begin van hoofdstuk 7 beschrijft Daniël enkele visioenen over vier dieren, die vier grote opeenvolgende wereldmachten symboliseren:

- Babylon (leeuw met adelaarsvleugelen),
- Medisch-Perzisch rijk (beer met drie ribben in zijn muil),
- Griekenland (luipaard met vier vleugels en vier koppen),
- Het Romeinse rijk (verschrikkelijk, angstaanjagend en sterk dier met ijzeren tanden).

De vier dieren

Het laatste dier heeft tien horens en zeven koppen. In zijn eindfase bevindt dit rijk zich min of meer in het gebied van het vroegere Romeinse rijk: het verenigd Europa. Nadat dit uitermate wrede rijk voorgoed is vernietigd, ontvangt Christus als Zoon des mensen (vgl. Matt. 24:30) de heerschappij uit de hand van God. Daniël beschrijft hoe hij na dit visioen ten diepste aangedaan was en dat hij grote angst kreeg. Hij vernam verdere bijzonderheden over dit rijk en de tijd daarna (Dan. 7:15-22).

De profeet wilde graag zekerheid over zijn visioenen hebben en daarom vroeg hij meer informatie aan een engel die daar stond. Van hem kreeg hij te horen dat de vier dieren vier rijken zijn, dat echter uiteindelijk het koningschap aan de 'heiligen der hoge plaatsen' (of: de heiligen van de Allerhoogste) gegeven zal worden. Aan de ene kant zien we in de verzen 13 en 14 dat de Zoon des mensen het Rijk ontvangt. Hier in vers 18 zien we echter dat de hemelse heiligen het ontvangen. Hoe kunnen wij deze tegenstelling verklaren? We kunnen deze schijnbare tegenspraak aan de hand van Efeziërs 1 oplossen: de heiligen van de hoge plaatsen zijn de *verheerlijkte* heiligen, die samen met Christus over het heelal zullen regeren.

Daarna ziet Daniël wat het betekent dat op het verschrikkelijke dier een kleine horen steeds groter wordt. Deze horen is een beeld van de heerser van Europa in de tijd van de Grote Verdrukking (3,5 jaar lang). Deze gruwelijke heerser zal met de heiligen van de hoge plaatsen oorlog voeren. Hoe kan dat gebeuren wanneer de heerser op de aarde is, de heiligen echter in de hemel zijn? De verklaring

vinden we onder andere in Openbaring 13:6,7: “En hij [het beest, de heerser van dit rijk] opende zijn mond tot lasteringen tegen God, om Zijn naam te lasteren en Zijn tabernakel en hen die in de hemel wonen. En hem werd gegeven oorlog te voeren tegen de heiligen en hen te overwinnen”. Er zijn in die tijd heiligen in de hemel, dat zijn de gelovigen die reeds opgenomen zijn (vgl. 1 Tess. 4:14v). Er zijn echter ook heiligen die *na* de opname tot geloof zijn gekomen en nog op aarde leven. God staat het dier toe dat hij velen van hen 'overwint', doordat hij hen ter dood brengt. Maar wanneer Christus de heerschappij uit de hand van God ontvangt, worden deze martelaren opgewekt (Op. 20:4–6), in de hemel opgenomen en eveneens heiligen van de hoge plaatsen, die met Christus en de al verheerlijkte heiligen samen regeren.

Verder toont het eind van Daniël 7 dat de heerser van het hersteld Romeinse rijk de macht wordt ontnomen, ja, dat zijn macht voorgoed vernietigd wordt en zijn rijk ondergaat (vs. 26, 27). Opnieuw staat er dat de heerschappij wordt gegeven aan de heiligen van de hoge plaatsen, maar dan lezen we verder: 'Zijn rijk is een eeuwig rijk'. Zonder overgang wordt plotseling de aandacht niet meer gericht op de heiligen, van wie al eerder sprake was, maar op de Zoon des Mensen (vgl. vs. 14). *Christus* en de verheerlijkte heiligen zullen *samen* heersen. Wordt ons hart niet vervuld van blijdschap als we lezen dat dan de tijd is gekomen dat alle machten – alle koningen met hun volken – Hem zullen *dienen* en *gehoorzamen*? Dan gaat de bijna 4000 jaar oude profetie in vervulling, die Jakob op zijn sterfbed over Juda heeft uitgesproken: 'De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo [= de rustbrenger, de vredescheppende] komt, en Hem zullen de volken gehoorzaam zijn' (Gen. 49:10).

Jezus, de Zoon des mensen

Nadat we de nauwe relatie tussen de Koning van het rijk en de verheerlijkte heiligen hebben gezien, willen we een korte blik op Psalm 8 werpen. Wij zien daar profetisch de Heer Jezus als de Zoon des mensen, hoe Hij eerst werd vernederd en daarna door God tot Heerser over al de werken van Gods handen is gesteld. Deze Psalm is één van de vele die uit de pen van David zijn gevloeid, en zal eveneens in het Vrederijk zijn vervulling vinden. In het midden van de

Psalm wordt de voorwaarde voor elke zegen genoemd: God heeft de Heer Jezus *een weinig* – dat betekent: een korte tijd – *onder de engelen gesteld*. Waarom onder de engelen? Omdat engelen niet kunnen sterven. Opdat de Zoon van God wel zou kunnen sterven, moest Hij Mens worden. Wat een vernedering was het voor Hem, Mens te worden en uiteindelijk op een gruwelijke manier aan het kruis te worden gedood. Hoe meer we begrijpen hoe groot die vernedering was, des te beter begrijpen we ook hoe groot Zijn toekomstige heerlijkheid als Heerser over alle dingen zal zijn. God heeft Hem met heerlijkheid en eer gekroond als antwoord op het feit dat Hij in Zijn leven en sterven de naam van God, de Eeuwige, op elke manier heeft grootgemaakt en verheerlijkt. Dat zal de Koning ook in het komende Vrederijk op elke manier doen.

Jezus, de Koning en Hogepriester

Nu slaan we Psalm 110 op. Hier wordt Christus getekend in Zijn dubbele functie als Koning en Hogepriester, want beide zijn nauw met elkaar verbonden. Deze Psalm is een indrukwekkend getuigenis van de heerlijkheid van onze Heer. Opmerkelijk is dat deze Psalm vaak in het Nieuwe Testament wordt aangehaald. In Psalm 8 ging het om Hem als Koning over de hele aarde, in Psalm 110 gaat het om Hem als Koning-Hogepriester nu in de hemel.

Deze Psalm wordt in het Nieuwe Testament 21 keer geciteerd, waarvan alleen al 15 keer in de brief aan de Hebreëën. Hij leidt ons eerst naar het tijdstip waarop de Heer Jezus na Zijn sterven door God werd opgewekt. Dan draagt God Hem op aan Zijn rechterhand te gaan zitten en wel zolang totdat Hij Zijn vijanden als een voetbank voor Zijn voeten zal hebben gelegd. Dit opmerkelijke eerste vers wordt alleen al zeven maal in het Nieuwe Testament aangehaald of er wordt naar verwezen (Matt. 22:44; Marc. 12:36; Luc. 20:42; Hand. 2:34; 1 Kor. 15:25; Hebr. 1:13; 10:13).

Kort voor Zijn dood vroeg Jezus aan de Farizeeën wat ze wel dachten: van wie was Christus de Zoon? Op hun antwoord dat Hij de Zoon van David zou zijn, vroeg Hij hun waarom David dan van Hem als zijn *Heer* had gesproken. Daarop wisten ze geen antwoord, hoewel ze naar hun rabbijnse leer overtuigd waren dat Psalm 110 over de Christus ging. Het probleem van de Farizeeën was, dat ze

de Godheid van Jezus niet erkenden. Zouden ze namelijk geloofd hebben dat Hij de Zoon van God was, dan zouden ze ook hebben geweten dat Hij als Zoon van God tegelijkertijd Davids Heer was.

De Farizeeën hadden overigens nog een tweede probleem met deze Psalm. Waarom zou God tot de Messias zeggen: *Zet u aan Mijn rechterhand...*? Ze verwachtten de Messias als de Koning van Zijn volk op aarde, waarom was Hij aan de rechterhand van God en waarom wachtte Hij daar? Voor ons vormen deze vragen geen probleem, omdat we weten dat de verheerlijking van Christus aan de rechterhand van God het antwoord van God op Zijn vernedering en Zijn dood aan het kruis is. In de beide feiten, dat Jezus

(a) de Zoon van God is, alsook dat Hij

(b) gestorven, opgewekt en aan de rechterhand van God verheerlijkt is, ligt de grondslag van ons heil. Hoe gelukkig mag een mens zich achten, als hij dat weet!

Als Israël binnenkort tot de belijdenis komt Wiens Zoon Jezus Christus werkelijk is, betekent dat ook voor dit geplaagde volk de verlossing. We willen erom bidden dat dit ogenblik snel komt. God zal ervoor zorgen dat alle vijanden van Israël, die immers ook de vijanden van de Heer Jezus zijn – en tot deze vijanden behoren helaas ook de *ongelovige* Joden – aan Zijn voeten worden gelegd.

Met vreugde denken we eraan terug hoe in het begin van de christelijke kerk een grote vijand van de gelovigen en van de Heer Jezus aan Zijn voeten werd 'gelegd', toen hij een stem uit de hemel hoorde, die zei: *'Saul, Saul, waarom vervolgt je Mij?'* Deze grote vijand, die zichzelf de grootste onder de zondaren noemde, werd een van de grootste dienaars van Jezus in het Koninkrijk van God.

Tegelijkertijd betekent het verslaan van de vijanden de vestiging van de heerschappij van de Heer vanuit Sion, dus vanuit de stad Jeruzalem. Dan zal voor de hele wereld zichtbaar zijn wat Hij Zijn discipelen als Zijn laatste woord meegaf in het evangelie naar Matteüs: "Mij is alle macht [autoriteit] gegeven in de hemel en op de aarde" (Matt. 28:18). De staf waarvan hier in Psalm 110:2 sprake is, is het symbool van Zijn heerschappij. Zijn regering zal een regering in volkomen heiligheid en gerechtigheid zijn, maar ook in *genade*, waaraan de berg *Sion* herinnert. Wanneer deze voorwaarden zijn vervuld, zal er een overblijfsel in Israël zijn dat God door de mond van David hier 'de dauw uwer jeugd' of 'de dauw uwer jonge

manschappen' noemt (Ps. 110:3). Het is een volk dat tot nieuw leven is gewekt, fris als de dauw, dat zich bereidwillig - als vrijwillige offerande - aan de wil van Christus zal onderwerpen. Op dit volk zal een heilige schoonheid liggen, dat wil zeggen dat hun heiligheid – hun volledige toewijding - het een ongekende schoonheid zal verlenen. In Zacharia 10:3 wordt dit overblijfsel met een 'prachtig ros' vergeleken.

De laatste woorden van de Heer aan het adres van Israël waren: 'U hebt niet gewild' (Matt. 23:37). Nu treft Hij een *gewillig* volk aan. Op een aangrijpende manier wordt in het Hooglied op dit ogenblik bedoeld, als daar geschreven staat: "Wie is zij, die opgaat als de dageraad, schoon als de blanke maan, stralend als de gloeiende zon, geducht als krijgsscharen? Naar de notenhof daalde ik af om te zien naar de bloesems van het dal, om te zien of de wijnstok botte, de granaatappelbomen bloeiden. Ik kende mijzelf niet; gij hebt mij op vorstelijke wagens geplaatst (of: op de wagens *van mijn gewillig volk*, SV)" (Hoogl. 6:10-12). Wat een vreugde is het voor de Heer nu een volk te hebben dat Hem gehoorzaam is, en dat Hij daarom eindeloos kan zegenen!

Zowel in Psalm 110 alsook in Hooglied 6 is er sprake van het *morgenrood*. Dat kondigt een nieuwe dag aan. Deze dag is de dag van de Heer, die begint bij de komst van Christus en die het hele Vrederijk duurt. Het overblijfsel zal aan de zijde van de Heer Jezus ten strijde trekken, zoals we dat in Psalm 149:6-9 kunnen lezen: "De lofverheffingen Gods zijn in hun keel, een tweesnijdend zwaard is in hun hand, om wraak te oefenen aan de volken, bestraffingen aan de natiën; om hun koningen met ketenen te binden en hun edelen met ijzeren boeien; om het beschreven vonnis aan hen te voltrekken. Dat is de luister van al zijn gunstgenoten. Halleluja."

Wanneer de vijanden zijn verslagen, kan de tijd van zegen aanbreken. Want de Heer komt voor Zijn volk niet alleen als *Koning*, maar ook als *Hogepriester* naar de orde van Melchisedek. De naam Melchisedek herinnert aan de ontmoeting in Genesis 14. Daar keerde Abraham terug uit de oorlog, en de koning van Salem, die tegelijkertijd de priester van God de Allerhoogste was, versterkte hem met brood en wijn en zegende hem. De brief aan de Hebreeën maakt duidelijk dat Melchisedek een beeld van de Heer Jezus is (Hebr. 7). Zo zal ook Israël eens uit de oorlog terugkeren en dan onder de zegen van het priesterschap van de Heer komen.

Bij de hier genoemde koningen die vernietigd worden (Ps. 110:5), kunnen we aan de slag in Armageddon denken of ook aan de buurlanden van Israël. De lijken en het hoofd van een groot land zouden een verwijzing kunnen zijn naar de vernietiging van de koning van het uiterste noorden, dus Rusland (Ezech. 38 en 39).

Arthur G. Clarke schrijft bij Psalm 110:7: "David stelt Hem voor bij de wilde achtervolging van de vijanden en hoe Hij een ogenblik rust om zich met water uit de bergbeek te verfrissen, voordat Hij verder gaat om Zijn overwinning te voltooien... Dat is het geheim van Zijn overwinning. Hij drinkt als de volmaakte Mens onderweg van het levende water van de Geest, om in de kracht daarvan elke vijand te verslaan." Christus heeft tijdens Zijn leven op aarde alleen dat gedaan wat God Hem had opgedragen. Hij heeft de wil van God volkomen vervuld. En zo zal dat ook in de toekomst zijn: Hij zal ook dan in alles de wil van God vervullen.

Jeruzalem, de regeringsmetropool

Nadat we over de Koning van het Vrederijk hebben nagedacht, zullen we ons bezighouden met de hoofdstad van het rijk. De Hebreeuwse naam van de stad is Jeroesjalajim. Deze naam betekent: 'grondslag van de vrede'. Het hart van iedere Jood gaat sneller slaan, als hij deze naam hoort. En heeft deze naam ook niet voor ons vandaag een heel bijzondere klank, niet in de laatste plaats omdat we aan het nieuwe Jeruzalem denken, dat uit de hemel zal neerdalen? Maar voordat we ons gaan bezighouden met de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem, willen we zien hoe het aardse Jeruzalem weer wordt opgebouwd, nadat het was verwoest.

Zonsopgang over Jeruzalem

De wederopbouw van Jeruzalem

De verdrevenen uit Israël zouden nooit bijeen komen en de stad Jeruzalem zou nooit worden opgebouwd, als er niet iemand zou zijn, die als geen ander daarin geïnteresseerd is, zoals we in de profeet Zacharia lezen (8:1-3). Wie Zacharia 8:1-8 nauwkeurig leest, valt het gelijk op dat in dit korte gedeelte zevenmaal de godsnaam 'Here der heerscharen' voorkomt. Het is *God* die de legers aanvoert die de vijanden zullen neerwerpen, opdat Zijn plannen over een rijk van gerechtigheid en vrede verwezenlijkt kunnen worden. Het is Zijn grote doel de bevrijding van Jeruzalem voor eeuwig zeker te stellen. Dat is immers het onderwerp van het boek Zacharia.

God werkt met grote ijver en met grote gramschap voor Jeruzalem. Daarom wordt de stad na haar bijna totale verwoesting niet weer opnieuw opgebouwd, omdat het volk Israël het wil of omdat de volken het willen, ook niet omdat er bepaalde wederopbouwprogramma's in het leven worden geroepen, maar omdat God, de Here der heerscharen, het in Zijn ijver wil.

Het is niet toevallig dat de naam 'Here der heerscharen', dat zijn de oorlogslegers, voor het eerst in 1 Samuël 1:3 wordt genoemd. Het volk Israël bevond zich toen in een geestelijk dal. Het priesterschap was volledig verdorven, zodat God het priesterschap van Eli oordeelde. Daarna schoof Hij Samuël de profeet naar voren, die eerst Saul – een

beeld van de antichrist – en daarna David moest zalven – een beeld van de grote Koning, de Heer Jezus. God nam alles in de hand en ijverde voor Zijn volk. Zo zal Hij in de toekomst in Zijn gramschap de goddeloze Joden uit Jeruzalem verdelen en op gelijke wijze alle vijanden van de stad Jeruzalem.

God zal deze stad niet alleen maar bevrijden, maar ook *opbouwen*. Jeruzalem kan dan op de basis van *genade* in de zegen worden binnengevoerd, omdat de Heer Jezus ook voor deze stad aan het kruis heeft geleden. Psalm 102 beschrijft ons Zijn vernedering. Daar horen we Hem Zijn hele nood in het gebed voor God uitstorten. Maar plotseling lezen we hoe Hij tot God zegt: 'Gij zult opstaan, zult U over Sion erbarmen, want het is tijd haar *genadig* te zijn, want de bepaalde tijd is gekomen; want Uw knechten hebben behagen in haar stenen, zij hebben deernis met haar puin (...) want de HERE zal Sion bouwen, en zal verschijnen in Zijn heerlijkheid' (vs. 14,15 en 17). In deze woorden vinden we de verborgenheid van de wederopbouw van Jeruzalem. Ook in Psalm 69, waar beschreven wordt hoe de Messias voor de schuld van Zijn volk onuitsprekelijk geleden heeft, staat er aan het eind: 'Want God zal Sion verlossen en de steden van Juda bouwen, opdat zij daar wonen en het bezitten; het kroost van Zijn knechten zal het beërven, en wie Zijn naam liefhebben, zullen daarin wonen.'

Dat is de reden dat God Zich een nieuw volk zal voorbereiden, dat in Zijn naam gelooft en dat opnieuw geboren is. Mensen van dit volk zullen de wederopgerichte stad bewonen, zodat Jeruzalem dan 'de stad van de waarheid' heet en de berg Sion 'de heilige berg' wordt genoemd. In deze vernieuwde stad met een vernieuwde bevolking zal God wonen: 'Want de HERE heeft Sion verkoren, Hij heeft het Zich ter woning begeerd: Dit is Mijn rustplaats voor immer, hier zal Ik wonen, want haar heb Ik begeerd (Ps. 132:13-14). Dat gebeurt wanneer de tempel opnieuw is opgebouwd.

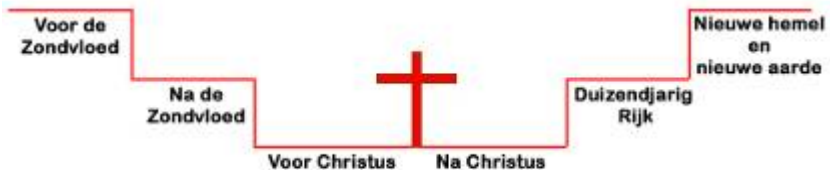
Raam van huis in aanbouw met uitzicht op de Klaagmuur

Heilsbeloften

Verder staat er in Zacharia 8:4–8 dat er dagen zullen komen dat de straten van Jeruzalem vol oude mensen en kinderen zullen zijn. De oude mensen zullen een leeftijd bereiken die de ouderdom van de oudste mens in de Bijbel nog zal overtreffen (vgl. Gen. 5). Daarbij komt het volk net uit dagen van grote nood, uit de Grote Verdrukking die geen mens zou hebben overleefd als God die dagen niet om hunnentwil verkort had (Matt. 24:22). Wat een vooruitblik op het herstelde Jeruzalem heeft God hier door de profeet gegeven! Zacharia moest de woorden ter bemoediging aan het volk doorgeven. Het is werkelijk wonderbaar: allereerst in de ogen van het komende overblijfsel, maar ook in onze ogen. Wanneer God over de opbouw van Jeruzalem spreekt tot Jeremia, zegt Hij: “Roep tot Mij en Ik zal u antwoorden en zal u grote, ondoorgrondelijke dingen verkondigen die u niet weet” (Jer. 33:3). Verder staat er in hetzelfde hoofdstuk: “In die dagen zal Juda worden gered en Jeruzalem in veiligheid wonen” (vs. 16). Ook van de teruggekeerde verdrevenen, die in die tijd uit het oosten en westen bijeen worden verzameld, zullen mensen in Jeruzalem en in het land van hun vaders wonen.

Een onbeschrijflijke vreugde zal Jeruzalem vervullen. Daarover lezen we bijvoorbeeld in Jesaja 51:3: "Want de HERE troost Sion, Hij troost al haar puinhopen; Hij maakt haar woestijn als Eden en haar wildernis als de hof des HEREN; blijdschap en vreugde zullen er gevonden worden, loflied en geklank van gezang." Van deze grote vreugde lezen we een paar hoofdstukken verder ook (Jes. 65:17–25), en dit gedeelte zullen wij vanwege de compacte beschrijving van de zegeningen van Jeruzalem en van het land wat nader bekijken.

Ten eerste is hier sprake van een nieuwe schepping van hemel en aarde (vs. 17). Wanneer je dat leest, denk je onwillekeurig aan wat Johannes in Openbaring 21:1–8 heeft gezien. Maar de nieuwe schepping zoals Johannes ze beschrijft, vindt nog niet plaats wanneer Jesaja 65 in vervulling gaat. De herschepping van hemel en aarde *begint* weliswaar bij het begin van het Vrederijk, maar ze wordt pas *voltooid* aan het einde van het Vrederijk. In Openbaring 21 gaat het om de beschrijving van hemel en aarde aan het begin van de dag van God – de toekomstige eeuwigheid –, hier in Jesaja 65 gaat het echter om de nieuwe schepping aan het begin van de dag van de Heer.

God zal hemel en aarde dus als het ware trapsgewijs herscheppen. Met de hemel en de aarde gaat het op dezelfde manier als met een gelovige. Wanneer iemand zich heeft bekeerd en God hem nieuw leven heeft gegeven, staat er van hem: "Daarom, wanneer iemand in Christus is, is hij een nieuwe schepping, het oude is voorbijgegaan,

zie het is alles nieuw geworden” (2 Kor. 5:17). Toch vindt de definitieve vernieuwing van de gelovige, waarin ook de vernieuwing van het lichaam besloten ligt, slechts plaats als hij de hemel binnengaat.

Het gaat in Jesaja 65 dus om de voorlopige morele herschepping van hemel en aarde. In de hemel zijn dan noch satan, noch zijn gevallen engelen (demonen) meer aanwezig. De hemel wordt bewoond door mensen, die een taak hebben in het bestuur van het Vrederijk. Zeker behoort ook de reiniging van de atmosferische hemel van alle milieuschade tot deze vernieuwing. En zo is het ook met de aarde. Ook de aarde zal van de gevolgen van de zonde van de mens gereinigd zijn; de schepping zal vergaand van de vloek van de zonde verlost zijn (vgl. Rom. 8:21). Daarbij zullen er ook veranderingen in de dierenwereld plaatsvinden (Jes. 65:25).

Al het moeilijke van de afgelopen oordeelstijd zal voorbij zijn. Opvallend is in dit gedeelte de overvloedige vreugde, die God aan de stad Jeruzalem ten deel laat vallen en die Hij ook zelf in stad en volk zal vinden – zesmaal wordt in de verzen 18 en 19 gesproken over vreugde en verheugen.

Jeruzalem, de regeringsmetropool in het Vrederijk

In het Vrederijk is er geen zuigelingensterfte meer. Hoewel dit in de westerse landen sterk is teruggedrongen, sterven er in de derde wereld nog steeds veel kleine kinderen. In die tijd zullen mensen zo oud als bomen worden. Wie levend het rijk ingaat, zal aan het eind ouder dan 1000 jaar zijn. Het is een uitzondering als iemand in het Vrederijk sterft. Dat gebeurt alleen wanneer iemand zondigt, en dat is in geval van een moedwillige zonde, omdat de satan in die tijd gebonden is en de mensen niet kan verleiden. Dit zondigen betekent dus dat iemand bewust tegen de rechtvaardige heerschappij van de Heer Jezus in opstand komt of een zonde tot de dood begaat. Als iemand sterft en hij is pas 100 jaar oud, dan is hij nog een jonge man (Jes. 65:20).

Er zal geen oorlog en geen vernietiging van huizen meer zijn, men zal ze voor altijd kunnen bewonen. Er zal een grote aardse welvaart zijn en rijke aardse zegeningen, hier vertegenwoordigd door de wijn (Jes. 65:21), die in de Bijbel een beeld van vreugde is (Richt. 9:13; Ps.

104:15). Wie nu iets opbouwt, kan daarvan meestal slechts een relatief korte tijd genieten. Dat zal in het Vrederijk geheel anders zijn. De Israëlieten worden de uitverkorenen en de nakomelingen de gezegenden van de Here genoemd (Jes. 65:22-23). God zal Zijn volk zo nabij zijn dat Hij hun gebeden direct verhoort (Jes. 65:24). En ten slotte zullen er in het dierenrijk geweldige veranderingen plaatsvinden, terwijl de slang verder op zijn buik kruipt en stof eet.

In de nabijheid van de tempel en in Jeruzalem en haar directe omgeving zullen de mensen geheel aan de heiligheid van God beantwoorden. Jeruzalem is in de voorbije millennia vaak een stad van onrecht, geweld en bloedvergieten geweest. Niet lang voor deze tijd van zegen heette Jeruzalem nog 'Sodom en Egypte' (Op. 11:8), maar dat hoort dan voor altijd tot het verleden.

Hier een paar namen die Jeruzalem in het Vrederijk zal hebben:

- De stad van de grote Koning (Ps. 48:3; Matt. 5:35)
- Stad van de gerechtigheid, getrouwe veste (Jes. 1:26)
- Stad van de Here, Sion van de Heilige Israëls (Jes. 60:14)
- De begeerde, niet verlaten stad (Jes. 62:12)
- De troon van de Here (Jer. 3:17)
- De Here, onze gerechtigheid (Jer. 33:16)
- De Here is aldaar (Ezech. 48:35)
- Stad van de trouw, de berg van de Here der heerscharen, de berg van de heiligheid (Zach 8:3)
- De geliefde stad (Op. 20:9)

Met de aanwezigheid van de grote Koning, de wederopbouw van de stad en de bijeenvergadering van de verdrevenen is Jeruzalem nu de metropool van de wereldregering. Eindelijk is de stad nu de navel van de aarde (Ezech. 38:12; vgl. Deut. 32:8,9). Maar hoe heerlijk en indrukwekkend de aardse stad Jeruzalem ook zal zijn, er zal tijdens het Vrederijk nog een andere stad zijn, waarvan de heerlijkheid die van het aardse Jeruzalem ver overtreft. Dat is het nieuwe Jeruzalem, dat in Openbaring 21:9 tot 22:5 wordt beschreven.

We hebben al gezien dat de hemel en de aarde in het Vrederijk heel nauw met elkaar verbonden zullen zijn, omdat Christus Hoofd over alle onzichtbare en zichtbare dingen is, over hemel en aarde. Er zal een hemels en een aards deel in het rijk zijn. Dan wordt in volmaaktheid vervuld dat de hemelen heersen (Dan. 4:23). Daarom heet dat rijk ook het koninkrijk der hemelen, omdat het vanuit de hemel en naar hemelse beginselen wordt geregeerd. Het rijk zal een hemelse Koning hebben en deze Koning zal een hemelse echtgenote aan Zijn zijde hebben. Hoewel de bruiloft tussen de Heer Jezus als het Lam en Zijn bruid al heeft plaatsgevonden, wordt zij toch nog de bruid van het Lam genoemd, zelfs nog 1000 jaar later. Dat betekent dat zij een schoonheid voor haar Bruidegom zal hebben, die nooit vergaat.

Wanneer we kort een blik op de samenhang van de tekst van de beschrijving van het nieuwe Jeruzalem werpen, dan zien we dat in Openbaring 19:6–10 de bruiloft van het Lam wordt beschreven. Daarna komt Christus met de hemelse heiligen op aarde om het beest, de valse profeet, de koningen van de aarde en hun legers te oordelen (19:11–21). In hoofdstuk 20:1–3 wordt het binden van de satan beschreven, dat aan het begin van het Vrederijk plaatsvindt en aansluitend de opstanding van de martelaren uit de tijd van de oordeelsperiode (20:4–6). Daarna bevinden we ons al aan het eind van het duizendjarig Vrederijk, waar Satan nog eenmaal wordt losgelaten en een laatste slag tegen Jeruzalem op touw zet. Een reusachtig leger omsingelt Jeruzalem, maar het wordt door vuur uit de hemel verteerd.

Het nieuwe Jeruzalem contra het grote Babylon

Het volgende gedeelte (Op. 21:9–22:5) is een terugblik op het nieuwe Jeruzalem en wel op de functie van deze stad in het Vrederijk. Hier wordt ook een bijzonderheid van het Vrederijk beschreven die we in het Oude Testament tevergeefs zoeken, omdat de Gemeente daar nog niet geopenbaard was. Voor onze ogen ontvouwt zich een aangrijpende beschrijving van de verheerlijkte Gemeente. We zullen nu wat tijd nemen om deze bijzondere stad te verkennen. Allereerst een kort overzicht van Openbaring 21:9–22:5.

- 21:9,10 Een engel neemt Johannes mee en toont hem de stad Jeruzalem, zoals zij uit de hemel neerdaalt.
- 21:11 De stad heeft de heerlijkheid van God.
- 21:12-14 Haar muren, poorten en fundamenten.
- 21:15-17 Haar afmetingen.
- 21:18 Het materiaal van de muren.
- 21:19,20 De materialen van de fundamenten.
- 21:21 De twaalf poorten van parels en de straat van goud.
- 21:22,23 De stad heeft geen tempel en geen fysiek licht meer nodig.
- 21:24,26 De naties en de koningen der aarde in relatie tot de stad.
- 21:25 De poorten worden niet gesloten – er is geen nacht meer in de stad.
- 21:27 Niets kwaads komt in de stad.
- 22:1 De rivier uit de troon van God.
- 22:2 De boom van het leven en zijn vruchten.
- 22:3,4 Geen vervloeking meer – de troon van God en het Lam zijn daar, de knechten van God zullen Hem dienen en Zijn aangezicht zien.
- 22:5 De Heer, God, zal over de stad lichten – haar heerschappij is van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Nu gaan we de afzonderlijke verzen langs:

'En er kwam een van de zeven engelen... en sprak met mij en zei: Kom, ik zal u de bruid, de vrouw van het Lam tonen. En hij voerde mij weg in de geest weg op een grote en hoge berg en toonde mij de heilige stad, Jeruzalem, dat uit de hemel neerdaalde van God' (Op. 21:9,10).

Een engel komt tot Johannes, neemt hem mee op een grote en hoge berg om hem de bruid, de vrouw van het Lam te tonen. Maar wat ziet hij daar? Een stad, de heilige stad Jeruzalem. Daarmee wordt duidelijk dat de bruid van het Lam tegelijkertijd een stad is. 'Bruid van het Lam' is al een beeld, en wel van alle gelovigen samen vanaf de

Pinksterdag tot aan de opname (vgl. Ef. 6:25–27,32; 2 Kor 11:2). Wanneer de Gemeente hier in het beeld van een stad wordt gezien, betekent dit dat zij in de toekomst bepaalde taken zal hebben. Ze is weliswaar nu al de bruid of de vrouw van het Lam, maar vormt nog niet deze stad. In deze functie en heerlijkheid zal ze pas in de toekomst verschijnen. Alleen aan Johannes was het vergund ze toen zo te zien. Hij was overigens (samen met Petrus en Jakobus) de enige die de Heer Jezus al op aarde in Zijn toekomstige heerlijkheid als Koning in Zijn rijk heeft gezien (vgl. Matt. 17:1–8; 2 Petr. 1:16,17).

In Openbaring 17 was het eveneens een engel (dezelfde?) die Johannes een andere vrouw toonde. Daar was het een hoer, die macht had over de koningen van de aarde, die hoererij met hen had bedreven. De hoer is een beeld van de afgefallen christenheid die door God Zelf zal worden vernietigd. Ook zij wordt in het beeld van een stad gezien: de stad Babylon (= verwarring).

De hoer contra de bruid

We willen de verschillende kenmerken van de hoer en de bruid met elkaar vergelijken:

Ontvangt een verschrikkelijk oordeel	Ontvangt de hoogste eer en heerlijkheid
Houdt van vele mannen	Houdt van de Man van smarten
Zit in de woestijn	Komt uit de hemel naar beneden
Heeft de naam Babylon (= verwarring)	Heeft de naam Jeruzalem (= bezit of grondslag van vrede)

Is vol geweld en verdorvenheid	Is een heilige stad
Is dronken van het bloed van de heiligen	Is de plaats waar de heiligen zijn
Is bekleed met purper en scharlaken, goud, edelstenen, parels (= aardse heerlijkheid)	Is bekleed met fijn linnen en de heerlijkheid van God

De beschrijving van het Nieuwe Jeruzalem

Van het nieuwe Jeruzalem staat dat het uit de hemel neerdaalt. De Heilige Geest gebruikt hier de onvoltooid tegenwoordige tijd: *nederdalende*. We lezen niet dat de stad daadwerkelijk op de aarde terechtkomt. Ze blijft blijkbaar in een zwevende toestand tussen hemel en aarde; ze verbindt hemel en aarde met elkaar. Er staat ook van het nieuwe Jeruzalem, dat het de heerlijkheid van God heeft. Het is dus niet alleen een *heilige* stad, maar ook een buitengewoon *heerlijke* stad (Op. 21:11–14). Ook in het Oude Testament heeft God Zich uit alle volken een volk uitgekozen en Zich daarmee verbonden. Dat wordt uitvoerig in Ezechiël 16 beschreven, waar in vers 14 staat: “Zo ging er een roep van u uit onder de volken vanwege uw schoonheid, want die was volmaakt, door Mijn heerlijkheid die Ik op u gelegd had, luidt het woord van de Here HERE”.

Hetzelfde vinden we hier van de hemelse bruid: zij heeft de heerlijkheid van God. Toen de Heer Jezus Mens werd, maakte Hij Zichzelf tot niets. Hij ontledigde Zich van Zijn heerlijkheid (Fil. 2:6,7). Later vernederde Hij Zich, toen Hij gehoorzaam werd tot de kruisdood. Maar daarna wekte God Hem op uit de doden en verheerlijkte Hem; deze heerlijkheid heeft Hij met de Zijnen gedeeld, ja, Hij heeft hun die gegeven: “De heerlijkheid die U Mij hebt gegeven, heb Ik hun gegeven” (Joh. 17:22). Hier in Openbaring 21 hebben we een bevestiging van deze uitspraak van de Heer Jezus.

Van het nieuwe Jeruzalem gaat een heldere lichtglans uit als een kristalheldere jaspissteen. Later staat er dat de volken door het licht

van dit Jeruzalem zullen wandelen. We vinden de jaspissteen in het boek Openbaring al in verbinding met de troon van God (4:3). Bovendien wordt hij in hoofdstuk 21 driemaal genoemd: het licht van de stad is als een jaspissteen (vs. 11), haar muur is uit jaspis (vs. 18), en het eerste fundament van de muur is met jaspis versierd (vs. 19).

In aansluiting daarop staat er van de muur dat hij groot en hoog is. Later vernemen we dat hij een dikte van 144 el (ca. 70 m) heeft. De muur bewerkt een volledige scheiding tussen wat heilig en onheilig is (vgl. Ezech. 42:20). Het is een stad, die uitsluitend aan de Zoon van God toebehoort. Ze heeft niet alleen een grote muur, maar ook 12 poorten. Poorten maken het mogelijk contact te hebben met de buitenwereld: de stad zal tot zegen voor anderen zijn. Poorten zijn bovendien een symbool van *regering*. In het Oude Testament was de poort de plaats van regering en rechtsorde (Gen. 19:1, 22:17; Ruth 3:11). Het getal 12 symboliseert ook orde.

Bij iedere poort bevindt zich een engel die erover waakt dat niets de stad binnenkomt dat er niet thuishoort. Bovendien staan op de poorten de namen van de stammen van Israël. Vroeger was het normaal dat poorten de naam droegen van de stad waar de weg heenvoerde. Zo is de zegen van deze stad in de eerste plaats voor het volk Israël bedoeld, voor het volk dat gedurende het Vrederijk de heerschappij over de wereld uitoefent. De Heer Jezus heeft eens tot de discipelen gezegd dat ze op 12 tronen zouden zitten en de 12 stammen van Israël zouden oordelen (Matt. 19:28).

Ten slotte staat er dat op de 12 fundamenten van de muur de namen van de 12 apostelen van het Lam staan. De Heer Jezus heeft de apostelen gebruikt voor het ontstaan van de Gemeente en zij hebben hun taak trouw vervuld. Voor hen is hier een eeuwig gedenkteken opgericht.

Nu mag Johannes zien hoe de engel met de gouden meetrietstok de stad, haar poorten en haar muur gaat meten. Dat *meten* betekent dat God het gemetene als Zijn eigendom beschouwt (Op. 21:15-17; vgl. 11:1; Ez. 40:3-5; Zach. 2:2,6,16). Over de afmetingen van de heilige stad hebben we al gesproken. Hier willen we er nog een keer op wijzen dat zowel de afmetingen van de stad alsook van de muur een veelvoud van het getal twaalf vormen. Deze getallen wijzen op de regeringstaak van de stad.

In Openbaring 21:18-21 volgt dan de beschrijving van de bouwstoffen die gebruikt zijn voor de stad, haar muur, haar twaalf poorten en de straat van de stad. De muur is van jaspis en weerkaatst zodoende de heerlijkheid van God de Schepper (vgl. 4:3). Hij is de Bouwmeester van deze stad, die reeds door Abraham werd verwacht (Hebr. 11:10). De stad bestaat uit zuiver goud en vertegenwoordigt daarmee een onschatbare waarde. Daar komt bij dat het goud aan zuiver *glas* gelijk is. Er bestaat op aarde echter geen goud dat doorzichtig is; dat toont ons opnieuw dat het bij deze beschrijving om *symboliek* gaat. Het doorzichtige goud is een aanwijzing dat er in de stad geen enkele onreinheid meer zal zijn. De stad voldoet daarmee volledig aan het licht en de heerlijkheid van God.

Op de fundamenten van de muur zijn niet alleen de namen van de twaalf apostelen geschreven, maar ze zijn bovendien met waardevolle edelstenen versierd. Ze worden hier allemaal afzonderlijk opgesomd. Elke steen ontvouwt zijn eigen heerlijkheid wanneer het licht daarop schijnt. We hebben al gezien dat de muur twaalf poorten heeft. Hier (Op. 21:21) leren we dat de poorten allemaal uit één enkele parel bestaan. De parels herinneren ons aan de gelijkenis van de Heer Jezus over de koopman die naar kostbare parels zocht en alles wat hij had verkocht, nadat hij een zeer kostbare parel had gevonden (Matt. 13:45-46). In deze gelijkenis drukt de Heer Zijn liefde en respect voor de Gemeente uit, waarvoor Hij Zelf alles heeft overgegeven. In de twaalf paarlen poorten mogen we een zinspeling hierop zien.

Een parel ontstaat niet van vandaag op morgen. Ze ontstaat omdat een vreemd voorwerp, bijvoorbeeld een zandkorrel of een parasiet, een oester binnendringt, waaromheen zich dan een kalklaag afzet. Parels ter grootte van een erwit ontstaan in tien tot vijftig jaar. Heeft de Heer Jezus als Mens ook niet decennia lang geleden? Vanwege de vreugde die vóór Hem lag, heeft Hij het kruis verdragen (Hebr. 12:2). Hij heeft van tevoren de heerlijkheid van deze heilige stad gezien en haar ten eigendom verworven.

Het feit dat de stad met deze reusachtige afmetingen slechts één straat heeft, toont opnieuw dat het om symboliek gaat. Het Griekse woord voor straat betekent ook 'weg' of 'openbare plaats' in een stad. Het is een plek voor ontmoeting en communicatie. Hoe vaak moeten

er vandaag de dag niet dingen tussen gelovigen opgeruimd worden; in de hemel bestaat dat niet meer, alles is daar doorzichtig en met de heerlijkheid van God verbonden.

Vervolgens zien wij in Openbaring 21:22 dat de stad geen tempel meer heeft. De tempel was de woonplaats van God, waar de priesters God dienden. Hoewel een tempel dus juist het teken van Gods tegenwoordigheid is, was hij tevens de plek waar God in het *verborgen* woonde. God woonde namelijk in het donker in de tabernakel en ook in de tempel: in het heilige der heiligen, waar niemand van het volk mocht komen, ook de priesters niet, uitsluitend de hogepriester en dan nog slechts eenmaal per jaar op de Grote Verzoendag (Lev. 16). Maar in het Nieuwe Jeruzalem is er geen tempel meer, omdat God Zelf en het Lam in de onmiddellijke nabijheid wonen van de mensen in deze stad!

Ook is er volgens Openbaring 21:23 geen behoefte meer aan licht, zoals de zon en de maan dat geven. Dat is om twee redenen niet meer nodig: de heerlijkheid van God verlicht de stad en het Lam is haar lamp. Zoals de Heer Jezus gedurende Zijn leven op aarde het Licht van de wereld was, zo zal Hij ook in het Nieuwe Jeruzalem Zijn licht doen schijnen.

Hoewel de volken in het Vrederijk in feite zullen optrekken naar het aardse Jeruzalem om door God uit Zijn wet en woord geleerd te worden (Jes. 2:2-3), zien wij in Openbaring 21:24 dat het eigenlijke licht van de hemelstad, het Nieuwe Jeruzalem uitgaat. De koningen van de aarde zullen komen om de Heer, de Koning der koningen te aanbidden (Zach. 14:16; Jes. 60:11). Tegelijkertijd zullen zij hun heerlijkheid – een teken van hun achting – naar het Nieuwe Jeruzalem brengen. Dat alles kunnen wij ons nu niet precies voorstellen, maar het is in ieder geval duidelijk dat er een nauwe band zal zijn tussen het aardse en het hemelse Jeruzalem.

Er is daar ook géén nacht meer, de poorten worden nooit meer gesloten (Op. 21:25). Wie bevoegd is om de stad te betreden, kan dat op elk moment doen.

Maar wie zijn degenen die toegang hebben tot het Nieuwe Jeruzalem? Zijn het de gelovigen van de huidige genadetijd, die tot de Gemeente horen? Zeker niet, want zij vormen zelf het Nieuwe Jeruzalem. Zijn het andere verheerlijkte heiligen, zoals bijvoorbeeld de gelovigen uit het Oude Testament en de heiligen die aan het eind

van de oordeelstijd worden opgewekt (Op. 20:6)? Zijn zij misschien de bewoners van de stad? Is Abraham, die deze stad verwachtte, onder hen? Dat zijn allemaal vragen die niet eenvoudig te beantwoorden zijn. En hoe moeten wij het ons voorstellen dat de heerlijkheid en de eer van de volken tot het Nieuwe Jeruzalem worden gebracht? Zijn de verheerlijkte heiligen, naast de gelovigen die tot de Gemeente behoren, de bemiddelaars die deze heerlijkheid tot haar zullen brengen?

Eén ding is in elk geval duidelijk: terwijl er op de aarde nog zonde is en het oordeel over het kwaad snel zal worden uitgevoerd, kan in het Nieuwe Jeruzalem niets zondigs binnengaan (Op. 21:27). Alleen zij die geschreven zijn in het boek van het leven van het Lam, betreden de stad.

Ook in de eerste verzen van Openbaring 22 zien wij weer de parallel met het aardse Jeruzalem. In het aardse Jeruzalem komt er een stroom voort uit het heiligdom (Ezech. 47:1–12), hier vloeit de stroom van levend water vanuit de troon van God en van het Lam. Het levenswater brengt zegen en verkwikking voor de bewoners van de stad. Reiniging is niet meer nodig. De troon herinnert ons opnieuw aan de regering die in de toekomst vanuit de stad over de gereinigde aarde zal worden uitgeoefend. De rijke zegen van de levensstroom zal ook in de regering over de aarde zijn uitwerking niet missen. In Openbaring 4:5 komen vanuit deze troon bliksemstralen, stemmen en donderslagen – de tekenen van het *oordeel* – maar hier is de troon van God en van het Lam de oorsprong en de bron van alle *zegen*.

De boom van het leven

Wat betekent het dat in het midden van de straat en aan beide zijden van de rivier de boom van het leven staat (Op. 22:2)? De beschrijving hiervan is niet eenduidig. Hoe kan een boom te midden van een straat en tegelijkertijd aan beide zijden van een rivier staan? Het is mogelijk dat de rivier midden door de straat loopt en aan beide zijden van de rivier de boom van het leven staat. In Ezechiël 47 bevinden zich ook bomen aan beide zijden van de beek die uit het heiligdom komt. Doorslaggevend is echter nog meer de *geestelijke* betekenis van de boom: zowel hier alsook in Genesis 2 is de boom een beeld van de Heer Jezus, met Wie de bewoners van de stad zich voeden. De

vruchten dienen ter versterking van het leven dat de bewoners in de Zoon van God bezitten. De boom van de kennis van goed en kwaad zal er echter niet meer zijn; zodoende zal er nooit meer de mogelijkheid zijn dat kwaad de stad binnendringt, zoals dat bij de eerste schepping wel het geval was.

Gedurende alle maanden van het jaar geeft de boom zijn vrucht: de zegeningen zijn elke maand weer nieuw. Zoals de bladeren van de bomen in Ezechiël 47:12 tot genezing van de volken dienen, zo lezen wij dat hier ook over de bladeren van de boom van het leven in het Nieuwe Jeruzalem. Hier zien wij opnieuw dat er een nauwe relatie is tussen het hemelse en het aardse Jeruzalem. Wat betekent nu die genezing van de naties? Is dat het genezen van mogelijke ziekten, of heeft de genezing betrekking op de verhouding van de volken tot elkaar? Misschien is het allebei waar. Laten wij bij alles bedenken dat wij hier in niet eenvoudige symbolische taal slechts belangrijke typering van de toekomstige dingen leren kennen.

Geen vloek en geen nacht

Er zal geen enkele vloek meer zijn in de stad (Op. 22:3), want de vloek is een gevolg van de zonde, een oordeel van God over de zonde. Op de aarde is er nog zonde, echter in de hemelse stad niet meer. Hoe vaak heeft God niet in de geschiedenis van de mensheid een vloek uitgesproken, beginnend met de vloek die het gevolg was van de zondeval van het eerste mensenpaar. In de stad is er noch zonde, noch een herinnering aan de gevolgen van de zonde.

Nog eenmaal staat er dat de troon van God en het Lam in de stad zal zijn. Alle regeringsmacht in het Vrederijk vindt haar oorsprong in God en het Lam. De troon is de troon van God en van het Lam. God en het Lam worden als één gezien. Natuurlijk is het *Lam* de naam van de Heer Jezus als Mens, en wel als Degene die is gestorven en Zijn bloed heeft gegeven. Zoals God in Hem de verlossing heeft bewerkt, zo zal God door Hem de regering in het Vrederijk, ja, in alle eeuwigheid uitoefenen. "En Zijn slaven zullen Hem dienen." Zijn dat de slaven van het Lam of de slaven van God? Er is geen onderscheid. De slaven van het Lam zijn tegelijkertijd de slaven van God. Wie de Heer Jezus dient, dient tegelijkertijd God. Hier staat dat Zijn slaven Hem zullen dienen. Het woord 'dienen' betekent hier: erediensdienst uitoefenen. Dat is geen slavendienst, maar een dienst die de bewoners van de stad met vreugde zullen verrichten. Zij zien namelijk

Zijn aangezicht, dat betekent dat zij staan in de onbeperkte gunst van God (vgl. Est. 1:14; 1 Kon. 10:24; Matt. 18:10). Is er iets groters dan in de gunst van God te staan, een God wiens liefde, goedheid en barmhartigheid door geen schepsel beschreven kan worden? Zijn naam zal op hun voorhoofden zijn (Op. 22:4). Deze mensen behoren aan God en het Lam.

Nog eens wordt benadrukt dat er geen nacht meer zal zijn. Er is geen behoefte aan fysiek licht. Het Nieuwe Jeruzalem behoort tot een hogere orde, want de Heer, God, zal over haar lichten. De tegenwoordigheid van God Zelf verlicht de stad. God kan nu in onmiddellijke relatie staan tot de mensen die Hij daartoe heeft uitgekozen. Hij kan gemeenschap met hen hebben, en wel zo volkomen als in het verleden nooit mogelijk was. Afsluitend horen wij dat de heerschappij van Zijn slaven niet tot de duizend jaar is beperkt, maar in eeuwigheid niet eindigt (Op. 22:5).

De politieke wereldorde in het Vrederijk

Christus wordt door een vorst vertegenwoordigd

Wij hebben al eerder gezien dat Christus aan het begin van het Vrederijk zichtbaar voor de ogen van de mensen zal verschijnen. Daardoor is bij velen de gedachte ontstaan dat Hij tijdens de hele duur van het Vrederijk ook op aarde aanwezig zal zijn. Als wij de Schrift daarover onderzoeken, voert dat echter tot een andere conclusie. Duidelijke aanwijzingen vinden wij in dit verband in Ezechiël 43-46, waar meerdere keren van een 'vorst' sprake is. De eerste keer wordt hij in hoofdstuk 44:3 genoemd. Zonder nadere verklaring is hier sprake van een 'vorst'. De volgende keer lezen wij over deze vorst dat hij, wanneer het land als erfdeel door het lot wordt verdeeld, ten westen en ten oosten van het heiligdom en de stad Jeruzalem een gebied ten eigendom krijgt (45:7-8; 48:20-22). Ook staat er dat het volk gaven (hefoffers) van graan, olie en kleinvee moet brengen en dat de vorst daarvan voor de verschillende offers op de feestdagen, nieuwe maan en sabbatten moet nemen (45:13-25; 46:2vv.). Er staat zelfs van hem geschreven, dat hij voor het hele volk en voor zichzelf een stier als zondoffer moet nemen (45:22). De laatste keer lezen wij over hem in hoofdstuk 46:16-18. Hier horen wij dat de vorst een gezin en zonen heeft; hij is dus getrouwd. Daaruit kunnen wij de conclusie

trekken dat er in het Vrederijk een vorst zal zijn die de koning van Israël zal zijn. Deze teksten maken duidelijk dat de Heer Jezus niet tijdens de hele duur van het Vrederijk persoonlijk op aarde aanwezig zal zijn. Hij wordt door deze vorst *vertegenwoordigd*. Of de Heer in de loop van het Vrederijk bij verschillende gelegenheden zal verschijnen, zegt de Schrift niets.

De grenzen van het rijk

In Ezechiël 47:15-23 vinden wij de beschrijving van de grenzen van het toekomstige land Israël. Dit zullen ongeveer de grenzen zijn, zoals ze aan het volk in de tijd van Mozes zijn beloofd (Num. 34:1-12). De noordelijke grens begint in het noordwesten aan de Middellandse Zee, ten noorden van Tyrus en Sidon, dus in het huidige Libanon, iets onder Beiroet. De grens gaat dan noordelijk van Damaskus in oostelijke richting. Dan gaat ze geleidelijk in een halve cirkel ongeveer 35 kilometer van Damaskus verwijderd naar het zuiden, en dan in een grote boog naar het meer van Gennesaret. Vanaf daar is de Jordaan de oostelijke grens. Aan het eind van de zuidzijde van de Dode Zee gaat de grens in een boog naar Kades en vanaf daar langs de beek van Egypte, niet te verwarren met de rivier van Egypte, de Nijl. De westelijke grens is de Middellandse Zee. Hiermee is het gebied veel kleiner dan in de tijd van Salomo.

De positie van de volken in het Vrederijk – heerschappij over alle volken (vgl. Dan. 7:14)

Zoals wij al vaker hebben gezien, zal de heerschappij van de Heer Jezus niet tot het land Israël beperkt zijn, maar zich over de hele aarde uitstrekken, zoals wij bijv. lezen in Psalm 72:8-11 en Zacharia 9:9-10. Alle volken zullen zich bij Hem aansluiten (Zach. 2:15), en zullen naar Hem vragen (Jes. 11:10). Zij zullen Hem dienen en gehoorzamen (Dan. 7:14, 27; Gen. 49:10). De volken worden opgeroepen om van vreugde in de handen te klappen (Ps. 47:2). Zij

zullen naar Jeruzalem trekken en uit de wet onderwezen worden (Jes. 2:2-4; Micha 4:1-2). De volken en de bewoners van vele steden zullen elkaar aanmoedigen naar Jeruzalem te trekken om daar de Here aan te roepen en te zoeken (Zach. 8:21-22). Zij zullen éénmaal per jaar naar Jeruzalem optrekken om de Here der heerscharen te aanbidden (Zach. 14:16-19). Dan zal de tempel een gebedshuis voor alle volken zijn (Jes. 56:7). Zij zullen hun waardering voor Israël tot uitdrukking brengen (Jes. 60:14; 49:23), en de rijkdom van de volken naar Jeruzalem brengen (Jes. 60:5,11-12; 61:5-6; 66:12).

Gerechtigheid en rechtspraak in het Vrederijk

Gerechtigheid in het Vrederijk

Met de oprichting van het rijk van de Heer Jezus zijn de voorwaarden voor gerechtigheid en vrede gegeven. Hij zal Zelf als Koning van de gerechtigheid regeren. Gerechtigheid is de voorwaarde tot vrede. Zonder gerechtigheid is er geen duurzame vrede. Veel heersers hebben geprobeerd vrede te bereiken zonder gerechtigheid. De slogan: 'Vrede maken zonder wapens' klinkt goed, maar het Vrederijk kan niet zonder wapens en oorlogen en oordelen opgericht worden. Vrede komt pas dan, wanneer de mensen die zich niet willen onderwerpen aan de gerechtigheid van God door middel van de gerichten zijn onderworpen.

Gerechtigheid en vrede zijn het bijzondere onderwerp van hoofdstuk 32 van de profeet Jesaja. Dit hoofdstuk willen we nu nader bekijken. Jesaja heeft meer dan 2500 jaar geleden al in dit hoofdstuk opgeschreven wat er zal gaan gebeuren wanneer de Heer als Koning verschijnt. Er mogen dan in de afgelopen millennia een aantal goede en godvrezende koningen geweest zijn, maar wanneer we hen van dichterbij bekijken, stellen we ook ongerijmdheden bij hen vast. Dat geldt zelfs voor de grote koning David en eveneens voor zijn zoon Salomo. In sommige opzichten toont David zwakheden: de zonen van Zeruja (zijn halfzus), tot wie ook Joab behoorde, waren hem weliswaar te hard, maar toch kon hij zich niet van Joab, die hij zijn legeraanvoerder had gemaakt, losmaken. Ook als vader heeft hij verschillende malen in de opvoeding van zijn zoons gefaald. Hoe treurig was de episode met Batseba, wier man Uria hij uiteindelijk liet vermoorden. Zowel op echtbreuk als op moord met voorbedachten

rade stond de doodstraf. Wie moest die voltrekken, waar David de hoogste rechter van Israël was? Wat een dilemma voor Israël! Denken we aan Salomo, die op het hoogtepunt van zijn roem als koning van Israël de afgoden van zijn vrouwen vereerde. Wat een verschrikkelijke zonde! Aan alle koningen kleefden fouten en zonden. Ze moeten allemaal terugtreden en plaatsmaken voor de Koning die in volkomen wijsheid Gods gerechtigheid gedurende Zijn aardse leven vervulde.

Deze Koning zal in gerechtigheid heersen en onder Hem staan vorsten die naar recht zullen regeren. Die vorsten zullen zichzelf niet meer door corruptie verrijken, het volk onderdrukken en in luxe zwelgen, maar zich inzetten om voor het volk te zorgen. Elke afzonderlijke vorst zal een bescherming zijn tegen wind en regen. De vorsten zullen voor het volk als water in een verdroogd land zijn en als de schaduw in de hitte voor een versmachtend land. Dat zijn hele mooie beelden voor de juiste uitoefening van verleende macht. Ze zullen het gezag zó uitoefenen, zoals God het altijd voor ogen had, namelijk tot zegen van hen die bescherming zoeken.

Al eerder had Jesaja het volk toegeroepen: 'Horende hoort, maar verstaat niet, en ziende ziet, maar merkt niet op. Maak het hart van dit volk vet, en maak hun oren zwaar, en sluit hun ogen, opdat het niet zie met zijn ogen, noch met zijn oren hore, noch met zijn hart versta, noch zich bekere, en Hij het geneze' (Jes. 6:9-10; vgl. Matt. 13:14-15). Wanneer de profetie van Jesaja 32 in vervulling gaat, neemt God de gevolgen van de geestelijke verharding van het volk weg: Ogen, oren, hart en tong zullen dan gebruikt worden zoals God ze gegeven heeft. De ogen zullen Gods werken waarnemen en de oren zullen het woord van God horen. Dat zal ertoe leiden dat hart en tong God loven.

Destijds waren de vorsten gemene mensen die arglistig handelden, maar toch noemde men hen edel en voornaam. Daarbij verleidden juist zij het volk tot afval van God, zodat de geestelijk hongerige en dorstige mensen bedrogen werden. De overleggingen en plannen waren kwaad en bovenal tot nadeel van de zachtmoedigen die zich niet verweerden, maar het aangedane onrecht stil verdroegen. Ze werden door lasteringen te gronde gericht. De arme kreeg bij de rechter geen recht; er werd naar willekeur recht gesproken. Dat zal in het Vrederijk totaal anders zijn.

De uitoefening van het recht in het Vrederijk

In de toekomst zullen de vorsten *edelen* zijn (Jes. 32:8), niet per se door hun afstamming, het gaat hier om hun gezindheid. De edele is de godvrezende vorst, die niet alleen recht spreekt maar ook let op het welzijn van het volk en zijn edele voornemens consequent verwezenlijkt. Na een ernstige waarschuwing aan het adres van de zorgeloze vrouwen in de toenmalige tijd wijst Jesaja erop dat de zegen van het land zal uitblijven, als men niet naar het woord van God luistert en boete doet. De zorgelozen moeten tot inkeer komen en leed dragen over hun zonden. Helaas heeft men geen acht geslagen op het woord van God dat Jesaja toentertijd heeft gepredikt, ze hebben geen boete gedaan. Daarom was het aangekondigde oordeel onafwendbaar. God nam de vruchtbaarheid weg, het volk moest in gevangenschap gaan, de steden werden verwoest, het paleis verlaten... 'totdat over ons uitgestort wordt de Geest uit de hoge' (Jes. 32:15).

Wat is dat voor een radicale omwenteling! Dit 'totdat' brengt een enorme ommekeer. Het is het ogenblik dat God weer gaat zegenen. Maar dat kan Hij pas doen als de oordelen hun werk gedaan hebben. Veel mensen zullen daardoor de rechte wegen van God erkennen en tot een levend geloof in God en in de Messias komen. Dan zal de Geest van God op deze mensen uitgestort worden, die in hen nieuw, goddelijk leven zal bewerken, een leven waarin ze God kunnen dienen (vgl. Ezech. 36:26-27). Niet alleen de *mensen* worden vernieuwd, ook het *land* zal in velden vol vrucht veranderen. Recht en gerechtigheid zullen neerdalen en in het Beloofde Land wonen. En wat zal het gevolg zijn? Vrede, rust en zekerheid, en dat niet voor een korte tijd, maar voor de hele duur van het Vrederijk.

Nu willen we kijken naar een aantal plaatsen die ons tonen hoe de gerechtigheid gedurende dit rijk wordt uitgeoefend. Allereerst nog een vers uit Jesaja, hst. 65:20. Hoewel de mensen in het Vrederijk normaliter niet sterven, is hier toch sprake van een jongeling die als honderdjarige sterft en een zondaar die als honderdjarige vervloekt wordt. Beide zinsdelen zeggen eigenlijk hetzelfde. Hier wordt het geval aangenomen dat een mens die honderd jaar oud is, sterft omdat hij gezondigd heeft. Daarbij is hij met zijn honderd jaar nog een jongeling. Dat betekent dus dat het verouderingsproces zeer vertraagd is. Maar beslissend is dat hij zich als *zondaar* openbaart. Nu moeten we dat niet zo opvatten dat de mensen in het algemeen in het

Vrederijk geen zondaars meer zouden zijn, in die zin dat ze geen zondige natuur meer zouden hebben en niet meer kunnen zondigen; dat zal zeer zeker niet het geval zijn. Naast het feit dat er in deze tijd ongelovigen zijn, zullen ook de gelovigen nog een zondige natuur hebben – daarin onderscheiden ze zich niet van de gelovigen van nu. Het gaat er hier om dat iemand moet sterven, omdat hij een *daad* heeft gedaan die te vervloeken is en de doodstraf tot gevolg heeft. Dat is het geval indien de geboden van God veracht worden en men tegen de rechtvaardige heerschappij van Christus in opstand komt.

We zullen ons nu met enkele voorbeelden van zonden bezighouden, waarop in de tijd van het Oude Testament de doodstraf stond:

1. afgodendienst, resp. verleiding tot afgodendienst (Lev. 20:2-5; Deut. 17:2-7);
2. beoefenen van occultisme, zoals dodenbezwering en waarzeggerij (Lev. 20:6,27);
3. vervloeken van de ouders (Lev. 20:9);
4. overspel, hoererij, homoseksualiteit, sodomie enz. (Lev. 20:10, Deut. 22:13-27);
5. godslastering (Lev. 24:10-16);
6. moord (Lev. 24:17,21; Deut. 19:11-21; Ex. 21:14);
7. sabbatschending (Num. 15:32-36);
8. overmoed in rechtszaken (Deut. 17:8-13);
9. valse profetieën (Deut. 18:20-22);
10. de weerspannige zoon (Deut. 21:18-21);
11. mensenroof (Deut. 24:7).

Ik heb de indruk dat het voornamelijk deze zonden zijn die in het Vrederijk met de dood worden bestraft. Als we ons voorstellen dat op zonden als overspel, hoererij, homoseksualiteit in onze tijd de doodstraf zou staan, zouden dan niet talloze mensen in Europa en in de rest van de wereld ter plekke moeten sterven? Als de regeringen vandaag naar de wil van God zouden vragen en overeenkomstig Gods Woord zouden handelen (Gen. 9:6; Rom. 13:4), zouden tenminste *moordenaars* met de dood bestraft moeten worden. God laat het najagen van het boze door de mens toe en geeft het kwaad

gelegenheid zich te openbaren. God heeft heden veel geduld, maar in het Vrederijk zullen andere principes gelden. Nu oefent God geen openbare heerschappij uit, hoewel Hij het kwaad eenmaal zal bestraffen.

De dagelijkse uitoefening van het oordeel

Twee teksten uit Psalm 101:6-8 en Zefanja 3:5 tonen ons dat het oordeel zeer snel wordt uitgevoerd, zal namelijk iedere morgen uitgevoerd worden. Allen die zich als goddelozen openbaren, worden verdeld. Goddelozen zijn mensen die zich niet gebonden voelen aan Gods geboden en openlijk tegen Zijn autoriteit in opstand komen en daarmee ook tegen de rechtvaardige regering van de Messias. Van de goddelozen staat dat zij *gruwel bedrijven*.

Tegelijkertijd tonen de verzen uit Psalm 101 aan dat de graad van heiligheid groter wordt naarmate men dichter bij het heiligdom komt. De hoogste graad van heiligheid is bij de *tempel*. Bijzonder brutaal is het wanneer in de stad van de grote Koning, die in de toekomst 'de stad van de gerechtigheid' zal heten, openlijk gezondigd wordt. Bovendien is er in 'het heilige land' zeker een hogere graad van heiligheid dan in andere landen. In de loop van de tijd zullen diegenen die zich willen onttrekken aan de nabijheid van God steeds verder van Jeruzalem wegtrekken. Van hen lezen wij dat zij aan het eind van het Vrederijk aan de vier hoeken van de aarde wonen: 'En als de duizend jaren voleindigd zijn, zal de satan uit zijn gevangenis worden losgelaten, en hij zal uitgaan om de volkeren aan de vier hoeken der aarde te misleiden, Gog en Magog, om hen tot de oorlog te verzamelen, en hun getal is als het zand der zee' (Op. 20:7-8).

Wat betreft de uitoefening van de doodstraf in deze tijd, staat er een verklarende tekst aan het eind van de profeet Jesaja (Jes. 66:24). Hoewel Jesaja zo vaak spreekt over Christus en de heerlijkheid van het Vrederijk, eindigt zijn boek toch met de ernstige verwijzing naar de mensen die in Jeruzalem en haar onmiddellijke nabijheid van God afvallen en daarom geoordeeld worden. Hun lijken worden daar bewaard. Normaliter vreten wormen de dode lichamen op, maar hier staat dat hun worm niet sterft. De lijken zullen dus niet vergaan, de worm heeft altijd iets te eten. Ook dooft hun vuur niet, dat betekent dat het vuur ook steeds iets te verteren heeft. Het zal afschuwelijk zijn de dode lichamen te zien, en het is een ernstige vermaning omgeboden van God en de heerschappij van Christus te erkennen.

Als straf geen regen over sommige volken

Het oordeel over boze daden zal zich echter niet alleen aan het individu voltrekken, maar ook hele volken worden gestraft (Zach. 14:16-19). Het gaat hier allereerst om die volken – misschien hoofdzakelijk de omliggende volken – die weliswaar aan de strijd om Jeruzalem hebben meegedaan, maar die zijn overgebleven. Zij zullen hun loyaliteit tegenover het volk Israël en zo ook tegenover God betuigen, doordat ze elk jaar naar Jeruzalem optrekken voor het Loofhuttenfeest (vgl. Jes. 60:12). Bij deze gelegenheid zullen ze de *Koning, de Here der heerscharen* aanbidden. Wie is deze Koning anders dan onze Heer Jezus Christus?!

Ook in Ezechiël 45:25 wordt het feit genoemd dat tijdens het Vrederijk het Loofhuttenfeest wordt gevierd. Dit feest is, wat zijn profetische betekenis betreft, een heenwijzing naar de tijd van het Vrederijk. Het Loofhuttenfeest was de afsluiting van alle oogstfeesten in Israël. Het spreekt ervan hoe God in de heilsgeschiedenis met Zijn wegen tot Zijn doel komt en de aarde met zegeningen zal overdekken.

Het zal een groot voorrecht zijn voor de volken om aan dit feest deel te hebben. Als er echter een volk is dat *weigert* om naar dit feest in Jeruzalem te gaan, zal er in het volgende jaar geen regen over zijn land komen. Het volk dat de regering van Christus niet op haar waarde schat, zal dat direct merken.

Wat is de reden dat *Egypte* in deze verzen speciaal wordt genoemd? Egypte is in de Schrift het land dat de wereld in *onafhankelijkheid* van God symboliseert. Farao had bij de bevrijding van het volk Israël uit Egypte zijn tegenstand tegen het handelen van God getoond. Misschien wordt Egypte hierom speciaal genoemd, omdat het één van de aartsvijanden van Israël was. Als Egypte niet naar het Loofhuttenfeest in Jeruzalem komt, zal er in het land Egypte in het volgende jaar ook geen regen komen. In de toekomst zal Egypte samen met Assyrië en Israël echter een zegen voor de hele aarde zijn (Jes. 19:24).

De dienst aan God in het Vrederijk

Hoewel de oudtestamentische beschrijving van de tent der samenkomst, resp. van de tempel en ook van de offers diverse

bijbelstudies waard zijn wat de betekenis van de beelden betreft, en veel ervan in Christus zijn vervulling heeft gekregen, zo behoort de aanbedding van God in een aardse tempel en de offerdienst met dieren niet uitsluitend tot het verleden.

De bijbelse profetieën laten er geen twijfel over bestaan dat er weer een letterlijke tempel zal zijn, waarnaar de heerlijkheid van God terugkeert. God zal dus weer in een aardse tempel wonen en er zullen opnieuw letterlijk bloedige en onbloedige offers gebracht worden.

De nieuwe tempel en de offerdienst in het Vrederijk

Nu is het tijd om ons met het godsdienstige centrum van het Vrederijk bezig te houden, met de tempel die dan wordt herbouwd, en met de offerdienst die in verbinding met de tempel weer wordt ingesteld. De heerlijkheid van de HERE, die eens de tempel verliet (Ezech. 9:3; 10:4,18,19; 11:22,23), zal weer terug-keren. De tempel zal dan een bedehuis voor alle volken zijn en zij zullen ook het Loofhuttenfeest vieren (vgl. Zach. 14:20-21). Wij vinden vele details over de tempeldienst in Ezechiël 40-48 en wij willen deze hoofdstukken nu kort bezien. Als studiehulp kan eerst het volgende overzicht dienen:

1. Het tempelgebied (hst. 40-43)

- 1.1. inleiding op de visioenen van Ezechiël (40:1-4);
- 1.2. de buitenste voorhof van de tempel met zijn drie poorten naar het oosten, zuiden en noorden (40:5-27);
- 1.3. de binnenhof van de tempel met zijn drie poorten (40:28-47);
- 1.4. de tempel (40:48-41:26);
- 1.5. de kamers in de binnenhof (42:1-14);
- 1.6. de buitenmuren van de tempel (42:15-20);
- 1.7. de terugkeer van de heerlijkheid van de HERE (43:1-12);
- 1.8. het brandofferaltaar (43:13-27).

2. De dienaars van het heiligdom, en de offerdienst (hst. 44-46)

- 2.1. de dienst van de priesters en Levieten (44);

- 2.2. het land van de priesters (45:1-12);
- 2.3. de offers bij de verschillende gebeurtenissen (45:13-46:24).
- 3. De rivier uit de tempel, en de landverdeling (hst. 47 en 48)**
- 3.1. de rivier (47:1-12);
- 3.2. de grenzen van het land (47:13-23);
- 3.3. de verdeling van het land (48:1-29).

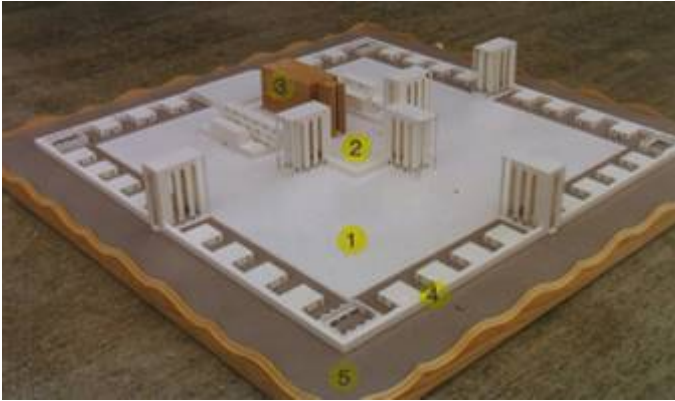
1.2. De buitenste voorhof van de tempel (hst. 40:5–27)

Ezechiël werd in het jaar 573 of 572 v. Chr. – 14 jaar na de verovering van Jeruzalem – in visioenen naar het land Israël op een zeer hoge berg gebracht. In zuidelijke richting zag hij een stad. Daarna kreeg hij een uitgebreid visioen van de toekomstige tempel, dat hij opschreef. De beschrijving begint met de muur, die als een ring om de buitenste voorhof (40:5) heenloopt en die één roede breed en één roede hoog (3,15 m x 3,15 m) is.

Dan volgt de beschrijving van de oostpoort in de muur. Het betreft een poortgebouw, waarvan de toegangsdrempel met de dikte van de muur overeenkomt. In het poortgebouw zijn aan de rechter- en de linkerkant elk drie nissen (wachtkamers) met een lengte van één roede en een breedte van één roede (3,15 m x 3,15 m). De tussenruimtes tussen de nissen bedragen 5 el (ca. 2,63 m). Aan het eind van de poort, richting de tempel, dus aan de uitgang van het poortgebouw in de buitenste voorhof, bevindt zich wederom een drempel van één roede (3,15 m). Dan wordt de aansluitende poorthal beschreven: naar het huis toe één roede. Dat betekent de indeling van de nissen naar links en rechts. De lengte van de hal bedraagt 8 el (4,2 m). Daarbij komen pilaren van 2 el (1,05 m). Daarmee hebben we dus een lengte van het poortgebouw van 50 el (26,25 m) (40:15). De breedte van de poortopening is 10 el (5,25 m) (40:11), en de breedte van het gehele poortgebouw 25 el (13,13 m) (40:13).

Om het poortgebouw te betreden, moet men zeven treden beklimmen. Nadat Ezechiël door de poort in de buitenste voorhof is gekomen, ziet hij rondom een stenen vloer met daarop 30 kamers die met hun achterzijde aan de muur raken, waarschijnlijk aan iedere kant, naar het oosten, zuiden, noorden, elk 10 kamers en 5 aan beide

zijden van de poorten (40:17–19). Vermoedelijk worden deze kamers door de offeraars als eetruimtes gebruikt. Bovendien bevinden zich in de vier hoeken van de buitenste voorhof vier gesloten hoven van 40 x 30 el (21 m x 15,75 m). Dat zijn kookhuizen, waar de dienaren van het huis de slachtoffers voor het volk moeten koken (46:21-24). Na de oostpoort ziet Ezechiël achtereenvolgens de noordpoort en de zuidpoort; beide poorten zijn exact gelijk aan de oostpoort.

Model van de nieuwe tempel

1. Buitenhof (40:17-19).
2. Binnenhof (40:44-47).
3. De tempel of het Heilige (41:1-26).
4. De buitenmuur van de tempel (40:5; 42:15-20).
5. Vijftig el open ruimte, weidegrond (45:2).

1.3. De binnenste voorhof met haar drie voorportalen (Ezech. 40:28–47)

Ezechiël wordt van de zuidelijke poort van de buitenste muur door de binnenste zuidpoort in de binnenste voorhof geleid. Acht treden leiden bij alle drie de poorten naar de binnenste voorhof. Daarna wordt hij naar de oostpoort en ten slotte naar de noordpoort geleid. De afstand van deze drie poorten naar de binnenste voorhof is precies de afstand van de poorten tot de buitenste voorhof, maar de gebouwen van de poorten zijn hier niet naar de binnenste, maar naar de buitenste

voorhof gekeerd. Bij de pijlers van de poorten is nog een vertrek waar het brandoffer afgespoeld wordt (40:38). In de poortdoorgang naar de binnenste voorhof staan links en rechts elk twee tafels ten behoeve van het slachten van de verschillende offerdieren (brand-, zond- en schuldoffers). Bovendien staan voor de poorten links en rechts nog elk twee tafels voor het vlees van de offerdieren. Dan zijn er nog vertrekken voor de zangers en vertrekken waar de priesters kunnen verblijven, die zorg dragen voor de dienst in het huis en de dienst van het altaar (40:44–46). De tekst geeft de positie niet precies aan, behalve dat ze aan de buitenzijde van de binnenste poort in de binnenste voorhof waren. De binnenste voorhof heeft een lengte en breedte van 100 el (52,5 m x 52,5 m).

1.4. Het tempelgebouw en de voorhof (40:48–41:4)

Daarna wordt Ezechiël naar de tempel geleid. Eerst komt hij in een overdekte hal voor de tempel. Om hier te komen moet hij treden beklimmen. Door de voorhal komt hij dan in het heiligdom; het heilige der heilige mag hij echter niet binnengaan. Het heiligdom heeft een lengte van 40 el en een breedte van 20 el (21 m x 10,5 m). Het allerheiligste is een kubus, met een zijlengte van 20 el (10,5 m). Het enige voorwerp in de tempel dat wordt genoemd, is een houten altaar, het reukofferaltaar (41:22). De tempel is door zijruimten omgeven, die drie verdiepingen hoog zijn.

1.5. De kamers in de binnenste voorhof (42:1–14)

Rechts en links van de tempel zijn er gebouwen van drie verdiepingen met vele kamers voor de priesters, waar zij het schuldoffer en het zondoffer koken en het spijsoffer bakken. Dat gebeurt hier niet in de kookplaatsen van de buitenste voorhof, opdat ze de heilige offers niet in de buitenste voorhof behoeven te dragen, want daardoor zouden ze het volk heiligen (vgl. 46:20). Daar doen de priesters ook hun heilige kleren uit, als ze de binnenste voorhof binnengaan, opdat ze door hun kleren het volk niet heiligen (44:19).

1.6. De ruimte buiten de tempelmuur (42:15–20)

Hoofdstuk 42 eindigt met het noemen van het feit dat Ezechiël buiten de buitenste voorhof wordt geleid en de maat van een buitenmuur ziet, elk 500 roeden in het vierkant (1575 x 1575 m = 2.480.625 m²). Dit schijnt de buitenste scheidslijn tussen het heilige en het niet-

heilige te zijn. Midden in dit gebied ligt het tempelcomplex met de buitenste muur, waarvan elke zijde 500 el (262,5m) lang is.

17. Lager plaveisel van de buitenhof (40:17-18).
18. Gang voor de noordelijke priesterkamers (42:4).
19. Gang voor de zuidelijke priesterkamers is op dezelfde plek aan de andere kant van de tempel (42:11).
20. Oostelijke entree voor de noordelijke priesterkamers (42:9).
21. Oostelijke entree voor de zuidelijke priesterkamers is op dezelfde plek aan de andere kant van de tempel (42:12).
22. Kamer waar het vlees kan worden gewassen voor het brandoffer (40:38).
23. Keuken voor het bereiden van de herstel- en reinigingsoffers en voor het klaarmaken van de graanoffers (46:19-20).
24. Fundament van de vertrekken rondom de tempel (41:8).
25. Acht tafels in de noordelijke poort om de offers te slachten (40:39-43).
26. Muur van de binnenhof (41:10).
27. Twee zijhallen voor de zangers in de binnenhof (de andere is aan de andere kant van de oostpoort) (40:44-46).
28. Altaar (brandofferaltaar) (43:13-17; 40:47).
29. Water stromend vanaf het oosten onder de zuidzijde van de tempel (47:1-12).

De terugkeer van de heerlijkheid van God

In hoofdstuk 43 beschrijft de profeet Ezechiël hoe de heerlijkheid van God terugkeert naar de nieuw gebouwde tempel (Ezech. 43:1, 2, 4-9). We hebben al eraan gedacht hoe de heerlijkheid van God zich geleidelijk terugtrok uit de tempel van Salomo, kort voor de verwoesting door de Babyloniërs. Er was toen grote ongerechtigheid in Israël en in het bijzonder bij de leiders, en bovendien het bedrijven van afgoderij, wat uiteindelijk tot het oordeel leidde. Maar nu kan God weer in Zijn tempel wonen.

Ezechiël wordt naar de oostpoort geleid en hij ziet hoe de heerlijkheid van de God van Israël vanuit het oosten dichterbij komt; hij hoort een gedruis als dat van vele wateren en bovendien verlicht Gods heerlijkheid de aarde. De profeet wordt in de binnenste voorhof gebracht en hij ziet hoe de heerlijkheid het huis vervult. Dan hoort hij een stem die tot hem zegt dat dit de plaats van de troon van God is, waar Hij tot in eeuwigheid in het midden van Zijn volk wil wonen. Dit zal zo blijven tot aan het eind van het Vrederijk, wanneer de oude aarde voorbijgaat en voor een nieuwe aarde moet plaatsmaken. God herinnert aan de vroegere zonden van het huis van Israël en zijn koningen, en Hij bevestigt dat deze zonden er niet meer zullen zijn in het Vrederijk.

Ten slotte krijgt Ezechiël de opdracht om van de toekomstige tempel verslag te doen, opdat de Israëlieten zich over hun ongerechtigheden zullen schamen en zich in een berouwvolle gezindheid met de details van de tempel zullen bezighouden. Bovendien wordt hem gezegd dat de onmiddellijke omgeving van de tempel, die op een berg is gebouwd, *allerheiligst* is. Bij dit vers (43:12) wil ik een persoonlijke toepassing maken: Kun je als gelovige over zulke bijbelverzen nadenken zonder je af te vragen of er zonden zijn waarover je je moet schamen, en zonder dat je jezelf afvraagt of je eigen leven in overeenstemming is met de heiligheid van God? Laten wij het Woord van God altijd zo lezen dat het zijn heiligende uitwerking op ons geweten kan hebben.

Het brengen van offers in de nieuwe tempel

In aansluiting op de wet voor het huis volgt dan in Ezechiël 43 een beschrijving van het brandofferaltaar (43:13-17), dat in de binnenste voorhof staat en een onderbouw van 18 el (9,45m) en een hoogte van 11 el (5,78m) heeft. Het is in de grond gezet. De priesters kunnen via treden tot de bovenste rand van het altaar opklimmen.

Daarop volgt een beschrijving van de inwijding van het altaar en wel in de vorm van een aanwijzing waarop men in de toekomst moet letten. De priesters, de nakomelingen van Sadok, moeten eerst een jonge stier als zondoffer offeren, dan van het bloed daarvan aan de vier horens van het altaar strijken en aan de vier hoeken van de wanden van het altaar. De volgende dag moeten een geitenbok als zondoffer en een jonge stier en een ram als brandoffer geofferd worden. Dan moet er zeven dagen lang dagelijks een bok als zondoffer geofferd worden en bovendien een jonge stier en een ram. Na deze zeven dagen zal het altaar gereinigd en gewijd zijn. Vanaf de achtste dag zullen de priesters de brand- en vredeoffers van de Israëlieten op het altaar offeren en God zal deze offers en daarmee de Israëlieten welgevallig aannemen. Dan wordt vervuld wat David in Psalm 36:8-9 heeft geschreven: 'Hoe kostelijk is uw goedertierenheid, o God; daarom schuilen de mensenkinderen in de schaduw uwer vleugelen; zij laven zich aan het vette van uw huis, Gij drenkt hen met de stroom van uw liefelijkheden.'

In de volgende hoofdstukken lezen we vaker over het brengen van offers, die wij hieronder samenvatten:

- De Levieten zullen brand- en slachtoffers voor het volk slachten (44:11).
- De zonen van Sadok zullen het vet en het bloed van de offers brengen (44:15).
- Als een priester een lijk aanraakt, moet hij zich reinigen en na zeven dagen een zondoffer brengen (44:25–27).
- De priesters zullen delen van het spijs-, zond- en slachtoffer eten (44:29).
- Delen van de heffing van de vorst worden als spijs-, brand-, en vredeoffer gebracht en wel om verzoening voor het volk te doen (45:15).

- De vorst zal de brand-, spijs-, en plengoffers op de grote jaarfeesten, op elke eerste dag van de maand en op de sabbatten ter beschikking stellen (45:17).
- Op *nieuwjaarsdag* zal een jonge stier ter ontzondiging van het heiligdom worden geofferd (45:18) en op de zevende van de eerste maand een jonge stier voor diegene die per ongeluk zondigt (45:20).
- Op het *paasfeest*, dat op de 14^e van de eerste maand plaatsvindt, zal de vorst voor zichzelf en voor het hele volk een jonge stier als zondoffer brengen (45:22).
- Bij het pascha sluit het zevendaagse *feest van de ongezuurde broden* aan, waarop de vorst elke dag zeven jonge stieren en zeven rammen als brandoffer en een geitenbok als zondoffer met de daarbij behorende spijs- en drankoffers zal offeren; evenzo op het Loofhuttenfeest (45:21-25).
- Elke *sabbat* zal de vorst aan de oostpoort van de binnenste voorhof zijn brandoffer en zijn vredeoffer brengen. Het brandoffer bestaat uit zes schapen en een ram, samen met de daarbij behorende spijsoffers waar ook olie bij hoort (46:1-5).
- Elke *nieuwemaansdag* worden een jonge stier, zes schapen en een ram met de daarbij behorende spijsoffers geofferd (46:6-7).
- De vorst kan altijd een vrijwillig brand- of vredeoffer brengen (46:12).
- En tenslotte zal *elke morgen* een eenjarig schaap als brandoffer met het daarbij behorende spijsoffer gebracht worden (46:13).

Deze voorbeelden maken duidelijk dat het brengen van offers in de toekomst een belangrijke rol zal spelen. De verschillende offers zijn dan geen beeld meer van een toekomstig werk dat Christus nog zou moeten volbrengen, zoals dat in de tijd van het Oude Testament het geval was, maar een *herinnering* aan het eens voor altijd volbrachte offer van Jezus Christus op het kruis. Net zomin als de zond- en schuldoffers vroeger echt zonden konden verzoenen, zal dat in de toekomst het geval zijn. Vergeving van zonden zal in de toekomst, evenals vroeger, slechts door een oprechte belijdenis voor God en door het geloof in het verzoeningswerk van Jezus Christus mogelijk zijn.

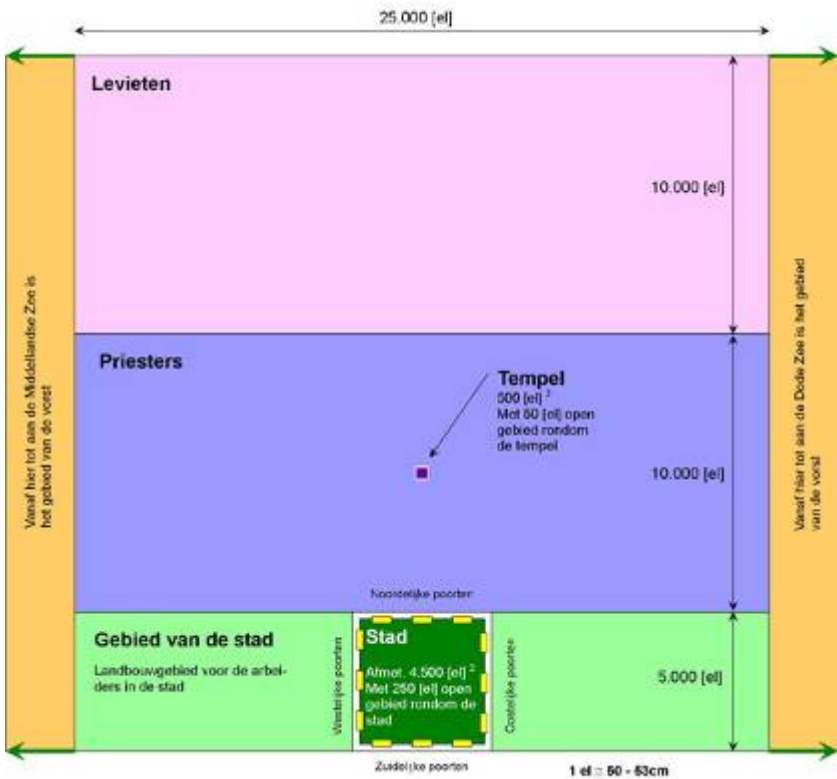
Het gebied van de tempel en de stad Jeruzalem

We hebben eerder al gezien dat Jeruzalem bij de komst van Christus door een aardbeving wordt getroffen, waarbij de Olijfberg doormidden spleijt en de ene helft naar het noorden en de andere helft naar het zuiden wijkt (Zach. 14:4-5). Ook zullen er topografische veranderingen plaatsvinden in en rondom Jeruzalem. Daarover lezen wij in Zacharia 14: 'Het gehele land zal worden als de Vlakte van Geba tot Rimmon, zuidelijk van Jeruzalem (...) maar Jeruzalem zal verhoogd worden en op zijn plaats blijven bestaan (...) maar Jeruzalem zal veilig gelegen zijn' (vs. 10-11).

Het is de vraag of Jeruzalem volledig wordt vernietigd en op een andere plaats wordt herbouwd. In ieder geval lezen we over de verdeling van het land in Ezechiël 45:1-8. Het gaat om een heilig gebied van 25.000 [el] in het vierkant. Precies in het midden bevindt zich het heiligdom. Bovendien is het heiligdom door de woningen van de priesters omgeven (in totaal een gebied van 25.000 x 10.000 [el]). Aan de noordzijde bevindt zich een strook voor de Levieten en wel van 25.000 [el] x 10.000 [el]. Aan de zuidzijde van het gebied van de priesters is een strook van 25.000 x 5.000 [el], dat is het gebied van de stad Jeruzalem.

Deze strook voor de stad is als volgt verdeeld: de eigenlijke stad is een vierkant met zijden van 4.500 [el], aan alle kanten omgeven door een open veld van 250 [el]. Naar het oosten en het westen blijven elk 10.000 [el] over, waar de arbeiders van de stad landbouw kunnen beoefenen.

Waar het heiligdom en de stad precies zullen liggen in de toekomst, weet ik niet. Wanneer de stad ongeveer daar waar ze nu ligt wordt opgebouwd, betekent dit dat het heiligdom op een hele andere plek wordt gebouwd dan waar nu het tempelplein ligt. Wanneer het heiligdom toch daar wordt gebouwd, betekent dit dat de stad op een andere plaats wordt herbouwd.

Noot: In de NBG staat de maat el tussen haakjes en in de SV staat meetroede cursief gedrukt. In dit artikel is daarom het woord el ook tussen rechte haakjes geplaatst. Omrekenen naar huidige afstanden levert, afhankelijk van de gekozen lengtemaat, andere afstanden op (1 meetroede ± 315 cm of 1 el ± 50 cm). Bijvoorbeeld: De stad zou in het ene geval in het vierkant, 14,175 km zijn. In het andere geval 2,25 km. Het totale gebied is dan of 78,75 km of 12,5 km in het vierkant. Gezien de breedte van het land Israël denken wij daarom dat de el de voorkeur heeft.

Overige zegeningen in het Vrederijk

De rivier uit het heiligdom

Nadat we ons met de tempel en de offerdienst in het Vrederijk hebben beziggehouden, willen we ons nu richten op een bijzonderheid, namelijk de rivier die uit de tempel zal voortkomen. De beschrijving daarvan vinden we in Ezechiël 47:1-12. Plotseling staat hier in vers 1: 'Hij leidde mij'. Wie is deze 'hij'? Het zou een engel kunnen zijn, maar ik twijfel er niet aan dat het Christus Zelf is, zoals uit de beschrijving in Ezechiël 40:3 kan worden afgeleid (vgl. Dan. 10:5-6; Op. 1:15). Christus maakte Ezechiël bekend met Zijn gedachten over de toekomst. Wie is een leraar als Hij? Wie kan mensen zo in de waarheid van God invoeren als Hij? Toen de Heer Jezus Zich bij de twee discipelen op de weg naar Emmaüs voegde en Hij hun verstand opende voor de Schriften, werden hun harten brandend. Kort daarvoor waren ze terneergeslagen (Luc. 24:13-55).

Ezechiël ziet hoe aan de ingang van de tempel een waterbeek uit het heiligdom komt, uit de onmiddellijke tegenwoordigheid van God. De beek vloeit langs de zuidzijde van het brandofferaltaar. Daar willen we een ogenblik bij stilstaan.

Het altaar is een beeld van het kruis waaraan de Heer Jezus heeft geleden. Op het altaar zullen vooral brandoffers en ook delen van andere offers worden geofferd. Ze zullen tot een liefelijke reuk voor God zijn. Het brandoffer is een verwijzing naar de volledige overgave voor God van de Heer Jezus in de dood. Het eerste motief van de Heer Jezus om Mens te worden en het werk te volbrengen, bestond uit het doen van de wil van God. Alle zegen voor de vernieuwde aarde in het Vrederijk komt voort uit het werk van Christus. Daaraan herinnert de loop van de beek die uit het heiligdom komt en het brandofferaltaar voorbij stroomt.

De profeet wordt door de noordpoort uit de voorhof geleid (vs. 2). De oostpoort is normaal gesloten (vgl. Ezech. 44:1-3). Over het water staat geschreven dat het *sijpelt*, het gaat dus om een (in eerste instantie) kleine beek. Hij stroomt voorbij de buitenste voorhof en vloeit in de richting van de oostpoort verder naar het oosten. De beek wordt steeds groter (vs. 3-5), zonder dat er sprake van is dat andere beken op deze beek aansluiten waardoor het water toeneemt. Dat is een volgend wonder. We zien daarin een beeld van de steeds

toenemende genade en zegen, die gedurende het Vrederijk geen einde kent. Dat is de tijdsperiode waarin God de aarde en haar bewoners een nooit tevoren gekende mate van zegen doet toestromen.

Vroeger al wilde God vanuit de hof van Eden de hele aarde zegenen. In Genesis 2 vinden we de rivier die uit de hof van Eden kwam en zich in vier stromen splitste om de hele aarde te bevoelen (hij stortte zich uit in de vier windrichtingen). De Heer heeft een meetsnoer in Zijn hand. Elke 1000 el (525 m) gaat Ezechiël in het water. Elke keer is het dieper, totdat hij er niet meer in kan staan. Zo onbegrijpelijk groot is ook de genade van God en Zijn zegen. De rivier van Zijn zegen neemt constant toe, zodat wij uiteindelijk daarin *ondergedompeld* worden.

De zegengroom als tijdpad

In de Bijbel worden lengtematen soms ook als tijdseenheden gebruikt. Zo wordt de schaduw van een zonnewijzer in handbreedtes gemeten (zie Ps. 39:5-6). We kunnen bij de vierduizend el van de tempelbeek dan ook denken aan de vierduizend jaar vanaf de schepping tot aan de komst van Christus, nu tweeduizend jaar geleden. God heeft Zichzelf in de millennia vóór het kruismeer geopenbaard. denken aan de volgende tijdvakken:

- (a) de tijd voor de zondvloed;
- (b) de tijd van Abraham en de aartsvaders;
- (c) Gods weg met het volk vanaf Mozes; en
- (d) het herstel na de ballingschap.

Echter, toen de Zoon van God Mens werd en de volheid van de tijd aanbrak (Gal. 4:4), was de stroom van genade zo diep dat men niet meer daarin kon staan: "Uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, en wel genade op genade" (Joh 1:16-17).

Persoonlijke groei

Dan nog een persoonlijke toepassing van dit gedeelte (Ezechiël 47:3-5):

Water tot aan de enkels: de enkels hebben betrekking op onze *wandel*. God wil ons alle genade met betrekking tot onze wandel geven (Ef. 2:1-3; 8-10).

Water tot aan de knieën: Wanneer iemand op zijn knieën gaat, legt hij alles in het gebed voor God neer en brengt Hem *aanbidding* (Ef. 3:14vv.). De Heer Jezus knielde in de hof van Getsemane neer om te bidden (Luc. 22:41).

Water tot aan de heupen: Wanneer iemand zich klaar maakte om te werken, trok hij zijn kleren op en bond ze met een gordel om de heupen. Uit de aanbidding komt de *dienst* voor God en Zijn volk voort (Ef. 4:10–16).

Water om in te zwemmen: Nu bevindt de gelovige zich volledig in de stroom van de genade (Joh. 1:16).

Was Ezechiël zo door de steeds dieper wordende stroom in beslag genomen dat hij niet zag wat er rechts en links om hem heen was? Daarom wordt hem gevraagd of hij iets gezien heeft (vs. 6-7). Hoeveel dingen kunnen we in ons leven niet over het hoofd zien! Wanneer nemen we de tijd om alle wonderen van God om ons heen aandachtig te bekijken? Ezechiël wordt teruggevoerd in de tijd. Ook voor ons is het goed eens terug te zien op de wegen waarop de Heer ons al geleid heeft. Wij zijn vergeetachtig wanneer het gaat om de herinnering aan de goedertierenheden die God in ons leven al heeft bewezen. We zouden ervan versteld staan als we Gods weldaden meer zouden tellen.

De rivier vervolgt zijn loop in oostelijke richting (vs. 8), dat is de omgeving noordelijk van de Dode Zee (dus de Jordaanvlakte), stroomt dan in de Jordaan en komt ten slotte in de Dode Zee. Het zoute, onvruchtbare water van de Dode Zee wordt door de rivier gezond gemaakt. Dat komt overeen met Joël 3:18: "En alle beken van Juda zullen van water stromen; en een bron zal uit het huis des Heren ontspringen en zal het dal van Sittim." Het dal Sittim is het onvruchtbare Jordaan dal, noordelijk van de Dode Zee. Dat is een volgend indrukwekkend wonder, dat God in verbinding met deze rivier bewerken zal.

De beek uit het heiligdom wordt in sommige handschriften zonder nadere verklaring de 'dubbele beek' genoemd (Ezech. 47:9). De Statenvertaling spreekt over 'twee beken'. We zullen in dit boek tevergeefs naar de verklaring hiervan zoeken. Dat komt doordat de zegen van de vele *volken* niet het onderwerp van de profetie van Ezechiël is. Zacharia schrijft echter over het herstel van Jeruzalem en de zegen voor de volken, en hij verklaart wat de dubbele beek betekent: 'En er zullen (...) levende wateren uit Jeruzalem vlieten, de helft daarvan naar de oostelijke zee en de helft naar de westelijke zee' (Zach. 14:8). Dit zijn resp. de Dode Zee en de Middellandse Zee (vgl. Joël 2:20). De beek zal zich dus verdelen voordat hij in oostelijke richting stroomt. De ene helft verandert van richting en stroomt naar westelijke richting in de Middellandse Zee, die als een open water met alle oceanen verbonden is. God zal in het Vrederijk niet alleen Zijn volk Israël rijkelijk zegenen, maar ook alle volken van de aarde.

De beek brengt leven in de Dode Zee. Er zullen in de Dode Zee vissen zijn en dat niet alleen in grote aantallen, maar ook in rijke variatie van soorten. Op dit moment is de Dode Zee door haar hoge zoutgehalte van 26-32% niet levensvatbaar. Er zal dan echter vis worden gevangen in de Dode Zee. Twee vissersplaatsen aan de westzijde van de Dode Zee worden genoemd: Engedi en En-Eglaim. Dat betekent dus dat er in het Vrederijk ook aan visserij wordt gedaan. Geestelijk toegepast wil dat zeggen dat er een ononderbroken verkondiging van het evangelie van het Koninkrijk zal zijn, waardoor steeds opnieuw mensen tot een levend geloof in God komen. God zal in deze duizend jaar een rijke oogst binnenhalen en voor Zichzelf gedurende het Vrederijk een grote menigte bijeenbrengen.

Maar er zullen in het Vrederijk ook herinneringen aan de gevolgen van de zonde zijn, omdat de moerassen en poelen niet gezond zullen worden (Ezech. 47:11). Deze gebieden zullen niet onder de zegenrijke invloed van de beek vallen. Er zal ook een gebied van de duisternis en van de nacht zijn waarin de dieren van het woud zich ophouden: bij zonsopgang trekken ze zich terug en legeren zich in hun holen (Ps. 104:20, 22). Net zoals er dieren zijn die het licht schuwen, zullen er in het Vrederijk mensen zijn die zich uiterlijk aan de heerschappij van Christus onderwerpen, maar niet met hun hele hart. Wanneer aan het eind van het Vrederijk de satan, die duizend jaar lang gebonden was, weer wordt losgelaten, zal hij deze mensen voor de laatste keer verleiden. Zij zullen dan openlijk tegen God in opstand komen en Jeruzalem omsingelen (Op. 20:7–10).

Aan de oever van de rivier staan veel bomen (Ezech. 47:12). Maand na maand dragen de diverse soorten bomen rijpe vruchten. Zeker zal aan het eten van deze vruchten een bijzondere zegen verbonden zijn, zoals dat ook Gods bedoeling was in de hof van Eden, in het bijzonder met de boom des levens. Er zal in het Beloofde Land een gelijkmatig klimaat zijn, zodat gedurende het hele jaar vruchten worden geoogst. Bovendien dient het loof van de bomen tot geneesmiddel. Het is niet uitgesloten dat er op deze manier medicijnen tegen allerlei ziekten gemaakt worden, zodat in het

Vrederijk iedereen weer gezond kan worden (vgl. Ps. 103:3). Wat voor een zegen is er toch verbonden aan deze beek, die uit het heiligdom voortkomt!

De zegeningen van het land Israël

Ongetwijfeld zullen al de dingen die Ezechiël beschrijft, letterlijk plaatsvinden. Er zal weer een tempel zijn met de daarbij behorende tempeldienst. Er zullen weer offers worden gebracht, en er zal ook de beek zijn die uit het heiligdom van God voortkomt uit Zijn directe nabijheid en die tot zegen zal zijn voor de hele aarde. Bovendien geeft de beschrijving ons een indruk van de omvangrijke *zegen* die God over de hele aarde zal geven.

Als de zichtbare schepping al in zo'n rijke mate zal worden gezegend, hoe veel groter moeten dan de *geestelijke* zegeningen zijn die met het koninkrijk en de openbare regering van de Heer Jezus verbonden zijn. Er zal volheid van vrede zijn (Ps. 72:7). 'Want de aarde zal vol zijn van kennis des HEREN, zoals de wateren de bodem der zee bedekken' (Jes. 11:9). Wat een onmetelijk grote zegen ligt alleen al besloten in de kennis van God. Er zal gedurende het Vrederijk voldoende regen (uitzonderingen daargelaten) zijn, en het land zal rijke oogsten dragen. Er zal een overvloed zijn aan koren en allerlei soorten vruchten. De bergen zullen van melk en honing vloeien en van wijn en olie druipen.

We willen enkele verzen uit het Oude Testament aanhalen die dit laten zien. Eerst twee verzen die over de overvloedige watervoorziening gaan: Jesaja 30:23–25 en 41:18,19. Vervolgens een paar verzen die de rijke oogsten aan koren, wijn, vijgen en olie beschrijven: Psalm 72:16; Micha 4:4; Amos 9:13; Hosea 2:23-24 en Joël 4:18. De profeet Zacharia heeft in het bijzonder op de *wijn* gewezen, die een beeld van de vreugde is (vgl. Richt 9:13; Ps. 104:15; Matt. 26:29). Over de wijn staat hier dat hij de vrucht is van de vrede. De vrede is een vrucht van de gerechtigheid, en de vreugde een vrucht van de vrede (Zach. 3:10; 8:11-12).

Vrede en vreugde zullen het land vervullen, de hele schepping zal als op een prachtige voorjaarsdag opbloeien en vreugde verspreiden. Doornstruiken zullen plaatsmaken voor cipressen. God zal Zichzelf

door deze zegeningen opnieuw een naam maken en Zijn roem vermeerderen (Jes. 55:12-13).

Ik laat het aan de lezer zelf over om in de profeten en de psalmen op zoek te gaan naar nog méér verzen die gaan over het Vrederijk en de daarmee verbonden zegeningen.

De bevrijding van de schepping van de vloek van de zonde

Door de rechtvaardige regering van de Heer Jezus in het Vrederijk zullen de vrede en de zegen voor Israël en de hele aarde veilig gesteld zijn. De aarde zal van de vloek van de zonde bevrijd zijn, zoals we in Romeinen 8:19-22 lezen. Door de zondeval was de hele schepping immers onder de vloek van de zonde gekomen (Gen. 3:17-19). God had Adam en Eva in Genesis 1 de heerschappij over de schepping toevertrouwd. Toen ze in zonde vielen, sleepten ze de schepping mee in de ellende.

Alle gelovigen in de tegenwoordige tijd hebben weliswaar de vergeving van hun zonden ontvangen en zij zijn kinderen en zonen van God geworden, maar het zoonschap is nog niet in heerlijkheid geopenbaard. Uiterlijk kan men ons nog niet als zodanig herkennen. Maar wanneer de Heer in heerlijkheid verschijnt, zullen wij met Hem geopenbaard worden. Daarom wacht de hele schepping, ook al is ze zich dat niet bewust, op onze openbaring. Dan zal de schepping aan de heerlijkheid en de vrijheid van de kinderen van God deelhebben. Uiteindelijk is ook deze verlossing, evenals die van de kinderen van God, gegrond op het werk van Christus op het kruis van Golgota. In volmaaktheid zal de verlossing gezien worden wanneer de nieuwe hemel en de nieuwe aarde er zullen zijn, maar we hebben in Jesaja 65:17 gezien dat er in het Vrederijk al een zekere morele vernieuwing van hemel en aarde zal plaatshebben.

De apostel Paulus zegt in het vervolg van Romeinen 8 dat wij weten dat de gehele schepping tezamen zucht en in barensnood is. Wij weten als gelovigen uit eigen ervaring wat verlossing betekent. Toch lijden wij nog onder de gevolgen van de zonde – of het nu ziekte is of de gevolgen van onze eigen daden. Wij ‘zuchten’ en wij wachten op de uiteindelijke verlossing en bevrijding waaraan ook ons lichaam zal deelhebben (vgl. Fil. 3:20-21). Zijn wij ons bewust dat de kinderen van God nu al het kanaal zijn waardoor de schepping tot God zucht?

De schepping is in 'barensnood'. Barensnood is een bekend begrip uit het Oude Testament, in het bijzonder in verbinding met de zware tijd die aan het Vrederijk voorafgaat (vgl. Jes. 26:17-18; 66:8; Jer. 4:31; Hos. 13:13; Mi. 4:9; 5:2). Niet alleen Israël zal in barensnood zijn (Jer. 30:6-7; Marc. 13:8; vgl. Op. 12:1-2), maar de hele schepping. Daarom wordt het Vrederijk dat na de barensnood ontstaat, ook de 'wedergeboorte' genoemd (Matt. 19:28; vgl. 1 Tess. 5:3).

De Koning der koningen en Zijn rijk

'O God, verleen de koning Uw recht, en Uw gerechtigheid de zoon des konings' (Ps. 72:1).

We willen aan het einde van onze overdenkingen over het Vrederijk nog eenmaal een blik op de Koning der koningen werpen, zoals Hij in psalm 72 wordt beschreven. Deze psalm is óf door óf voor Salomo geschreven. In ieder geval is het een indrukwekkende beschrijving van de heerlijkheid van de Heer Jezus als Koning in het Vrederijk. Hoe passend is de wens voor een aardse koning als Salomo, dat God hem een rechtspraak zou mogen schenken die volledig overeenkomt met de gerechtigheid en het recht zoals God het heeft vastgelegd (vs. 1-4). Dat zal volmaakt op de Heer Jezus van toepassing zijn.

Bergen en heuvels staan symbolisch voor regeringen. De Vredevorst zal erop toezien dat alle regeringen in overeenstemming met Gods gerechtigheid handelen. Het gevolg van de rechtvaardige regering zal werkelijke vrede zijn, zoals we dat in Jesaja 32 hebben gezien. We denken nog een keer aan de volgorde: (1) gerechtigheid leidt tot (2) vrede, en vrede leidt tot (3) vreugde. In het bijzonder wordt aandacht eraan geschonken dat de ellendige nu recht wordt verschaft en dat de kinderen van armen, die in verdrukking waren, worden gered. De verdrukkingen worden vertreden. De rechtvaardige regering zal tot vrees tegenover God en de Messias leiden (vs. 5-7). Het ene geslacht leidt het andere tot godvrezendheid. De Messias is in het begin van het Vrederijk naar de aarde gekomen en wordt hier met een vruchtbare regen vergeleken die het land doordrenkt, zodat het vruchtbaar wordt. Alle zegeningen hebben hun oorsprong in de Messias. De rechtvaardige zal bloeien. Er zal een volheid van vrede zijn.

Men zou elk zinsdeel en elke uitdrukking van deze psalm apart in zich willen opnemen en zich daarover verblijden. Alle zegeningen zullen

zolang aanhouden, tot de maan er niet meer is. Wanneer het einde van het Vrederijk komt, zullen hemel en aarde voor het aangezicht van de Rechter verdwijnen (Op. 20:11).

Ook al is het land Israël klein, de heerschappij van Christus zal zich toch tot aan de einden van de aarde uitstrekken (vs. 8). Niets zal zich aan Zijn controle onttrekken. Alle woestijnbewoners, die de voorkeur geven aan een vrij leven, zullen voor de Messias buigen, en Zijn vijanden zullen het stof lekken (vs. 9–11). Alle koningen van de aarde zullen Zijn gunst met geschenken zoeken en regelmatig belasting afdragen, waardoor zij hun loyaliteit laten blijken. Wanneer de Heer Zijn vijanden heeft verslagen, zal er geen koning meer zijn die zich niet vrijwillig voor Hem neerbuigt. Ook de volken van deze koningen zullen Hem met vreugde dienen.

Nog eenmaal is in deze psalm sprake van de arme en de ellendige (Ps. 72:12–14). Naar hen gaat de zorg van Christus uit. Zij zijn de mensen die in het verleden benadeeld werden. Zij hebben geleden onder de heerschappij van de antichrist. We herinneren ons het schrikbewind van de dictator over Europa en de heerschappij van de antichrist. De antichrist heeft niet alleen een beeld van het beest in de tempel laten opstellen, dat als uitwerking had dat iedereen gedood moest worden die het beeld niet aanbad (Op. 13:13-15), maar hij heeft ook zichzelf als god gepresenteerd (2 Tess. 2:4).

Hoe goed is het om tegen deze achtergrond het rechtvaardige en genadige handelen van God te zien. Psalm 145:14–19 omschrijft dit als volgt: 'De HERE schraagt allen die vallen, Hij richt alle gebogenen op. Aller ogen wachten op U, en Gij geeft hun te zijner tijd hun spijs. Gij doet uw hand open en verzadigt met welbehagen al wat leeft. De HERE is rechtvaardig in al zijn wegen, goedertieren in al zijn werken. De HERE is nabij allen die Hem aanroepen, allen die Hem aanroepen in waarheid. Hij vervult de wens van wie Hem vrezen, Hij hoort hun hulpgeroep en verlost hen.' Hij zal allen die tot Hem roepen uit de verdrukking bevrijden. Hun bloed is kostbaar in Zijn ogen – wat niet in de laatste plaats daarin wordt gezien dat Hij de martelaren aan het begin van het Vrederijk opwekt (Op. 20:4–6), zodat zij in de regering over het rijk kunnen delen.

Psalm 72:15 vermeldt vier dingen over de Messias:

- (1) Hij zal leven – dat herinnert daaraan dat Hij, nadat hij gestorven was, door God werd opgewekt en dat Hij leeft in de

kracht van een onvergankelijk leven (Hebr. 7:16).

- (2) Men zal Hem de beste schatten van de aarde geven – alleen het beste is goed genoeg voor Hem. Daarin komt de hoogachting voor de Messias tot uitdrukking.
- (3) Men zal voortdurend voor Hem bidden – Salomo had voorbede nodig, de Messias niet, maar de mensen zullen God danken dat Hij de Messias heeft gegeven, en ook voor het feit dat Hij door Zijn sterven de grondslag heeft gelegd voor alle zegen.
- (4) Men zal Hem zegenen – men zal Hem danken en Hem grootmaken voor alles wat Hij in het verleden heeft gedaan en ook gedurende de tijd van het Vrederijk doet.

Het koren (vs. 16) staat hier in figuurlijke zin voor de aardse zegeningen. Er zal koren in overvloed zijn. Het koren herinnert ons er aan dat de tarwekorrel eenmaal in de aarde is gevallen en gestorven is en daardoor veel vrucht heeft voortgebracht (Joh. 12:24). Daarom wordt hier de overvloed aan koren in één adem genoemd met het opbloeien van mensen.

De psalm eindigt met een lofprijzing (vs. 17–19). De schoonheid van de naam van de Messias zal niet vergaan. Zijn naam zal ook nog bestaan als zelfs de zon daadwerkelijk vergaan is, want de zon behoort tot de eerste schepping. Alle volken zullen zich gelukkig prijzen dat zij aan de rechtvaardige regering van de Vrededorst deelhebben. En Zijn geluk zal ook hun geluk zijn. Is het Vrederijk niet een uniek wonder? God heeft in het verleden het ene na het andere wonder gedaan, niet in de laatste plaats toen Hij het volk Israël uit Egypte bevrijdde. Maar het zal een nog groter wonder zijn als Hij het overblijfsel van dit volk uit de Grote Verdrukking redt. God zal ook in

de toekomst het ene na het andere wonder doen. Zo zal ook de rivier uit het heiligdom wonderbaar zijn en voortdurend wonderen van zegen bewerken. De heerlijkheid van de naam van God zal alles overtreffen. De hele aarde zal vervuld zijn met Zijn heerlijkheid. Amen, ja, amen.

Oude Sporen 2008